

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM
VE DANIŞMANLIK A.Ő.

(Member, BDO International Network)

01 OCAK-31 ARALIK 2023 FAALİYET DÖNEMİ
ŞEFFAFLIK RAPORU

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
01 OCAK- 31 ARALIK 2023 FAALİYET DÖNEMİNE AİT
ŞEFFAFLIK RAPORU

İşbu şeffaflık raporu, BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş. tarafından 01 Ocak-31 Aralık 2023 faaliyet dönemi için Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) tarafından 26.12.2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36'ncı Maddesi uyarınca hazırlanmıştır. İlişikteki şeffaflık raporu internet sitemizde yayımlanmıştır.

Saygılarımızla,

30 Nisan 2024

**BDO Denet Bağımsız Denetim
Ve Danışmanlık A.Ş.**
Member, BDO International Network

Erdoğan Sağlan
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. FAALİYET KONUSU	3
2. ŞİRKET'İN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKINDA BİLGİ	3
3. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER HAKKINDA BİLGİ	4
3.1. Yönetim Kurulu	4
3.2. Kilit Yöneticiler	4
3.3. Sorumlu Denetçiler	5
4. ÜYESİ BULUNDUĞUMUZ ULUSLARARASI KURULUŞ'UN HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ	5
5. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER İLE BU İLİŞKİLERİN MAHİYETİ	6
6. ORGANİZASYON YAPISI	7
7. KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİ VE DENETİM DOSYA İNCELEMELERİ	8
8. 2023 YILINDA DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYIK'LER	8
8.1. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN BANKALAR	8
8.2. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN EPDK ŞİRKETLERİ	8
8.3. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN KAYIK'LER	8
9. SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI	9
10. GELİRİN DAĞILIMI	9
11. BAĞIMSIZLIK ŞARTLARININ YERİNE GETİRİLMESİ	10
12. SORUMLU DENETÇİLERİN (SORUMLU BAŞ DENETÇİLERİN) ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI	10
13. KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİ	11-12

1. FAALİYET KONUSU

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK ANONİM ŞİRKETİ (“BDO DENET”) Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 17.02.2014 tarih ve 03-53 sayılı Kurul Karar’ına istinaden bağımsız denetim kuruluşu (KAYİK dahil) olarak yetkilendirilmiş olup, ana faaliyet konusu bağımsız denetimdir. Bunun dışında kurumsal finansman, danışmanlık ve diğer meslek alanlarında da faaliyet göstermektedir.

BDO DENET, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun ilkeleri ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ve T.C. Hazine Müsteşarlığı Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketleri düzenlemeleri’ne uygun olarak bağımsız denetim faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

2. ŞİRKET’İN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKIN BİLGİ

İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü’nde 254683 sicil numarası ile kayıtlı olan BDO DENET, 69.20.04 Nace kodu altında bağımsız denetim faaliyeti gerçekleştiren bir bağımsız denetim ve danışmanlık şirkettir.

BDO DENET’in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıda yer almaktadır:

Ortaklar	Sermaye (TL)	Pay Adedi	%
CEMALETTİN TURAN	11.750,00	1.175.000	23,5
ERDOĞAN SAĞLAM	11.750,00	1.175.000	23,5
HALUK ERDEM	11.429,99	1.142.999	22,85998
ERDAL ASLAN	3.750,00	375.000	7,5
MEHMET EMEK KURT	3.750,00	375.000	7,5
SELÇUK ŞAHİN	3.750,00	375.000	7,5
TACEDDİN YAZAR	3.750,00	375.000	7,5
NESLİHAN UZUN	0,01	1	0,00002
NEVZAT BİRKAL	70	7.000	0,14
TOPLAM	50.000,00	5.000.000	100

3. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER HAKKINDA BİLGİ

BDO DENET'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Yönetim Kurulu üyeleri ile Sorumlu Denetçiler'e ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur:

3.1. Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulumuz, beş üyeden müteşekkil olup, üyelerin isimleri ve görevleri aşağıdaki gibidir:

Yönetim Kurulu	Görevi	Göreve Başlama Tarihi
ERDOĞAN SAĞLAM	Yönetim Kurulu Başkanı	18/06/2022
CEMALETTİN TURAN	Başkan Vekili	18/06/2022
HALUK ERDEM	Üye	18/06/2022
TACEDDİN YAZAR	Üye	18/06/2022
SELÇUK ŞAHİN	Üye	18/06/2022

3.2. Kilit Yöneticiler

Kilit Yöneticilerimiz dört kişiden müteşekkil olup, üyelerin isimleri ve görevleri aşağıdaki gibidir:

Adı Soyadı	Görevi	KGK	2499 Sayılı Kanuna Göre
1. Erdal Aslan	Yönetici Ortak	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
2. Taceddin Yazar	Ortak	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
3. Selçuk Şahin	Ortak	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
4. Neslihan Uzun	Ortak	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi

3.3. Sorumlu Denetçiler

Sorumlu Denetçilerimiz, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla dokuz kişiden müteşekkil olup, isimleri ve görevleri aşağıdaki gibidir:

	Adı Soyadı	KGK	2499 Sayılı Kanuna Göre
1.	Erdal ASLAN	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
2.	Cemalettin TURAN	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
3.	Erdoğan SAĞLAM	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
4.	Haluk ERDEM	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
5.	Taceddin YAZAR	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
6.	Selçuk ŞAHİN	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
7.	Neslihan UZUN	Sorumlu Denetçi	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
8.	Duran ALTINTAŞ	Sorumlu Denetçi	-
9.	Fatma KILIÇ	Sorumlu Denetçi	-

4. ÜYESİ BULUNDUĞUMUZ ULUSLARARASI KURULUŞ'UN HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk Anonim Şirketi olan BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıнын bir parçasını teşkil etmektedir.

5. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER İLE BU İLİŞKİLERİN MAHİYETİ

BDO DENET'in pay sahiplerinin, ortağı olduğu şirketlerin bilgileri aşağıda yer almaktadır:

- DENET YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
(Vergi konusu ile iştirak etmektedir)
- BDO YAYINCILIK ANONİM ŞİRKETİ
(Yayıncılık konusu ile iştirak etmektedir)
- BDO TURİZM DANIŞMANLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
(Turizm danışmanlığı konusu ile iştirak etmektedir)
- BDO İZMİR YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
(Vergi konusu ile iştirak etmektedir)
- BDO ANKARA YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
(Vergi konusu ile iştirak etmektedir)
- BDO AKIN VE DEMİREL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
(Vergi konusu ile iştirak etmektedir)

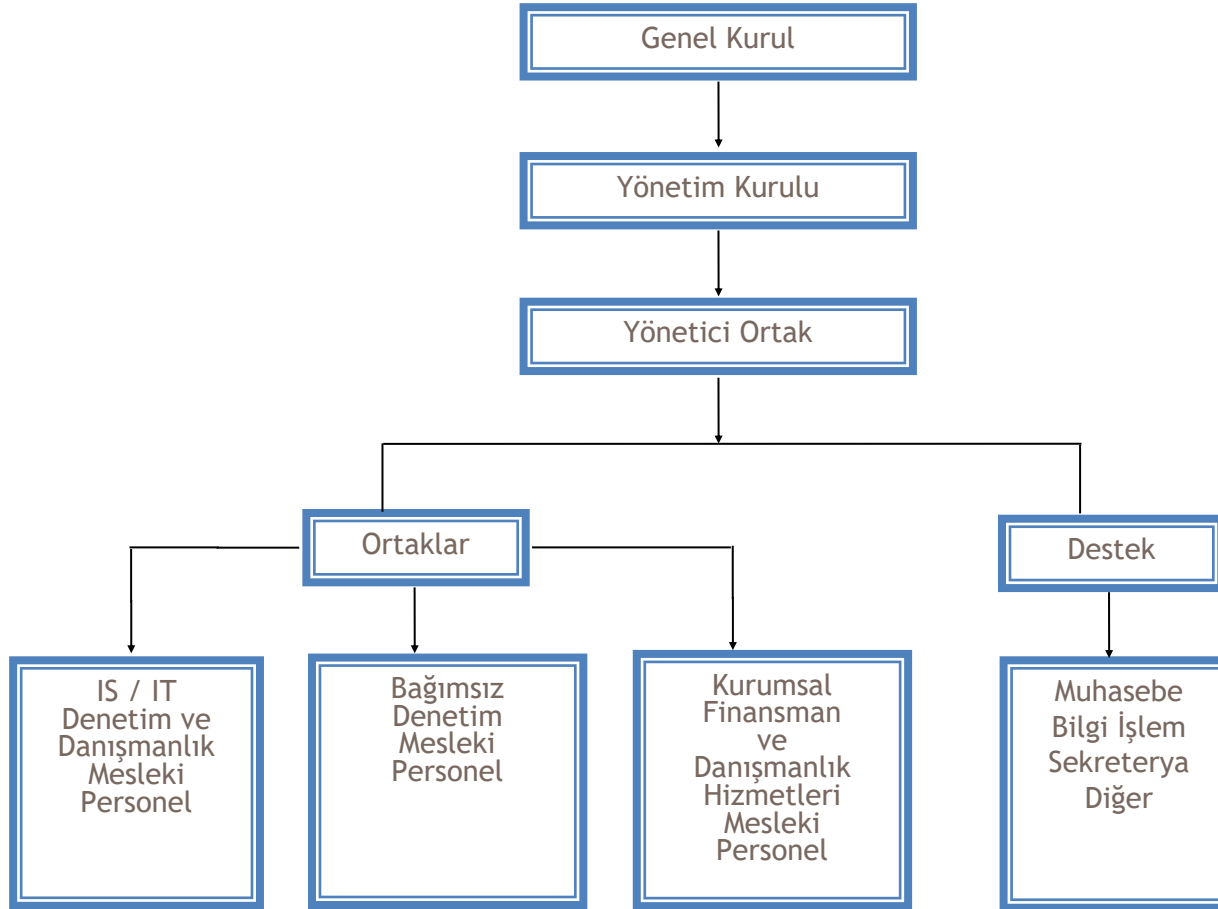
BDO DENET'in BDO International Limited'e üye olan ilişkili tarafı aşağıdaki gibidir;

- BDO SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
(Defter tutma ve raporlama konuları ile iştirak etmektedir.)

6. ORGANİZASYON YAPISI

BDO DENET'in organizasyon şeması aşağıdaki gibidir:

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK ANONİM ŞİRKETİ

7. KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİ VE DENETİM DOSYA İNCELEMELERİ

BDO DENET bünyesinde 1 Ocak - 31 Aralık 2021 dönemi için KGK, denetim çalışmalarının ulusal standart ve düzenlemelere uygunluğunun tespiti amacıyla gerçekleştirilen gözetim faaliyetleri kapsamında bir dosyayı incelemek üzere seçmiş, inceleme kapsamında kuruluşumuzdan talep edilen bilgi ve belgeler KGK'ya sunulmuştur. KGK'nın denetim çalışmaları 15 Mart 2023 tarihinde olumlu sonuçlanmış, herhangi bir idari yaptırım gerçekleşmemiştir.

Bunların dışında herhangi bir özel denetim ve kamu denetimi yapılmamıştır.

8. 2023 YILINDA DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYIK'LER

8.1. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN BANKALAR

TIRSAN FİNANSMAN A.Ş.
MERCEDES BENZ KAMYON FİNANSMAN A.Ş.
HEPSİ FİNANSMAN A.Ş.

8.2. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN EPDK ŞİRKETLERİ

ALTEK ALARKO ELEKTRİK SANTRALLARI TESİS. A.Ş.
ALARKO ENERJİ A.Ş.
CENAL ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.
MERAM ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.
MERAM ELEKTRİK ENERJİSİ TOPTAN SATIŞ A.Ş.
MERAM ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.
PANEL ENERJİ A.Ş.
DAĞLAR ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.
YANDER ELEKTRİK MÜH.İNŞ.TUR.VE TİC.A.Ş.
İÇDAŞ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM VE YATIRIM A.Ş.
RWE & TURCAS GÜNEY ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.

8.3. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ TUTULAN KAYIK'LER

AK PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş. JEC YENİLENEBİLİR ENERJİ ÖZEL GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU
ALARKO CARRIER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ALARKO HOLDİNG A.Ş.
ÇİMBETON HAZIR BETON VE PEFABRİK YAPI ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
FENERBAHÇE FUTBOL A.Ş.
İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI T.A.Ş.
KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
MARSHALL BOYA VE VERNİK SANAYİİ A.Ş.
MERCEDES BENZ KAMYON FİNANSMAN A.Ş. (*)
ORMA ORMAN MAHSULLERİ İNTEGRE SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
PLASTİKKART AKILLI KART İLETİŞİM SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
SHELL & TURCAS PETROL A.Ş. (*)
TURCAS PETROL A.Ş.

(*) Tahvil ihracı

9. SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI

BDO DENET, 4 Kasım 2017 tarihli 32030 sayılı Resmi Gazete’de KGK tarafından yayımlanan Sürekli Eğitim Tebliği kapsamında temel mesleki konular ve destekleyici konulara ilişkin 3 yıllık dönem içerisinde; en az 60 kredisi temel mesleki konulardan olmak üzere, 120 kredi karşılığı eğitimi tamamlamak üzere Denetçiler için eğitimler düzenleyerek bu eğitimlerin Denetçiler tarafından alınmasını sağlamaktadır. Denetçilerin, 3 yıllık dönemde “Etik Kurallar” konusundan en az 5 kredi karşılığı, temel mesleki konulardan her yıl en az 20 kredi karşılığı şeklinde eğitimi tamamlamaları BDO DENET tarafından sağlanmaktadır.

BDO DENET’e yeni başlayan bağımsız denetçiler iki yılda 200 saatten az olmamak üzere, finansal analiz, hukuk, muhasebe, vergi, bağımsız denetim standartları ve teknikleri, muhasebe standartları, bilgi işlem gibi konularda eğitime tabi tutulmaktadır. Bu eğitimler BDO DENET bünyesinde Ortaklar ve kıdemli bağımsız denetçiler tarafından verilebildiği gibi dışarıdan yetkili uzmanlar tarafından da verilebilmektedir. Diğer tecrübeli bağımsız denetçilere yine BDO DENET bünyesinde ve dışarıdan yetkili kişiler aracılığıyla bilgi işlem, sigortacılık, muhasebe ve denetim standartlarındaki değişiklikler gibi eğitime ihtiyaç duyulan konularda eğitimler düzenlenmektedir.

BDO DENET’in bağlı bulunduğu yurt dışındaki bağımsız denetim kuruluşu tarafından düzenlenen eğitimlere gönderilen denetçiler dönüşlerinde aldıkları eğitimi diğer denetçilere aktarmaktadır. Bunun yanı sıra, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik belgesi almak için staja başlatma ve yeterlilik sınavlarına hazırlık ve Kamu Gözetimi Kurumunca Yetkilendirilen bağımsız denetçi olabilmek için yeterlilik sınavlarına hazırlık amacıyla ilgili kurumlarca düzenlenen kurslara bu sınavlarla ilgili bağımsız denetçiler katılmaktadırlar.

1 Ocak - 31 Aralık 2023 faaliyet döneminde gerçekleştirilen eğitimler; konuları, süreleri ve katılımcı bilgileri ile **Ek-1**’de yer almaktadır.

10. GELİRİN DAĞILIMI

BDO DENET’in Vergi Usul Kanunu’na ve ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanan finansal tablolarına göre 2023 yılı faaliyet dönemine ait gelir dağılımı aşağıdaki gibidir (TL) :

Bağımsız Denetim Gelirleri	90.985.045
Diğer Denetim Gelirleri	1.152.479
Danışmanlık Gelirleri	8.456.956
Toplam	100.594.480

11. BAĞIMSIZLIK ŞARTLARININ YERİNE GETİRİLMESİ

Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları (TDS)'na, Etik Kurallar'a ve KGK, SPK, BDDK, EPDK ve diğer Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması hususundaki gözden geçirmeler yeterli kapsamda, nitelikte ve zamanında gerçekleştirilmekte, denetçi yardımcıları, denetçi ve sorumlu denetçilerin bağımsızlık beyanları TDS'lere uygun olarak alınmakta ve gerçek durumu yansıtmaktadır. BDO DENET, gerek Uluslararası Denetim Standartları ve diğer ülkelerin denetim standartlarında yer alan bağımsızlık ilkelerine, gerekse yukarıda belirtildiği üzere, yurtiçinde KGK, SPK, BDDK, EPDK ve diğer Kurul ve Kurumlarca düzenlenen bağımsızlık ilkelerine tamamen uymakta, hangi durumlarda bağımsızlığın ortadan kalktığı konusunda denetçileri bilgilendirmektedir.

Sorumlu Denetçiler dahil olmak üzere, tüm denetçilerden kuruluşumuzda görev yaptıkları sürece bağımsızlık ilkelerine uyacaklarına dair bir taahhütname alınmakta, ayrıca, denetlenen şirket bazında da özel bir beyan alınmaktadır. Bunun yanı sıra, yılda en az bir kez, bağımsızlık politika ve prosedürlerine uyduklarını ve uyacaklarını bildiren yazılı bir taahhüt de alınmaktadır. Uluslararası boyutta, BDO International Üye Firmaları çok uluslu şirketlere denetim ya da danışmanlık teklifi verecekleri zaman bu bilgiyi tüm üye firmalara gönderip bağımsızlığı etkileyecek bir ilişki olup olmadığının teyidini istemektedirler. Bağımsızlık ilkelerine uyum konusu denetimi yürüten Sorumlu Denetçi tarafından sorgulanmakta ve ikinci bir Sorumlu Denetçi tarafından kontrol edilmektedir.

BDO DENET Yönetim Kurul'u, BDO DENET'in bağımsızlıkla ilgili uygulamalarına ilişkin, bağımsızlık ilkesine uyumun gözden geçirilmiş olduğunu aldığı yönetim kurulu kararı ile teyit etmiştir.

Bu konudaki ayrıntılı açıklamalar Kalite Yönetim Sistemi Politikaları'nda yer almaktadır.

12. SORUMLU DENETÇİLERİN (SORUMLU BAŞ DENETÇİLERİN) ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI

BDO DENET bünyesindeki sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesi aylık maaş ve yıllık performans kriterlerinin gerçekleştirilmesine bağlı olarak ödenen yılsonu performans priminden oluşmaktadır. Performans primi ödemelerine ilişkin karar Yönetim Kurulu'na aittir ve süreklilik arz etmeyebilir. Performans kriterleri, BDO DENET'in hedeflerinin gerçekleşmesi, denetim metodolojisine uyum ve denetimlerin kalite standartlarını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bununla birlikte, mevzuat ve BDO International prosedürlerine uyum, teknik uzmanlık risk ve insan yönetimi gibi konular diğer performans kriterleri arasındadır.

13. KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİ

BDO DENET'in kalite yönetimi sistemi etkin olarak işlemekte ve belgelendirilmektedir. BDO DENET Yönetim Kurul'u, Kalite Yönetimi Sistemi Politikaları kapsamında Kalite Yönetimi Sisteminin tanıtımının yapıldığı ve bu sistemin çalıştığını aldığı yönetim kurulu kararı ile teyit etmiştir.

KGK tarafından oluşturulan;

KYS 1 Finansal Tabloları Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi Standardının ilk sürümü, 20 Aralık 2022 tarihli ve 13747 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 16 Ocak 2023 tarihli ve 32075 sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 1 Finansal Tabloları Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi Standardının güncellenen sürümü, 27 Aralık 2023 tarih ve 21621 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414 (1.M) sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 2 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi Standardının ilk sürümü, 20 Aralık 2022 tarihli ve 13747 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 16/01/2023 tarihli ve 32075 sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 2 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi Standardının güncellenen sürümü, 27 Aralık 2023 tarih ve 21621 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414 (1.M) sayılı Resmî Gazete'de,

yayımlanmıştır.

KYS'lerin erken uygulanmasına izin verilmiştir.

KGK tarafından, 31 Aralık 2023'e kadar KalYönSis'i KYS 1'e uygun olarak tasarlaması ve uygulanması; KYS 1'in 53 ve 54 üncü paragrafları uyarınca yapılacak KalYönSis değerlendirmesinin, 31 Aralık 2023'ü takip eden bir yıl içinde gerçekleştirilmesi gerekli görülmüştür.

31 Aralık 2023'e kadar denetim şirketinin aşağıdakileri yapması beklenmiştir;

- Kalite hedeflerini belirlemek, kalite risklerini belirlemek ve değerlendirmek ve kalite risklerine karşı yapılacak işleri (karşılıkları) tasarlamak ve uygulamak; ve
- İzleme faaliyetlerini tasarlamak ve uygulamak.

Karşılıkların ve izleme faaliyetlerinin işleyişinin 31 Aralık 2023'ten itibaren başlaması gerekmektedir.

13. KALİTE YÖNETİMİ SİSTEMİ (Devamı)

BDO DENET, KYS 1 ve KYS 2 kapsamında KalYönSis'i 15 Aralık 2022 tarihinde oluşturmuştur ve ilk değerlendirmesini 15 Aralık 2023 tarihinde yapmıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla KYS 1 erken uygulanmış ve ayrıca KGK' nın zorunlu tuttuğu şekilde KKS 1 uygulamasına da devam edilmiştir.

Değerlendirmemiz KYS 1'e uygun olarak gerçekleştirilmiş ve KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişi üzerinde ciddi ancak yaygın olmayan etkisi olan aşağıda belirtilen iki eksiklikle ilgili konular dışında, BDO DENET'in KalYönSis'inin BDO DENET'e 15 Aralık 2023 itibarıyla KalYönSis hedeflerine ulaşıldığına dair makul güvence verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

- BDO DENET'in etik ve bağımsızlık konularına ilişkin eğitim ve testlerin mevcudiyetinin değerlendirilmesiyle ilgili iki eksiklik bulunmaktadır. Etik ve bağımsızlık bilincinin sağlanması amacıyla verilen eğitimlerin yönetimin ve tüm personelin katılımıyla gerçekleştirilmesi gereği olduğundan ve bu eğitimlere yönetici seviyesinde katılım olması ve denetim ekiplerinin büyük bir kısmını yeni üyelerden oluşmadığından dolayı eksiklikler yaygın olarak değerlendirilmemiştir. Deneyimli çalışanlar ekipte çoğunluktadır ve tüm ekiplerde Bağımsız Denetçi lisansına sahip çalışanların denetim ekiplerinde bulunur. Bu çalışanların eğitiminin tamamlanması KGK tarafından zorunlu olduğundan, KGK tarafından onaylanan dışardan sağlanan etik eğitime tabi tutulmaktadır.

KalYönSis, hedeflerine ulaşamaması riskini kabul edilebilir derecede düşük bir seviyeye indirdiğinde makul güvence elde edilir. Makul güvence KalYönSis'in doğasında sınırlamalar olduğu için mutlak bir güvence düzeyi değildir.

Belirlenen tüm eksiklikler için, BDO DENET, belirlenen eksiklikleri gidermek için kök neden araştırmalarının sonuçlarına karşılık veren düzeltici adımlar tasarlamış ve uygulamıştır ve iyileştirme süreci izlenmektedir.

BDO DENET'in KKS - 1 kapsamındaki Kalite Güvence Sistemi Politikaları'na ek olarak KYS - 1 kapsamındaki Kalite Yönetimi Sistemi Politikaları sırasıyla **Ek-2 ve Ek-3'de** ekli olarak sunulmuştur.

TÜRKİYE – İSTANBUL MERKEZ OFİSİ

Adres : Eski Büyükdere Caddesi No:14, Park Plaza
K.4 34398 Maslak - İstanbul
Telefon : +90 212 365 62 00

Fax : +90 212 365 62 01 (Denetim)
+90 212 365 62 02 (Vergi)
+90 212 365 62 05 (Outsourcing)

OFİSLER

İSTANBUL – TURİZM DANIŞMANLIĞI OFİSİ

Adres : Ambarlıdere Yolu 2 T-Flats Apt. K.5
D.18 34340 Ortaköy - İstanbul
Telefon : +90 212 356 82 52
Fax : +90 212 356 82 52

BDO ANKARA OFİSİ

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177.
Sokak Kat: 8 No: 10-B Via Twins Ofis
No:62 Çankaya 06510 Ankara
Telefon : +90 531 695 97 52

BDO İZMİR OFİSİ

Adres : Adalet Mah., Şehit Polis Fethi Sekin Cad.,
Novus Plaza No: 4, Kat: 14 Daire: 143
Bayraklı / İzmir
Telefon : +90 531 895 72 96

TÜRKMENİSTAN OFİSİ

Adres : BDO Turkmenistan Denet Barlag Mashalat
CjSC 2127 (G.Gulyyew) str., 75 Ashgabat,
Turkmenistan
Telefon : +993 12 754156
Fax : +993 12 754157

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş., DENET YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
BDO Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., BDO Turizm Danışmanlığı A.Ş. and BDO Yayıncılık A.Ş.,

Garanti ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve
BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

2023 - 2024 Yılı Eğitim Programı

Bağımsız Denetim Standartları uygulamalı eğitimleri

2023

BDS 200 BAĞIMSIZ DENETÇİNİN GENEL AMAÇLARI VE BAĞIMSIZ DENETİMİN BAĞIMSIZ DENETİM STANDARTLARINA UYGUN OLARAK YÜRÜTÜLMESİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1,5
BDS 220 FİNANSAL TABLOLARIN BAĞIMSIZ DENETİMİNDE KALİTE KONTROL	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
BDS 230 BAĞIMSIZ DENETİMİN BELGELENDİRİLMESİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 240 FİNANSAL TABLOLARIN BAĞIMSIZ DENETİMİNDE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN HİLEYE İLİŞKİN SORUMLULUKLARI	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
BDS 260 ÜST YÖNETİMDEN SORUMLU OLANLARLA KURULACAK İLETİŞİM	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
BDS 265 İÇ KONTROL EKSİKLİKLERİNİN ÜST YÖNETİMDEN SORUMLU OLANLARA VE YÖNETİME BİLDİRİLMESİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1,5
BDS 300 FİNANSAL TABLOLARIN BAĞIMSIZ DENETİMİNİN PLANLANMASI	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
BDS 315 İŞLETME VE ÇEVRESİNİ TANIMAK SURETİYLE “ÖNEMLİ YANLIŞLIK” RİSKLERİNİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	7,5
BDS 320 BAĞIMSIZ DENETİMİN PLANLANMASI VE YÜRÜTÜLMESİNDE ÖNEMLİLİK	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 330 BAĞIMSIZ DENETÇİNİN RİSK OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞ HUSUSLARA KARŞI YAPACAĞI İŞLER	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 450 BAĞIMSIZ DENETİMİN YÜRÜTÜLMESİ SIRASINDA BELİRLENEN YANLIŞLIKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 500 BAĞIMSIZ DENETİM KANITLARI	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	6
BDS 501 BAĞIMSIZ DENETİM KANITLARI - BELİRLİ KALEMLER İÇİN DİKKATE ALINMASI GEREKEN ÖZEL HUSUSLAR	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	7
BDS 505 DIŞ TEYİTLER	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 510 İLK BAĞIMSIZ DENETİMLER - AÇILIŞ BAKİYELERİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 520 ANALİTİK PROSEDÜRLER	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	4,5
BDS 530 BAĞIMSIZ DENETİMDE ÖRNEKLEME	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	3
BDS 540 MUHASEBE TAHMİNLERİNİN VE İLGİLİ AÇIKLAMALARIN BAĞIMSIZ DENETİMİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
BDS 550 İLİŞKİLİ TARAFLAR	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	3
BDS 560 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
BDS 570 İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİ	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1

BDS 580 YAZILI BEYANLAR	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	1
TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloların denetiminde dikkat edilecek hususlar ve KGK tarafından yayınlanan 2022 yılı yıllık inceleme raporu bulgularının değerlendirilmesi	Sorumlu Denetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	3
TMS 7 - Nakit Akış Tablosu	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	4
TMS 29 - Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama	Sorumlu Denetçi ve Denetçi	15
TMS 16 Maddi Duran Varlıklar	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
TMS 2 - Stoklar (envanter maliyet yöntemleri)	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
TMS 24 - İlişkili Taraf Açıklamaları (denetimine ilişkin örnek olay)	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
TMS 12 - Gelir Vergileri	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	2
TFRS 16 - Kiralamalar	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	3
TFRS 10 - Konsolide Finansal Tablolar	Denetçi ve Denetçi Yardımcıları	4

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM
VE DANIŞMANLIK A.Ő.

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ POLİTİKALARI

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ő., all Turkish joint stock companies and are a member of BDO International Limited, a UK Company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

İÇİNDEKİLER

1.	KAPSAM	3
2.	AMAÇ	3
3.	TANIMLAR.....	3
4.	KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ KOMİTESİ	4
5.	KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN UNSURLARI.....	4
5.1.	Kaliteye ilişkin Liderlik Sorumlulukları	5
5.2.	İlgili Etik Hükümler.....	6
5.2.1.	Bağımsızlık	8
5.3.	MÜŞTERİ İLİŞKİSİNİN VE DENETİM SÖZLEŞMESİNİN KABULU VE DEVAMI	9
5.3.1.	Gerekli Beceri ve Kapasiteye Sahip Olmanın Değerlendirilmesi	10
5.3.2.	Etik Hükümlere Uygunluğun Değerlendirilmesi	11
5.3.3.	Müşterinin Dürüstlüğünü Değerlendirmek	11
5.3.4.	Sorumlu Denetçinin Sorumluluğu	12
5.3.5.	Denetim İşinin Kabulünde ve Devamında Dikkat Edilecek Diğer Hususlar	12
5.3.6.	Müşteri reddine veya denetimden çekilmeye ilişkin hususlar	13
5.4.	İNSAN KAYNAKLARI	13
5.4.1.	İstihdam.....	13
5.4.1.1.	İşe Alma	14
5.4.1.2.	Performans Değerlendirmesi	14
5.4.1.3.	Verilen Görevi Yerine Getirme Süresi Dahil Kabiliyetler	14
5.4.1.4.	Yeterlik	15
5.4.1.5.	Kariyer Gelişimi.....	15
5.4.1.6.	Terfi	15
5.4.1.7.	Ücret ve Sair Haklar	15
5.4.1.8.	Personel İhtiyacının Tahmini	16
5.4.2.	Denetim Ekibinin Belirlenmesi	16
5.5.	DENETİMİN YÜRÜTÜLMESİ	17
5.5.1.	Denetim Yöntem ve Araçları	18
5.5.2.	Danışma	20
5.5.3.	Görüşlerdeki Farklılıklar	21
5.5.4.	Bağımsız Denetim Kalitesini Gözden Geçirme	22
5.5.5.	Çalışma Kağıtları ve Bilgi Gizliliği.....	25
5.6.	İZLEME	25
6.	KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN BELGELENDİRİLMESİ	28

1. KAPSAM

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. tarafından geliştirilen kalite kontrol yöntemleri, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. tarafından verilen bağımsız denetim hizmet kalitesinin yüksek olmasını temin etmek amacıyla, Sorumlu Denetçi ve kalite güvence komitesi gözetiminde uygulanmasına ilişkin hükümleri kapsar.

2. AMAÇ

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin oluşturduğu kalite kontrol güvence sisteminin amacı Uluslararası Denetim Standartları, Türkiye Denetim Standartları, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin üyesi olduğu BDO International tarafından yayınlanmış olup dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyette bulunan tüm BDO şirketlerinde uygulanan denetim politikaları ve ilkeleri ile, ülkemizde Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Hazine Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) gibi düzenleyici kuruluşlar ve dünyada Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) ve International Federation of Accountants (IFAC) tarafından yayınlanan mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirilecek finansal tabloların bağımsız denetimi ve diğer denetimler dahil finansal bilgilere ilişkin olarak yapılan bağımsız denetimin kalitesinin kontrolüne ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektir.

KGK tarafından, 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bağımsız Denetim Yönetmeliği"nin 20. maddesi gereği denetim kuruluşları faaliyetlerini, asgari şartları KGK tarafından belirlenen bir kalite kontrol sistemi çerçevesinde yürütülmesi gerekliliğinden dolayı BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş., KGK tarafından 2 Ekim 2013 tarih ve 28783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Tabloların Bağımsız Denetim ve Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri ile İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetçiler İçin Kalite Kontrol Standardı 1" ("KKS 1") Tebliği'ne göre kalite kontrol ve prosedürlerini oluşturmuştur.

Ayrıca, oluşturulan bu sistem yine KGK tarafından yayınlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği (BDY) ve Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde kalite kontrol (BDS 220) gibi standartlar ile desteklenmiştir.

3. TANIMLAR

Bu politikalarda yer alan;

- a) **Şirket:** BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'yi,
- b) **Bağımsız denetimin kalitesinin kontrolü:** Bağımsız denetim raporu tamamlanmadan önce, bağımsız denetim ekibinin önemli nitelikteki kararları ile bağımsız denetim raporuna ilişkin ulaştıkları sonuçların objektif bir şekilde değerlendirilmesine ilişkin süreci,
- c) **Kalite Güvence Komitesi:** Bağımsız denetimin kalitesinin kontrolüne ilişkin gözden geçirme işlemini yapan, gerekli deneyim ve yetkiye sahip Sorumlu Denetçiyi, diğer bağımsız denetçileri veya bu kişilerin oluşturduğu bir grubu,
- d) **Şirketin kalite kontrol sisteminin gözetimi:** Şirket tarafından, kalite kontrol sisteminin etkin bir şekilde işlediğine dair makul bir güvencenin sağlanması amacıyla, tamamlanmış bağımsız denetimlerle ilgili periyodik olarak yapılan kalite kontrolleri de dahil, devamlı olarak uygulanan kalite kontrol yöntemlerinin işleyişinin izlenmesini,
- e) **Uygunluk denetimi/incelemesi:** Tamamlanmış bağımsız denetimlere ilişkin olarak, bağımsız denetim ekibinin, Şirket'in kalite kontrol yöntem ve politikalarına uygun hareket edip etmediğinin tespit edilmesine yönelik yöntemleri,

- f) Müşteri: Bağımsız denetime tabi kuruluşları
- g) Denetim ağı: BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin de dahil olduğu BDO International'a üye firmaların oluşturduğu denetim ağını
- h) Sorumlu Ortak Başdenetçi/Sorumlu Denetçi: Denetimden, denetimin yürütülmesinden ve Şirket adına düzenlenen rapordan sorumlu olan ve düzenleyici kuruluşlardan uygun yetki almış Şirket yöneticisi veya Şirketteki başka bir denetçiyi
- i) Kurum: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nu
- j) KAYİK: Kamu yararını ilgilendiren Kuruluşlar'ı
- k) Yönetici Ortak: BDO International'a karşı idari işlerle yükümlü olan Sorumlu Denetçi'yi ifade eder.

4. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ KOMİTESİ

Şirket, kalite kontrol ve prosedürlerini Şirket personelinin mesleki standartlara, yürürlükteki uluslararası ve yasal düzenleme ve standartlara uyumunun sağlanmasının kontrolü için Kalite Güvence Sistemi komitesi oluşturmuştur. Oluşturulan Kalite Güvence Sistemi Komitesi aşağıdaki gibidir;

Kalite Güvence Sistemi Sorumlusu

Denetçi: Erdoğan SAĞLAM

Kalite Güvence Sistemi Komitesi

Denetçi: Cemalettin TURAN

Denetçi: Haluk Erdem

Denetçi: Mehmet Emek KURT

Şirket tarafından oluşturulan kalite kontrol ve prosedürleri tüm Şirket çalışanlarının erişimine imkan sağlanacak şekilde Şirket Network ağında tutulmaktadır. Ayrıca kalite kontrol ve prosedürleri Şirket çalışanlarına e-posta, ofis içi eğitim, BDO International eğitim modülleri ve denetim faaliyetleri sırasında iletilmekte ve öğretilmektedir.

5. KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN UNSURLARI

BDO International tarafından yayınlanan dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlik, mesleki özen ve titizlik, güvenilirlik ve uygun mesleki davranış ilke ve kurallarını içeren politikalar ve kurallar, bu denetim ağına bulunan bütün kuruluşlar ve çalışanlarını bağlamaktadır. BDO International denetim ağı içerisinde bulunan Şirket ve çalışanlar bu politika ve kurallara uygun hareket etmek, işlerini özenle yapmak ve ilgili kanun, düzenleme ve profesyonel standartlara uymak ile yükümlü olup, Şirket tarafından oluşturulan kalite güvence sistemi bu politikalar için gerekli olan bireysel kalite kontrol unsurlarında içermektedir.

Şirket tarafından oluşturulan kalite güvence sistemi ile birlikte denetim kapsamında ve verilen diğer hizmetlerde kaliteyi yakalamak ve denetim raporlarında makul güvenceyi sağlayarak doğru sonuca ulaşmak amaçlanmaktadır. İş bu makul güvence ile birlikte sonuca ulaşabilmek için yapılan çalışmaların yada verilen denetim hizmetinin kalitesinin artırılması ve oluşturulması hazırlanan bu sistem ile sağlanmaktadır.

Şirket'in Kalite Kontrol Güvence Sistemi unsurları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

- Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları
- İlgili Etik Hükümler
- Müşteri İlişkisinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devamı
- İnsan Kaynakları
- Denetimin Yürütülmesi
- İzleme
- Kalite Kontrol Sisteminin Belgelendirilmesi

5.1. Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları

Kalite anlayışının ve Şirket tarafından verilen hizmetlerde kalitenin sağlanması için Yönetim Kurulu Başkanı (Sorumlu Denetçi) ve Yönetim Kurulu tarafından Kalite Güvence Sistemi Komitesi oluşturulmuştur.

Kalite güvence sisteminin sağlıklı bir biçimde işlemesi ve bu sistemin etkinliğinin sürekli olarak izlenmesini sağlamak üzere Yönetim Kurulu Başkanının sorumluluğunda oluşturulan Kalite Güvence Sistemi Komitesi için Cemalettin Turan, Haluk Erdem ve Mehmet Emek Kurt görevlendirilmiştir.

Şirket'in kalite güvence sisteminin sorumlusu Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Erdoğan Sağlam'dır.

Sistemin uygulanması, izlenmesi ve sürdürülebilmesine ilişkin nihai sorumluluk Yönetim Kurulu Başkanı'na aittir.

Ayrıca Sorumlu Denetçiler, görevli oldukları her bağımsız denetim işinde, bağımsız denetimin genel kalitesi konusunda sorumluluğu üstlenerek, gerek yaptığı işler ve gerekse bağımsız denetim ekibine yaptığı açıklamalar yoluyla bağımsız denetimin her aşamasında diğer bağımsız denetçilere ve denetçi yardımcılarına bağımsız denetimin kalitesi konusunda örnek olmak zorundadırlar.

Sorumlu Denetçiler;

- Mesleki standartlara, yasal ve hukuki düzenlemelere uygun iş yapmanın,
- Kalite kontrol politika ve yöntemlerinden gerekli olanları kullanmanın,
- Gerçeği yansıtan bağımsız denetim raporu düzenlemenin önemini ve
- Bağımsız denetim işi yapılırken kalitenin işin özü olduğu hususunu özellikle vurgulayarak denetim ekibinde bulunan tüm çalışanları bilgilendirmekle

sorumludur.

Kalite güvencesine ilişkin politikaların yazılı hale getirilmesi, denetçilerin söz konusu politikalara erişimin sağlanması, kalite güvencesine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, olabilecek değişiklikler doğrultusunda politikaların güncellenmesi ve bağımsız denetçilere duyurulması, denetim sırasında mesleki ilkelere ya da yasal düzenlemelere uygunluğu zedeleyebilecek olağan ve olağanüstü durumlar için önlem oluşturulması Yönetim Kurulu Başkanının sorumluluğunda olup, Şirket bu hususlar için Sorumlu Denetçileri görevlendirmiştir.

Sorumlu Denetçiler, denetim çalışmalarında denetim ekibinin çalışmalarını değerlendirerek Kalite Güvence Sistemi politikaları ve prosedürlerine uyumu gözetir ve bu uyumun sağlanması denetim ekibi çalışanlarının performans değerlendirmelerine konu edilir.

Kalite güvence sisteminin doğru olarak uygulanması, izlenmesi için yukarıda belirtilen kapsamlardaki Sorumlu Denetçiler ve komite üyeleri bağımsız denetim sürecinde yer aldıkları şirketler ile ilgili kalite güvencesi değerlendirmesine katılamazlar. Bu görev Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yetkilendirilecek diğer Sorumlu Denetçi ve/veya denetçilere verilmiştir.

Sorumlu Denetçi verdiği hizmetlerin kalitesinden Yönetim Kurulu Başkanı'na karşı sorumludur.

Kalite kontrol sisteminin uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesinden sorumlu olan kişi ve kişiler gerekli bilgi, deneyim ve yetkiye sahiptir.

Yukarıda belirtilen tüm hususlar, çalışanların tümünün, oluşturulan Kalite güvence sistemine uyumuna, uygulanmasına ve izlenmesine ilişkin sorumlu olduğunu göstermektedir.

5.2. İlgili Etik Hükümler

Sorumlu Denetçi Şirket'in etik sorumluluklarını denetim planının normal bir parçası olarak gözden geçirir. Bu esnada özellikle dikkat edeceği unsurlar aşağıdaki başlıklardan oluşacaktır:

- (a) Dürüstlük,
- (b) Tarafsızlık,
- (c) Mesleki yeterlilik, mesleki özen ve titizlik,
- (d) Güvenilirlik ve gizlilik
- (e) Mesleğe uygun davranış

Bu unsurlar mesleki eğitim ve öğrenim, izleme ve insan kaynakları ile ilgili hususları da içerir.

Tüm denetim görevlerinde Şirket her zaman bağımsız ve tarafsız kalacak, tüm denetim işlerini mesleki yeterlilik ile üstlenecektir. Bir denetim görevini üstlenmek için gereken uzmanlık veya deneyime sahip olmayan çalışanlar yetkilendirilmez.

Denetim çalışanlarının etik sorumluluklara ilişkin IFAC ve KGK tarafından yayınlanan "Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar Standardı"ndan ve BDO Risk El Kitabı'ndan haberdar olmaları ve bu standart ve el kitabında belirtilen sorumlulukları her zaman yerine getirmeleri gerekir. Yukarıda sözü geçen etik sorumlulukların herhangi bir biçimde ihlali söz konusu olduğunda Şirket'in disiplin mekanizması devreye girecektir.

BDO Risk El Kitabı Şirket yönetimi ve çalışanlarının ulaşabileceği BDO International veri tabanında bulunmaktadır. Şirket tarafından bağımsızlık ve etik ile ilgili politikalar ve uyulması gereken hususlar detaylı olarak BDO Risk El Kitabı içerisinde bağımsızlık bölümünde belirtilmiştir. IFAC ve KGK tarafından yayınlanan "Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar Standardı" Şirket network'ünde "Denetim Kalitesi" isimli dosya içerisinde yer almaktadır. Her seviyeden denetim çalışanın bu dosyaya erişimi sağlanmakta ve işe yeni başlayan denetim çalışanları bu standart ile ilgili bilgilendirilmektedir.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Güvence Sistemi Politikaları

Şirket'in Risk Politikaları özellikle etik hükümleri içeren bağımsızlık, dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik, mesleki özen, güvenilirlik, mesleki davranışlarla birlikte, insan kaynakları, müşteri ilişkisi, müşteri kabulü ve devamlılığı, kara para aklanmasının önlenmesi gibi denetim ağı içerisinde uyulması gereken uluslararası kurallar ve uluslararası denetim standartlarına uyum politikalarını içermektedir.

Şirket bir Sorumlu Denetçi'yi Risk Yönetimi Sorumlusu olarak belirlemiştir. Yetkili Sorumlu Denetçi denetime ve kaliteye ilişkin risk politikalarını belirlemek, yönetmek ve raporlarla eksiklikleri ve önlemleri belirlemekle yükümlüdür. Etik kuralları etkileyen önemli unsurlar ve aykırılıklar raporlarla kayıt altına alınır. Bu raporlar BDO International yönetimi, Şirket Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ve Şirket orta düzey yöneticileri ile paylaşılır. Bu paylaşım sonucunda etik hükümleri etkileyecek önemli hususlar ve önlemler Şirket çalışanları ile eğitimlerle ve yazılı açıklamalarla paylaşılır. Dolayısıyla, etik kuralları etkileyen eksiklikler ve aykırılıklara ilişkin çözümler uygulanması sağlanır ve uygulanıp uygulanmadığının takibi yapılır.

Denetim çalışmaları esnasında denetim ekibi ve Sorumlu Denetçi tarafından toplanan bilgiler kesinlikle gizli kalacaktır. Müşteri gizliliğine ilişkin herhangi bir ihlal söz konusu olduğunda Şirket'in disiplin mekanizması devreye girecektir.

Bir denetim çalışanı kendi ya da başka bir denetim çalışanının etik sorumlulukları hakkında şüphe yaratacak bir durum ile karşılaştığında, bu durumu zaman kaybetmeden Denetçi'ye (Baş Denetçi) bildirecektir. Denetçi bu bilgiyi önemli olup olmamasına bakmaksızın Sorumlu Denetçi'ye bildirmekle yükümlüdür. Sorumlu Denetçi herhangi bir şekilde dikkatine sunulan hususları, Şirket içindeki Kaliteden Sorumlu Yönetim Kurulu Başkanı, Risk Yönetiminden sorumlu Sorumlu Denetçi ile tartışarak yapılacak gerekli işlemleri belirler.

Denetim müşterisinin etik sorumlulukları ihlal edebilecek şekilde özel bir talebi olması ya da bilgi istemesi halinde denetim çalışanı bu durumu en kısa zamanda Baş Denetçi'ye bildirir. Baş Denetçi ise bu bilgiyi Sorumlu Denetçi'ye bildirmekle yükümlüdür. Sorumlu Denetçi herhangi bir şekilde dikkatine sunulan hususları, Şirket içindeki Kaliteden Sorumlu Yönetim Kurulu Başkanı, Risk Yönetiminden sorumlu Sorumlu Denetçi ile tartışarak yapılacak gerekli işlemleri belirler.

Her bir denetimde Sorumlu Denetçi ya da gerekli olduğu durumlarda bağımsız denetim ekibinin diğer üyeleri, tespit edilen sorunları ve bunların nasıl çözümlendiği hususunu yazılı hale getirir.

Denetim sürecinin bütün aşamalarında her seviyeden denetim çalışanının denetimin amacını aklında tutması, mesleki yeterlilik ve gizlilik koşullarına her zaman uyuyor olması gerekir. Buna, denetim müşterisinin bilgi ve belgelerinin iyi muhafaza edilmesi ve yetkisiz kişilerin bu bilgilere erişmemesini sağlamak da dahildir.

Şirket her bir denetim çalışması sonucunda Müşterilerinden verilen hizmet ile ilgili olarak anket yapmakta ve ankette etik ilkelerle ilgili sorular Müşterilere sorulmaktadır. Bu anketle birlikte Müşterilerin çekinmeden ve denetim üyelerinin haberi olmadan şikayetlerini bildirmesi sağlanmaktadır.

Şirket bütün çalışanlarından etik ve mesleki davranış gerekliliklerine uyulmasına dair taahhütname alır.

Şirket, çalışanlarından Şirket tarafından denetimi yapılan, payları borsada işlem gören şirketlerin pay senetlerini almadıklarına, alış ve satış işlemlerinde bulunmadıklarına ve bu şirketlerde pay sahibi olmadıklarına dair yazılı taahhütname almaktadır.

Şirket yönetim ve çalışanları denetimi yapılan, payları borsada işlem gören şirketler ve diğer müşterilerin listelerine network sisteminden ulaşılabilir. Şirket yönetim ve çalışanları müşterileri kontrol etmekle yükümlüdür.

Şirket çalışanlarına etik ilkeler ile ilgili olarak eğitim verilerek etik ilkelerin çalışanlar tarafından özümsemesi sağlanmaktadır.

Şirket yönetimi ve çalışanları bağımsızlık, dürüstlük, tarafsızlık ve diğer etik kuralları etkileyecek olan hediye, ikram vb. unsurları kabul etmemekle yükümlüdür.

Şirket yönetimi ve çalışanları verilen hizmetlerden dolayı yapılan sözleşmelerdeki ücret haricinde herhangi bir komisyon yada ödül vb. hususları kesin olarak kabul etmemekle yükümlüdür.

5.2.1. Bağımsızlık

Bağımsızlık; Şirket'in ve çalışanlarının konuya ilişkin tüm durum ve şartları değerlendiren makul ve bilgi sahibi üçüncü kişilerde, dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilikten ödün verdiği izlenimini oluşturabilecek durum ve davranışlardan sakınmasıdır. Bu kapsamda TTK madde 400 yazılı olan hallerden birinin varlığında Şirket'in tüm çalışanları ve Ortakları, Şirket bünyesinde denetçi olamaz.

Şirket, BDO International'ın ve yasal düzenlemelerin gerektirdiği tüm bağımsızlık ilke ve kurallarına uygun olarak faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla, bağımsızlıkla ilgili tüm süreçler ve müşteri ilişkileri ve buna ilişkin uygulamalar sürekli gözden geçirilmekte ve uygulanmaktadır.

Şirket çalışanlarına bağımsızlığı etkileyecek unsurları ve bağımsızlığa ilişkin hükümleri verdiği iç eğitimlerle bildirmektedir.

Şirket tarafından bağımsızlık ve iş etiği ile ilgili politikalar ve uyulması gereken hususlar detaylı olarak BDO Risk El Kitabı içerisinde bağımsızlık bölümünde belirtilmiştir. BDO Risk El Kitabı Şirket yönetimi ve çalışanlarının ulaşabileceği BDO International veri tabanında bulunmaktadır.

Bağımsızlığın tam olarak uygulanmasında nihai sorumluluk Yönetim Kurulu Başkan'ındadır.

Risk yönetimi sorumlusu risk raporlarında Bağımsızlık ile ilgili konularda varılan sonuçları ve bu sonuçları destekleyen hususları belirtmekle ayrıca sorumludur.

Kalite sisteminden sorumlu Yönetim Kurulu Başkanı ve denetim için yetkilendirilen Sorumlu Denetçiler, yapılan bağımsız denetimle ilgili olarak bağımsızlığın sağlandığına dair bir sonuca ulaşmak zorundadır.

Bağımsızlık ilkesi gereği Şirket'in Yönetim Kurulu Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri ile tüm çalışanları denetim hizmeti verilen müşterilerden bağımsız olmak zorundadır.

Bağımsızlığın bozulmasına yönelik unsurlar tespit edildiği zaman ilgili çalışana bu hususun ortadan kaldırılması için yazılı beyan verilir. Şirket bağımsızlıkla ilgili tüm kayıtlarını muhafaza eder.

Şirketin tüm çalışanları, bağımsızlığa tehdit oluşturan durumları ve ilişkileri uygun adımların atılabilmesi için Sorumlu Denetçiye bildirmekle yükümlüdür.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Sorumlu Denetçiler Şirket'in bağımsızlıkla ilgili politika ve usullerine ilişkin tespit edilmiş bir ihlal var ise, bunları değerlendirerek bağımsız denetim çalışmasında bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum olup olmadığını belirler. Bu husus yazılı olarak Müşteriye, denetim ağına ve ilgili kişiye sunulur ve gerekli önlemler alınarak Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu üyeleri, Sorumlu Denetçiler tarafından ortadan kaldırılır.

Yönetim Kurulu Başkanı, Şirket'ten veya gerekiyorsa BDO International'ın içinde yer aldığı ve lisans anlaşmaları nedeniyle ilişkide bulunduğu diğer bağımsız denetim kuruluşlarının oluşturduğu gruptan gerekli bilgileri alarak bağımsızlığı tehdit eden koşulları ve ilişkileri tespit ederek değerlendirir.

Şirket, tüm denetim personelinden her bir denetimden önce ve her halükarda yılda en az bir kez, bağımsızlık politika ve prosedürlerine uyduklarını ve uyacaklarını bildiren yazılı bir taahhüt almak zorundadır. Ayrıca, Şirket denetim personelinden Şirket'te işe başlaması sırasında da bağımsızlık politika ve prosedürlerine uyacaklarına dair yazılı bir taahhüt alır.

Şirket uluslararası boyutta, BDO International üye firmaları çok uluslu şirketlere denetim ya da danışmanlık teklifi verecekleri zaman bu bilgiyi tüm üye firmalara gönderip bağımsızlığı etkileyecek bir ilişki olup olmadığının teyidini ister. Şirket ve denetim ağında denetim hizmeti verilen Müşterilere danışmanlık hizmeti ve bağımsızlığı etkileyecek diğer hizmetler kesinlikle verilmemektedir.

Şirket, uzun süre aynı denetimde bulunmanın getirdiği yakınlık tehdidine karşı gerektiği durumlarda kıdemli personelini, Sorumlu Denetçilerini, denetçilerini, denetimin kalitesini gözden geçiren kişileri ve denetim ekibinin diğer üyelerini rotasyona tabi tutar.

KGK tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinde Şirket 7 yıl sonunda rotasyona tabi olup, Sorumlu Denetçi ve denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişiler 5 yıl sonunda rotasyona tabi olur. Bu 2 yıllık sürede rotasyona uğrayan Sorumlu Denetçi aynı Müşterinin kalite kontrolünden sorumlu olamaz. Aynı şekilde kalite kontrolünü gözden geçiren kişiler 2 yıllık sürede aynı Şirket'in Sorumlu Denetçisi olamaz. Şirket 7 yıl aynı Müşteri yada Müşterilerin denetçisi olabilir. Şirket rotasyon sonrasında en az 3 yıldan sonra tekrar aynı Müşteri yada müşterilerin denetçisi olabilir.

Denetim müşterilerinden birinden alınan toplam ücretin toplam kazancının yüzde 10'unu geçtiği durumlarda Sorumlu Denetçi Şirket Yönetim Kurulunu bilgilendirir ve Şirket bu hususu değerlendirerek gerekli önlemleri alır.

Denetim ücretlerinin Müşteri tarafından ödenmemesi durumunda denetimle yetkilendirilen Sorumlu Denetçi bağımsızlığı etkileyebilecek hususlardan kaçınmak için gerekli önlemleri alır.

Denetim ağı içerisinde oluşacak olan çıkar çatışmalarında Müşteriye verilecek olan hizmetlere karar verilmesi için BDO International bilgilendirilir ve Müşteriye hangi hizmetin verileceği belirlenir.

Şirket, BDO International'ın, denetim standartlarının kural ve ilkeleri ve yasal düzenleme gereği rotasyon hükümlerini uygular. Bunun için Şirket kendi Network sisteminde kendine has yazılım programı kullanmaktadır.

BDO International kuralları gereği Sorumlu Denetçi, Denetçi gibi üst ve orta düzey yöneticiler denetim hizmeti verilen Şirketlerde yönetici pozisyonunda çalışamazlar.

5.3. MÜŞTERİ İLİŞKİSİNİN VE DENETİM SÖZLEŞMESİNİN KABULU VE DEVAMI

Şirket, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik olarak aşağıda belirtilen unsurlara ilişkin politika ve prosedürler oluşturmuştur.

- I. Gerekli beceri ve kapasiteye sahip olmak
- II. Etik hükümlere uygunluğu sağlamak
- III. Müşterinin dürüstlüğünü değerlendirmek

Şirket bu üç unsura ilişkin oluşturulan politikaları ve prosedürleri uyguladıktan sonra müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve/veya devamına karar verir. Şirket bu karara ilişkin politika ve prosedürlerini aşağıda verilen başlıklar halinde uygulamaktadır:

- I. Sorumlu Denetçinin Sorumluluğu
- II. Denetim işinin devamında ve kabulünde dikkat edilecek diğer hususlar
- III. Müşteri reddine veya denetimden çekilmeye ilişkin hususlar

Bu politika ve prosedürler oluşturulurken gerekli özen gösterilmiş olup Şirket'in saygınlığı ve kaliteli hizmet anlayışı hedeflenmiş ve etik, bağımsızlık, dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen ile güvenilirliğin sağlanması hedeflenmiştir.

Açıklanan politika ve prosedürlere ilave olarak BDO International tarafından yayınlanan ve müşteri kabul ve/veya devamına ilişkin uygulanması zorunlu olan ayrıntılı kural ve ilkelerin belirtildiği 'BDO Bağımsız Denetim El Kitabı' ve 'BDO Risk El Kitabı' dökümanları kullanılarak müşterilerin kabulü, devamlılığı ve müşteri ilişkilerinin kalitesi sağlanmaktadır.

İlgili etik hükümleri bölümünde belirtildiği üzere müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulüne ve devamına ilişkin politika ve prosedürler Risk yönetimi sorumlusu tarafından değerlendirilerek Yönetim Kurulu Başkanına sunulmaktadır.

Şirket bu unsurlara ilişkin oluşturulan politikaları ve prosedürleri uyguladıktan sonra müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devamına karar verir. Şirket bu karara ilişkin politika ve prosedürlerini aşağıda verilen başlıklar halinde uygulamaktadır.

5.3.1. Gerekli Beceri ve Kapasiteye Sahip Olmanın Değerlendirilmesi

Şirket, müşteri kabulünde ve bağımsız denetim ilişkisinin devamında gerekli beceri ve kapasiteye sahip olduğunu aşağıdaki politikaları uygulayarak değerlendirmektedir.

- Sorumlu Denetçi, Müşterinin kabulü, Müşteriyle olan ilişkinin devamı ve özellik arz eden bağımsız denetimlerle ilgili gerekli usul ve esasların izlendiğinden emin olmak ve ulaşılan sonuçların yazılı hale getirilmesini sağlar.
- Sorumlu Denetçi, Müşterinin kabulü ve/veya ilişkinin devamına ilişkin karar sürecini başlatmış olmasa bile, verilen en son kararın uygun olup olmadığını tespit etmekle yükümlüdür.
- Sorumlu Denetçi, BDO International kuralları gereği müşteri kabul ve/veya müşteri ilişkisinin devamı formlarını doldurarak gerekli beceri ve kapasiteye sahip olup olmadığını değerlendirir.
- Sorumlu Denetçi, Müşterinin faaliyet konusu ve iş alanı ile ilgili genel bilgi sahibi olur ve Müşterinin faaliyet gösterdiği sektör ile ilgili tecrübesi olup olmadığını tespit eder. Kendi tecrübesi yok ise Şirket içinde Müşterinin faaliyet konusu ile ilgili tecrübe sahibi diğer Sorumlu Denetçiye yönlendirir. Şirkette böyle bir tecrübe yok ise müşterinin faaliyet gösterdiği sektörde uygulanan muhasebe politikalarını kısa sürede edinip değerlendirir ve buna göre sürece devam edip etmeyeceğine karar verir.
- Sorumlu Denetçi, Müşteriyi kabul etmeden önce ek olarak uzmanlık gerektiren husus olup olmadığını değerlendirir.
- Sorumlu Denetçi, Müşteri kabulü ve/veya devamında Müşterinin risk oluşturduğunu düşünürse diğer Sorumlu Denetçi'den fikir alır ve Müşterinin kabul ve/veya devamına dair karar Şirket içerisinde çalışan diğer Sorumlu Denetçi'nde onay vermesi ile alınır.
- Sorumlu Denetçi, Müşterinin herhangi bir düzenleyici kuruluşa tabi olup olmadığını değerlendirir.

Ayrıca, Sorumlu Denetçi ve Şirket, yukarıda verilen politika ve prosedürlere ilaveten Şirket BDO Risk El Kitabında mevcut olan diğer ilke ve hususları uygulayarak gerekli beceri ve kapasiteye sahip olduğunu belirlemekle yükümlüdür.

5.3.2. Etik Hükümlere Uygunluğun Değerlendirilmesi

Sorumlu Denetçi "müşteri kabul" ve/veya "müşteri ilişkisinin devamı" formlarının doldurulması ve ilgili süreçlerin tamamlanması da dahil olmak üzere şirketin yeni müşteri kabulü ve/veya müşteri ilişkisinin devamına ilişkin politikalarına sadık kalacaktır.

Sorumlu Denetçi müşteri kabul ve/veya devamına karar verirken müşterinin yaptığı işi, sektörünü ve ilkelerini değerlendirmekle birlikte müşterinin geçmişini, ortaklarını, üst yönetimini ve diğer ilişkili taraflarını da araştırarak bağımsızlığı etkileyecek bir hususun olup olmadığını kontrol etmekle yükümlüdür. Şirket veya Sorumlu Denetçi, müşteri kabulünde ve devamında etik hükümlere uygun hareket edilip edilmediğini aşağıdaki politikaları uygulayarak değerlendirmektedir:

Sorumlu Denetçi veya Şirket:

- Şirket yada çalışanların müşteri ile iş ilişkisi olup olmadığını,
- Müşteriden değerli hediye alınıp alınmadığını
- Müşteri ile ailevi yada kişisel ilişkide bulunup bulunulmadığını
- Piyasa ortalamasından daha düşük fiyat talep edilmesini
- Şirket yada çalışanların müşteriden finansal çıkar sağlayıp sağlamadığını
- Kurallar gereği denetim yapılan şirketlerde, daha önce denetçi olarak görev alan kişi ve/veya kişilerin son bağımsız denetim raporu tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe üst ve orta düzey yönetici olarak çalışıp çalışmadığını

tespit etmekle yükümlüdür.

Ayrıca, Sorumlu Denetçi ve Şirket, yukarıda verilen politika ve prosedürlere ilaveten 'BDO Risk El Kitabı'nda mevcut olan etik ile diğer ilke ve hususları uygulayarak ilgili etik hükümlere uyulduğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

5.3.3. Müşterinin Dürüstlüğünü Değerlendirmek

Sorumlu Denetçi yeni denetim müşterisinin, yönetiminin ve iş süreçlerinin dürüstlük açısından bir sorun teşkil edip etmediğini inceler. Denetim müşterisinde dürüstlük kuralını tehlikeye sokacak herhangi bir sorun olduğunu tespit ettiği takdirde, Sorumlu Denetçi bu denetim görevini kabul etmeyecektir.

Sorumlu Denetçi ve Şirket, müşterinin kabulünde veya devamına karar verirken politika ve prosedürlerini müşterinin dürüstlüğü üzerine tesis etmekle yükümlüdür.

Sorumlu Denetçi yeni müşterinin dürüstlük açısından sorun taşıyıp taşımadığını ve müşteri kabulü aşamasındaki son kararını aşağıdaki başlıklar çerçevesinde değerlendirdikten sonra oluşturur:

- Müşteri faaliyetlerinin niteliği,
- İlişkili tarafların kimlik ve ticari itibarları,
- Şirket bağımsız denetçi ve danışmanlarında sıkça değişiklik yapıp yapılmadığı,
- Müşterinin herhangi bir yasal yada hukuki yaptırıma tabi kalıp kalmadığını,
- Müşterinin kanuna aykırı hareket edip etmediği,
- Müşteri ile ilgili devam eden soruşturma olup olmadığını,
- Daha önce bildirilen bağımsız denetim görüşleri,
- Denetim şirketinin çalışma kapsamının uygun olmayan şekilde sınırlandırılması,
- Müşterinin kara para aklama veya suç teşkil eden diğer faaliyetlerde bulunduğu ya da bulunabileceğine ilişkin göstergeler.

Müşterinin başka bir bağımsız denetim şirketini bırakarak Şirket'den hizmet almak istemesi durumunda, Sorumlu Denetçi eski denetim şirketine yazacağı bir yazı ile mesleki yetki talebinde bulunur. Mesleki yetki talebine yanıt alınmaması halinde, eski denetim şirketine belli bir süre tanınır ve bu süre sonunda konu takibe alınır. Ayrıca, Sorumlu Denetçi ve Şirket, yukarıda verilen politika ve prosedürlere ilaveten Şirket BDO El Kitabı'nda mevcut olan diğer ilke ve hususları uygulayarak Müşterinin dürüstlüğüne belirlemekle yükümlüdür.

5.3.4. Sorumlu Denetçinin Sorumluluğu

Sorumlu Denetçi, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve/veya devam ettirilmesiyle ilgili yukarıda belirtilen politika ve prosedürleri uyguladığından emin olmalıdır ve bu konuda varılan sonuçların uygun olduğunu belirlemekle yükümlüdür.

Ayrıca Sorumlu Denetçi denetim kabulü ve/veya devamından sonra elde edeceği yeni bilgiler doğrultusunda önceden elde ettiği bilgileri etkileyecek hususları tespit ederse Şirket Yönetim Kurulu Başkanı ile görüşür. Risk yönetimi sorumlusu ile risk değerlendirmesi yaparak gerekli adımları atar.

5.3.5. Denetim İşinin Kabulünde ve Devamında Dikkat Edilecek Diğer Hususlar

Yeni Müşteri kabulünde eğer var ise Müşterinin daha önce çalıştığı denetim şirketi yada denetçileri ile iletişime geçilir ve denetim dosyaları incelenerek Müşteri hakkında dikkat edilmesi gereken hususlar belirlenir. Bu hususlar denetim ekibi ile paylaşılır ve denetim planlamasına konu edilir.

Denetim işinin devamında ise aynı denetim ekibi oluşturduğu denetim dosyalarını kontrol eder ve dikkat edilecek hususları belirler. Denetim ekibi değişikliğinde ise yeni müşteri kabulünde olduğu gibi hareket edilir. Devam eden sözleşmelerin değerlendirilmesi esnasında Şirket, geçmiş çalışmalar esnasında herhangi bir çıkar çatışması tespit edilip edilmediğini ve gelecekte sunulacak denetim hizmetleri için Şirket'in yeterli kaynağı bulunup bulunmadığını dikkate alır.

Denetim ağı içerisinde oluşacak olan çıkar çatışmalarında Müşteriye verilecek olan hizmetlere karar verilmesi için BDO International'a üye olan bütün denetim şirketleri çıkar çatışması formunu e-posta ile göndererek bilgilendirilir ve Müşteriye hangi hizmetin verileceği belirlenir.

Denetim ekibi her denetim çalışmasının sonunda bir toplantı yaparak, denetim sürecinde fark edilen, ancak daha önce bilinse idi Şirket'in bu müşteriyi kabul etmemiş olacağı durumların var olup olmadığını tartışır. Sorumlu Denetçi bu hususu değerlendirerek bu müşteriye ilişkin gelecek dönemlerde denetiminin yapılması yada yapılmamasına karar verir.

Sorumlu Denetçi, Şirket personelinin müşterinin faaliyet gösterdiği sektöre ilişkin yeterli bilgi sahibi olmasını ve denetim çalışmalarında görevlendirilecek personelin çalışmalarını etkin biçimde sürdürebilmeleri için lazım olan özel beceri ve sorumluluklara sahip olmalarını temin eder.

Aynı zamanda, Sorumlu Denetçi uzmanlık gerektiren durumlarda Şirket'in ilgili uzmanlara erişimini sağlar. Şirket'in ihtiyaç halinde bağlantı kurabileceği dış uzmanlardan oluşan bir portföyü bulunmaktadır (örneğin, vergi ve değerlendirme uzmanları). Uzmanlardan faydalanmayı gerektiren durumlarda Sorumlu Denetçi bu uzmanların bağımsız olduklarından, görevi etkin biçimde tamamlayabilmek için gerekli beceri, yetenek ve yeterliğe haiz olduklarından emin olur.

5.3.6. Müşteri reddine veya denetimden çekilmeye ilişkin hususlar

Şirket denetimi yapılan tüm müşterileri denetim sonuçlandıktan sonra yıllık olarak değerlendirmeye tabi tutar. Bu değerlendirmelerde bütçe, zaman, denetim ve raporlama sırasında ortaya çıkan önemli husus ve riskler değerlendirilerek Müşteri ilişkisinin devamına veya reddine karar verilir. Bu karar verilirken ek olarak 5.3.1, 5.3.2 ve 5.3.3 maddelerinde belirtilen hususlar tekrar uygulanır.

Şirket tarafından ilk defa denetlenecek Müşteri adayının önceki denetim firması ile yaptığı sözleşme geçerli kurallar çerçevesi haricinde nedenlerle iptal edilmişse, Müşteri yönetiminin denetime müdahale ve baskı uygulama şüphesi oluşursa, Müşterinin mali yapısından dolayı denetim ücretinin ödenmeyeceğine dair şüpheler var ise Müşteri Şirket tarafından reddedilir.

Şirket tarafından denetlenen Müşterilerde ise Şirket politikası gereği BDO International kurallarına uygun olmayan durumlarda ve kaliteli hizmet veremeyeceğimiz öngörüldüğünde Müşteriler ile ilişkinin sürdürülmemesine karar verilir.

Bu karar Müşteri Ortak ve/veya üst yönetimi ile istişare edilir ve bu kararın gerekçeleri Müşteri tarafına iletilir.

Şirket aşağıdaki hususlar vuk'u bulduğunda:

- Müşteri ve Şirket taraflarının etik hükümleri uygulanamayacağı anlaşılırsa,
- Denetim sırasında denetimi zorlaştıracak hususlarla karşılaşılırsa
- Eğer Şirket denetim görevini kaliteli yapamayacak ve yeterli sayıda personel bulunduramaz ise
ve
- Müşteri tarafından denetim standartlarında ve denetim sözleşmesinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi sonucunda,

denetimden çekilmek için gerekli yasal ve düzenleyici işlemlere başvurarak denetimden çekilir.

Ayrıca, önceki denetim ücretinin ödenmemesi ve Müşterinin faaliyet alanının Şirket'in yeterli bilgi ve deneyime sahip olmadığı bir alana kayması durumunda Müşteri ile ilişkinin sonlandırılmasına karar verilir.

5.4. İNSAN KAYNAKLARI

5.4.1. İstihdam

Şirket denetim hizmetlerini BDO International standartları ve kültürüne uygun yürütebilmek için ve kalite standartlarına ulaşabilmek için gerekli yeterlik ve kabiliyetleri geliştirme kapasitesine ve bu kabiliyetleri yeterli biçimde kullanabilmesine imkan veren uygun karakter özelliklerine sahip dürüst kişilerin seçilmesinde yardımcı olacak etkin işe alma süreç ve prosedürlerini oluşturmuştur.

Şirket politika ve prosedürleri gereği Ortaklar ve çalışanlardan beklenen yetenek ve yeterlilikler aşağıdaki kriterler baz alınarak belirlenmiştir;

- Alınan uygun eğitim ve bağımsız denetimlere iştirak yolu ile benzeri nitelikte ve zorluktaki bağımsız denetim işini anlamak ve gerçekleştirmek hususunda deneyime,
- Bağımsız denetim standartları ile hukuki ve yasal düzenlemeler konusunda yeterli bilgiye,
- İlgili bilgi teknolojileri dahil uygun düzeyde teknik bilgiye,
- Müşterinin faaliyette bulunduğu sektör hakkında yeterli bilgiye,
- Mesleki karar verme yeteneğine,
- Şirket'in kalite kontrol politika ve yöntemlerini kavrama yeteneğine

sahip olmayı gerektirir.

5.4.1.1. İşe Alma

Şirket'in işe alma prosedürleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- a) Personel ihtiyacı nitelik ve nicelik olarak saptanır ve insan kaynağının nereden, ne zaman ve nasıl karşılanacağı belirlenir,
- b) İş tanımı hazırlanır,
- c) İş tanımına bağlı olarak bu görevi yürütecek kişinin sahip olması gereken bilgi, beceri, yetenek, kişilik özelliklerini içeren iş gerekleri belirlenir,
- d) Daha sonra personel bulma ve seçme sürecine başlanır,
- e) Sınav, mülakat, ve referans araştırması aşamalarından sonra işe yerleştirme ve oryantasyon ile süreç sonlandırılır.

5.4.1.2. Performans Değerlendirmesi

Şirket, denetim personelinin yeterliliğinin sürdürülmesi ve geliştirilmesi için performans değerlendirmesi prosedürü oluşturmuştur. Şirket bu prosedürle,

- a) Personelin, performans ve etik ilkelere ilişkin Şirket beklentilerinin farkında olmasını,
- b) Personele performans, yükselme ve kariyer gelişimiyle ilgili değerlendirme sunmak ve danışmanlık,
- c) Personelin, daha yüksek sorumluluk gerektiren pozisyonlara yükselmesinin, diğer hususların yanında performans kalitesine ve etik ilkelere bağlılığa dayandığını ve denetim şirketinin politika ve prosedürlerine uyulmamasının disiplin işlemiyle sonuçlanabileceğini anlamasına yardımcı olmayı

sağlamaktadır.

Performans ölçümü, daha önce belirlenmiş olan performans kriterlerine göre; çalışanların sergilediği performansı saptamaktadır. Bunun için genellikle yılda bir kez performans görüşmeleri yapılmaktadır. Performans görüşmeleri, bir önceki görüşmede kararlaştırılmış olan tüm görev ve faaliyetleri kapsamakta ve bir sonraki dönemin hedeflerini içermektedir.

5.4.1.3. Verilen Görevi Yerine Getirme Süresi Dahil Kabiliyetler

Sorumlu Denetçinin, grup olarak bağımsız denetim ekibinin, uygun yetenek ve yeterlilikte olduğu ve süresi içinde bağımsız denetim standartlarına, yasal ve hukuki düzenlemelere uygun olarak bağımsız denetim işini bitirebileceği ve gerçeği yansıtan bağımsız denetim raporu düzenleyebileceği hususlarında tereddüdünün bulunmaması için işin niteliği ve niceliğine dair denetim ekipleri oluşturulmaktadır.

Bağımsız denetim ekibindeki bağımsız denetçiler ve diğer denetim elemanları en az yılda bir olmak üzere Sorumlu Denetçi tarafından performans değerlendirme raporu düzenlenmesi suretiyle değerlendirilir. Böylelikle Sorumlu Denetçi tarafından denetim ekibine denetim planlaması doğrultusunda denetim ekibindeki kişilere aldıkları sorumluluklar çerçevesinde verilen görevlerin yerine getirme süresi ve kabiliyetler ölçülerek değerlendirme yapılır.

5.4.1.4. Yeterlik

Şirket, denetim personelinin yeterliliğinin devamı için sürekli mesleki gelişimi sağlayacak tedbirleri almaktadır. Bunun için her kademedeki şirket personeli için sürekli uygulamalı eğitim ihtiyacını dikkate alarak şirketiçi ve şirketsdışı eğitim kaynaklarını ve desteğini sağlamaktadır. İşe alma prosedüründe saptanan nitelik ve nicelikler doğrultusunda ve çeşitli yöntemler yoluyla personel yeterliliği geliştirilmektedir. Bunlara ilişkin olarak;

- Meslek ile ilgili öğrenim alması,
- Teorik ve uygulamalı eğitimler alması,
- Mesleki tecrübe edinmesi,
- Denetim ekibi yapılanması içerisinde deneyimli çalışanlar refakatinde denetim ekibinin diğer üyelerinin yetiştirilmesi,
- Bağımsızlıkla ilgili eğitimlerin verilmesi,

sağlanarak personelin yeterliliği geliştirilmektedir.

Bunun yanı sıra denetim ekibi çalışanları, yıl içerisinde sürekli ve düzenli olarak BDO International tarafından hazırlanan ve internet üzerinden verilen eğitim programlarını tamamlamak ve bu programları tamamlamış olduklarını alınan sertifikalar ile belgelemek durumundadırlar. Bu eğitimlerden hangisinin alınması gerektiğine Şirket yönetimi karar vermektedir. Denetim ekipleri kıdemleri paralelinde düzenli olarak yurtdışında sektör özellikli seminer ve eğitim programlarına da katılmaktadır.

5.4.1.5. Kariyer Gelişimi

Şirket çalışanlarına kariyer gelişimi imkanları sunmaktadır. Personelin kariyer planlaması ile

- Kalite kontrol standartları ve etik ilkelere ilişkin Şirket beklentilerinin farkında olması
- Performans, yükselme ve kariyer gelişimiyle ilgili değerlendirme yapılması

sağlanır.

5.4.1.6. Terfi

Şirket, personelin, daha yüksek sorumluluk gerektiren pozisyonlara yükselmesinin, yukarıda anlatılan diğer hususların yanında performans kalitesine ve etik ilkelere bağlılığa dayandığını ve denetim şirketinin politika ve prosedürlerine uyulması sonucunda Terfi alacağını anlamasına yardımcı olmayı sağlamaktadır. Böylelikle bu prosedürleri gerçekleştiren kişiler terfi alabilmektedir.

5.4.1.7. Ücret ve Sair Haklar

Şirket, iş analizleri yaparak personelin verilen görevleri yerine getirilmesi ile doğru orantılı olarak kabiliyetlerine, yeterliliğine, etik ilkelere bağlılığına ve Şirket'in politika ve prosedürlerine uymasına yönelik performans değerlendirmeleri sonucunda terfi ile birlikte ücret ve sair haklar kazanmasını sağlamaktadır.

5.4.1.8. Personel İhtiyacının Tahmini

Şirket, müşteri sayısı, müşterinin niteliği, zamanlama ve denetim planlaması gibi faktörleri göz önünde bulundurarak personel ihtiyacını belirler ve yukarıda belirtilen işe alma sürecini başlatır.

Şirket personel ihtiyacını 6 aylık dilimlerle belirler. Bunun için Şirket özel bir yazılım kullanarak Müşteri analizleri yapmaktadır.

Böylelikle mesleki sorumluluklarını yerine getirebilecek niteliklere ve yeterli mesleki bilgi ve eğitime sahip bağımsız denetçiler istihdam edilir, 3568 sayılı Kanuna göre belirlenen sürekli mesleki eğitim de dahil olmak üzere düzenli ve sürekli olarak hizmet içi eğitime tabi tutulur.

5.4.2. Denetim Ekibinin Belirlenmesi

Şirket, yukarıdaki açıklanan tüm personel prosedürlerine ilişkin politikaları yerine getirir ve böylelikle bağımsız denetimle görevlendirilen bağımsız denetim ekibi;

- a) Bağımsız denetim sırasında uygun kalite kontrol yöntemlerini kullanır,
- b) Bağımsızlıkla ilgili Şirket'in kalite kontrol sisteminin çalışmasını teminen gerekli bilgileri verir ve
- c) Sürekli eğitim, bilgi paylaşımı ve yasal ve hukuki düzenlemeler ile Şirketin kalite kontrol sisteminin gözetimi nedeniyle, aksi iddia edilmedikçe, Şirketin sistemine güven duyar.

Sorumlu Denetçinin kimliği ve görevi, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetimden sorumlu kişilere yazılı veya sözlü olarak yapılmaktadır. Bu husus teklif ve sözleşmede belirtilerek sağlanmaktadır. Denetim sözleşmeleri Bağımsız Denetim Standardı (BDS 210) uyarınca hazırlanmaktadır. Bu standart uyarınca hazırlanan sözleşme ile birlikte Sorumlu Denetçinin sorumluluğu, görevi ve kimliği Müşteriye ve Sorumlu Denetçinin kendisine yazılı olarak bildirilmiş olur. Buna ilaveten Müşterinin sorumluluklarında sözleşme ile birlikte Müşteriye tebliğ olunur.

Ayrıca düzenleyici kuruluşlara (KGK, SPK, BDDK, EPDK gibi) tabi denetimlere ilişkin sözleşmelerde personelin ünvanına göre denetim ücretine konu olan süre ve isimler belirtilir.

Sorumlu Denetçiler yapılacak olan denetimin her aşamasında gözetimden ve kalite standartları çerçevesinde yapılmasından ve Müşteri ile belirlenen sürede makul güvence oluşturularak sonuçlandırılmasından sorumludur.

Ortakların ve Sorumlu Denetçilerin denetim esnasında denetim ekibinin her üyesinin harcadığı zamana ilişkin bilgi ama, harcanan zamanı değerlendirme ve gözetleme hakkına sahiptir. Şirket bunun için özel bir yazılım kullanmaktadır.

Denetim ekibi denetim yapılacak Müşterinin faaliyet alanı ile denetim planlamasında belirlenen risklere göre oluşturulur.

Denetim ekibinde iç kontrol kapsamında IT (Bilgi Teknolojileri) süreçlerinin denetimi ve raporlanması için Şirket içerisinde IT yetkilisi bulunur.

Denetim ekibi en az üç denetçiden ve yedeklerinden oluşur. Ayrıca denetim ekibi işin niteliği ve niceliğine göre artırılabilir.

Şirket, Sorumlu Denetçi'nin uygun yeterliğe, beceriye ve görevini yerine getirme yetkisine sahip olmasını ise eğitimlerle sağlamaktadır. Şirket, Sorumlu Denetçi'lerin yasal mevzuat, denetim ve raporlama standartları, iç kontrol, kişisel gelişim ve benzer konularda ve yine mevzuat ve muhasebe uygulamalarındaki güncellemeler çerçevesinde eğitim almalarını zorunlu kılmıştır. Ayrıca, Şirket, Sorumlu Denetçi'leri, diğer Sorumlu Denetçi'ler ile birlikte istişarede bulunmak, yapılacak işlerde mesleki yeterliliğe ve koşullara uygun gerekli deneyime sahip çalışanların görevlendirilmesi konusunda sorumlu tutmuştur. Buna ek olarak, her Sorumlu Denetçi ve Denetçiler, görevlendirilmiş olan daha deneyimsiz çalışanların yönlendirilmesi, gözetimi ve yaptıkları işin incelenmesine ilişkin kapsamı belirlemek konusunda da sorumlu tutulmuştur.

Şirket ortaklarının BDO International'ın yaptığı ve zorunlu kıldığı eğitimlere katılması gerekmektedir.

Şirket her kademedeki şirket personeli için sürekli uygulamalı eğitim ihtiyacını dikkate alarak şirkete ve şirkete dışı eğitim kaynaklarını ve desteğini sağlamaktadır. İşe alma prosedüründe saptanan nitelik ve nicelikler doğrultusunda ve çeşitli yöntemler yoluyla personel yeterliliği geliştirilmektedir.

Sorumlu Denetçiler denetim ekiplerini görevlendirilirken denetim ekibindeki kişileri

- Verilen eğitim ve denetimlere katılım yoluyla benzer nitelik ve karmaşıklıkta denetimler hakkında elde ettiği bilgi ve uygulama tecrübesi,
- Mesleki bilgi, yasal ve düzenleyici standartları kavrama kabiliyeti ve buna ilişkin tecrübesi,
- Denetim bilgisi, muhasebe bilgisi ve bu bilgileri uygulayabileceği bilgi teknolojileri düzeyi
- Sektör hakkındaki bilgi ve denetim tecrübesi,
- Mesleki muhakeme yeteneğinin olması,
- Şirket'in kalite ve güvence sistemini kavraması, özümsemesi ve uygulaması

kriterlerini kullanılarak belirler.

5.5. DENETİMİN YÜRÜTÜLMESİ

Şirket, Sorumlu Denetçileri, bağımsız denetim faaliyetinin bağımsız denetim standartları ile yasal ve hukuki düzenlemelere uygun olarak yapılması sürecinde, yönlendirme, gözetim ve verimlilikle ilgili hususlardan ve bağımsız denetim raporunun gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmasından sorumlu tutmuştur. Ayrıca bütün Şirket çalışanları yaptıkları işlerle ilgili Şirket tarafından belirlenen kalite güvence sisteminin uygulanmasından sorumludur.

Denetim raporunun gerçeği yansıtmasına ilişkin denetim çalışmaları sonucunda sağlanacak Makul Güvence için oluşturulan kalite politika ve prosedürleri;

- Denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırmaya yönelik hususları
- Yönlendirme ve gözetim sorumluluklarını ve
- Gözden geçirme sorumluluklarını içerir.

Şirket Denetimin amacını Denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesi ve Şirketin veya Sorumlu Denetçinin makul güvence oluşturularak içinde bulunulan şartlara uygun denetim raporları düzenlemesi olarak belirlemiştir.

5.5.1. Denetim Yöntem ve Araçları

Şirket, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarını (BDS) esas almaktadır. Ayrıca BDO International'ın Uluslararası Denetim Standartlarını baz alarak hazırladığı BDO Bağımsız Denetim El Kitabı'nı kullanarak denetim yöntemlerini belirlemiştir. Bu yöntem ayrıca BDO International tarafından geliştirilen APT (Audit Process Tool) yazılımı ile desteklenir. Bu yazılım denetim yöntemlerinin oluşturulmasına, iş akışının belirlenmesine yardımcı olup, denetim sürecinde rehberlik işlevini gerçekleştirmektedir. APT, denetim standartlarının tamamını kapsayacak şekilde oluşturulmuştur.

Şirket denetim yöntemini aşağıda belirtilen altı aşamada gerçekleştirmektedir.

- i. Denetim kapsamının belirlenmesi ve oluşturulması
- ii. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi
- iii. Denetim stratejilerinin belirlenmesi
- iv. Denetim kanıtlarının elde edilmesi
- v. Denetim çalışmalarının tamamlanması
- vi. Raporlama

Denetimin yürütülmesinde kalitenin sağlanması ve denetimin amacına ulaşmada makul güvence sağlayacak politika ve prosedürler aşağıdaki gibidir;

- 1) Yazılı veya elektronik rehberler, yazılımlar veya diğer standart belgelendirme biçimleri ile sektöre veya denetimin konusuna özgü rehberler denetim ekibiyle paylaşılır.
- 2) Sektöre veya müşteriye ait ilgili standartlar belirlenerek, denetim ekibiyle paylaşılır.
- 3) Sorumlu Denetçi bağımsız denetim ekibindeki bağımsız denetçileri aşağıda belirtilen hususlarda bilgilendirerek bağımsız denetim faaliyetini yönetir.
 - a) Ekiptekilerin sorumluluğu,
 - b) İşletme faaliyetlerinin doğası,
 - c) Riskle ilgili hususlar,
 - d) Ortaya çıkabilecek sorunlar ve
 - e) Bağımsız denetim işinin yürütülmesiyle ilgili ayrıntılar.
- 4) Sorumlu Denetçi bağımsız denetim ekibindeki bağımsız denetçilerin sorumluluklarını, kendilerine verilen işi objektif bir bakış açısı ve mesleki şüphecilik ve özenle etik ilkeleri gözeterek yaptıklarını değerlendirir. Bağımsız denetim ekibindeki kıdemli denetçilerin daha kıdemli denetçilere sorular yönelmeleri için gereken önlemleri alır. Bağımsız denetim ekibinde yer alan bağımsız denetçilerin aralarında gereken iletişimi kurmalarını sağlar.
- 5) Sorumlu Denetçi, yapılan bağımsız denetimin amacının ekipte yer alan tüm bağımsız denetçiler tarafından anlaşılması için gerekli toplantıları ve bilgilendirmeleri yapar. Bu kapsamda, Kıdemli kişiler ekipte yer alan kıdemli denetçilerin kendilerine verilen işin amacını kavrayabilmeleri için bağımsız denetimin, ekip çalışması ve refakat çalışması şeklinde yürütülmesini sağlar.
- 6) Sorumlu Denetçi ekibin gözetimi işlemini yaparak;
 - ✓ Bağımsız denetim çalışmasında kaydedilen aşamayı takip eder,
 - ✓ Ekip elemanlarının yetenek ve yeterliliklerini göz önüne alarak, işi tamamlamak için sürelerinin yeterli olup olmadığını, verilen talimatları anlama düzeylerini ve işin planlandığı gibi yürütülüp yürütülmediğini tespit eder,
 - ✓ Bağımsız denetim sırasında ortaya çıkan hususları önemliliklerini göz önüne alarak saptama yapar ve planlanmış bağımsız denetim yaklaşımını buna uygun olarak değiştirir ve
 - ✓ Danışma gerektiren hususları belirler, bağımsız denetim sırasında daha kıdemlilerle konuyu görüşerek değerlendirir.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Güvence Sistemi Politikaları

- 7) Denetlenen işletmenin mali tablolarının doğruyu yansıtacak şekilde hazırlandığına dair makul güvence temin edebilmek için öncelikle işletmenin faaliyetlerinin ve iç kontrol mekanizmalarının anlaşılması gerekmektedir.
- 8) Sorumlu Denetçi iç kontrol testleri ile Müşterinin iç kontrol sisteminin güvenilirliğini belirler.
- 9) Sorumlu Denetçi var ise Müşterinin iç denetim raporlarını temin eder ve inceler.
- 10) Sorumlu Denetçi denetim ekibinde gözden geçirme sorumluluğunun yerine getirilip getirilmediğini değerlendirir. Gözden geçirme sorumluluğu, daha kıdemli ekip üyelerinin daha kıdemsizlerin işlerini incelemeleri temeline dayanır. Bu sorumluluğu yerine getiren bağımsız denetçi, aşağıdaki hususları dikkate alarak;
 - ✓ Bağımsız denetim işinin bağımsız denetim standartlarına, yasal ve hukuki düzenlemelere uygunluğunu,
 - ✓ Önemli konuların daha ayrıntılı incelenmek üzere ortaya konulduğunu,
 - ✓ Gerekli konularda fikir danışıldığı ve ulaşılan sonuçların yazılı hale getirilerek uygulandığını,
 - ✓ Yapılan işin zamanlama ve içeriğinin gözden geçirildiğini,
 - ✓ Yapılan işin ulaşılan sonuçları desteklediği ve yazılı hale getirildiğini,
 - ✓ Bağımsız denetim kanıtlarının yeterli ve bağımsız denetim raporunu destekleyecek nitelikte olduğunu ve
 - ✓ Bağımsız denetim tekniklerinin amaçlarının gerçekleştirildiğinikontrol eder.
- 11) Sorumlu Denetçini, bağımsız denetim raporu nihai hale gelmeden bağımsız denetime ilişkin çalışma kağıtlarını inceler ve ekiple konuları tartışmak suretiyle varılan sonuçları ve bağımsız denetim raporunu destekleyecek yeterlilikte bağımsız denetim kanıtı toplandığı hususundan emin olur.
- 12) Teknik, etik veya diğer hususlar üzerinde etkin bir danışma hizmeti alınabilmesi, danışılacak kişilere konuyla ilgili her türlü bilginin verilmesi sağlar. Şartlar gerektirdiğinde bağımsız denetim ekibi kuruluş içinden veya dışından gerekli bilgi, deneyim ve kıdeme sahip kişilerden danışma hizmeti alabilir. Danışılarak ulaşılan sonuçlar yazılı hale getirilir ve uygulamaya konulur.
- 13) Zor ve hassas konular da dahil olmak üzere, alınan danışma hizmetine ilişkin olarak düzenlenen çalışma kağıdının içeriği konusunda hem danışan hem de danışılan kişilerle mutabık kalınır.
- 14) Konuyla ilgili çalışma kağıtlarının, danışma gerektiren konu hakkında ulaşılan sonuçlar ve alınan kararlar ile kararlara esas olan hususları ve uygulama esaslarını içerecek ayrıntıda olması sağlar.
- 15) Sorumlu Denetçi bağımsız denetimin uygun göreceği aşamalarında inceleme yapar. Bu durum, bağımsız denetim raporu henüz tamamlanmadan önemli konuların zamanında Sorumlu Denetçinin isteğine uygun olarak çözümlenmesini sağlar. Gözden geçirme, bağımsız denetimin yoruma açık kritik konularını, bağımsız denetim sırasında tespit edilen, özellikle zor ve incelikli alanları, önemli riskleri ve Sorumlu Denetçinin önemli bulduğu diğer alanları kapsar.
- 16) Sorumlu Denetçinin tüm çalışma kağıtlarını incelemesi gerekmez, ancak yaptığı gözden geçirmenin süre ve kapsamını yazılı hale getirir. Fakat Çalışma kağıtlarının tümü Denetçi yada kıdemli denetçi tarafından gözden geçirilir.

- 17) Gözden geçirme sırasında bağımsız denetim işinin başka bir Sorumlu Denetçi tarafından devralınması halinde, sorumlu ortak Denetçinin değişiklik tarihine kadar yapılan tüm işlerin gözden geçirilmesini de yapması gerekir. Söz konusu kontrolün, bağımsız denetimin plan ve programının bağımsız denetim standartları ile hukuki düzenlemelere uygun olarak yapıldığı hususunda yeni Sorumlu Denetçiyi de ikna etmesi gerekir.
- 18) Birden çok Sorumlu Denetçinin görev aldığı bağımsız denetimlerde ise her bir sorumlu ortak Denetçinin sorumlulukları çok iyi tanımlanır ve ekip tarafından anlaşılması sağlanır.
- 19) Denetim ekibinin, denetim şirketinin söz konusu denetime ilişkin bağımsızlığını değerlendirir.
- 20) Görüş farklılıkları içeren hususlar ya da diğer zor veya tartışmalı konularda gerekli istişarelerin yapıp yapılmadığı ile bu istişareler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar değerlendirilir.
- 21) Gözden geçirilmek üzere seçilen belgelerin, önemli yargılarla ilişkili olarak gerçekleştirilen çalışmaları yansıtır yansıtmadığı ve ulaşılan sonuçları destekleyip desteklemediği sonuca bağlanır.
- 22) Denetlenen finansal tablolarının bağımsız denetiminde Sorumlu Denetçi, KAYİK'ın finansal tablolarının denetimlerinde bağımsız denetim kalitesini gözden geçiren başka bir Sorumlu Denetçi'nin atandığından emin olur. Bağımsız denetim kalitesinin kontrolü aşamasında ortaya çıkanlar dahil, bağımsız denetim esnasında ortaya çıkan önemli hususları bağımsız denetim kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçi ile tartışır ve bağımsız denetim kalitesinin kontrolü tamamlanana kadar bağımsız denetim raporunu imzalamaz.
- 23) Bağımsız denetim kalitesinin kontrolü yapılarak, ekip tarafından alınan önemli kararlar ile bağımsız denetim raporunun oluşumunda ulaşılan sonuçların objektif bir değerlendirmesi yapılır, Sorumlu Denetçi ile tartışılarak, bağımsız denetim raporunun uygun olup olmadığı göz önüne alınır ve finansal bilgiler gözden geçirilir. Bunun yanı sıra kontrol sırasında seçilen önemli kararlara ilişkin çalışma kağıtlarının incelemesi de yapılır. Kontrolün kapsamı, bağımsız denetim işinin karmaşıklığına ve bağımsız denetim raporunun gerçeği yansıtmama riskine göre değişir. Kontrolün varlığı Sorumlu Denetçinin sorumluluğunu azaltmaz.
- 24) Bu sonuçlar üzerine denetim raporu düzenlenir.
- 25) Çalışma kağıtları denetim raporu tarihinde sonraki 60 gün içinde tamamlanır ve arşivlenir.
- 26) Herhangi bir bağımsız denetim raporuna ilişkin olarak hazırlanmış çalışma kağıtları ile denetim sonucunu etkileyen bilgileri içeren evrak, Şirket tarafından on yıl süre ile saklanır.

5.5.2. Danışma

BDO International denetim ağındaki Kuruluşlar, politika ve prosedürlerinde Sorumlu Denetçilerin ve çalışanların gerektiğinde ilgili konularda bilgi, yeterlilik, tarafsızlık, ve karar verme yetkilerine sahip olan kişilerden yardım almasını öngören istişare kültürünü uygulamayı tercih ederler.

Şirket ve üyesi bulunduğu BDO International, çalışanları kalite yönünden destekler ve bu yüzden kalite gözden geçirme Kurumsal bir politika olarak benimsenmiştir. Ayrıca BDO International yetkilileri, Şirket'in yapmış olduğu Bağımsız Denetimlerden örnekleri kendileri tespit ederek gözden geçirirler ve Bağımsız Denetim ve Kalite standartlarına ilişkin tespitlerini yaparlar. Dolayısıyla, Denetim kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçiler tarafsız olarak yürütülen denetimle ilgili Denetimden Sorumlu Denetçi ve Denetim ekibiyle istişarede bulunur.

Sorumlu Denetçi;

- Ekipteki bağımsız denetçilerin zor ve hassas konularda gerekli danışma hizmetini aldıklarından emin olmak,
- Bağımsız denetim sırasında gerek ekip içinden gerekse ekip dışından ve Şirket dışından uygun şekilde, gerekli bilgiye sahip kişilerden fikir danışıldığına kanaat getirmek,
- Danışmanın sonucu, içeriği ve kapsamından tatmin olmak ve sonuçları yazılı hale getirerek danışılan kişi ile uzlaşmış olmak ve
- Danışılan husus ile ilgili uzlaşılan sonucun uygulamaya geçirilmiş olduğundan emin olmak zorundadır.

Teknik, etik veya diğer hususlar üzerinde etkin bir danışma hizmeti alınabilmesi, danışılacak kişilere konuyla ilgili her türlü bilginin verilmesine bağlıdır. Şartlar gerektirdiğinde bağımsız denetim ekibi Şirket içinden veya dışından gerekli bilgi, deneyim ve kıdeme sahip kişilerden danışma hizmeti alabilir. Danışılarak ulaşılan sonuçlar yazılı hale getirilir ve uygulamaya konulur.

Zor ve tartışmalı konular kalite güvence komite başkanına veya komite üyelerine iletilir. Kalite güvence komite başkanı bu konuları BDO International ilgili bölümüne iletebilir. Komite fikir birliği sağlamaz ise oy çokluğu ile kararını alır. Bu konulara ilişkin alınan kararın bildirilmesine ilişkin sorumluluk kalite güvence komite başkanına aittir. Bu bildirim yazılı, e-posta veya sözlü olarak yapılabilir.

Bağımsız denetim kuruluşunun yeterli iç kaynağa sahip olmadığı durumda, mesleki kuruluşlardan, düzenleyici kuruluşlardan ve diğer şirketlerden danışma hizmeti alması mümkündür.

Zor ve hassas konular da dahil olmak üzere, alınan danışma hizmetine ilişkin olarak düzenlenen çalışma kağıdının içeriği konusunda hem danışan hem de danışılan kişilerin mutabık olması gerekir.

Konuyla ilgili çalışma kağıtlarının, danışma gerektiren konu hakkında ulaşılan sonuçlar ve alınan kararlar ile kararlara esas olan hususları ve uygulama esaslarını içerecek ayrıntıda olması gerekir.

5.5.3. Görüşlerdeki Farklılıklar

Bağımsız denetim ekibinin içerisinde fikir danışılan taraflar ile veya Kalite Güvence Komitesi ile Sorumlu Denetçi arasında görüş farklılıkları olduğu takdirde, bağımsız denetim ekibi bu farklılıkları giderebilmek üzere Şirket'in farklı görüşlerin çözümünde danışma bölümünde belirtilen politika ve yöntemleri uygular. Görüş farklılıkları kalite güvence komite başkanına veya komite üyelerine iletilir. Komite başkanı (Kaliteden Sorumlu Yönetim Kurulu Başkanı) bu konuları BDO International ilgili bölümüne iletebilir. Komite fikir birliği sağlayamaz ise oy çokluğu ile kararını alır. Bu konulara ilişkin alınan kararın bildirilmesine ilişkin sorumluluk Komite başkanına aittir. Bu bildirim yazılı, e-posta veya sözlü olarak yapılabilir.

Sorumlu Denetçi, ekip üyelerini gerekli olduğunda bu görüş farklılıklarını kendisine veya diğer ekip üyelerine hiçbir endişe duymadan iletmeleri hususunda bilgilendirir.

Görüş farklılıkları gerektiği durumlarda yazıya dökülür ve farklılıklar nedenleriyle açıklanır.

Görüş farklılıklarının tartışmalar sonucunda ortadan kalkması durumunda tartışmanın nasıl sonuçlandırıldığı gerektiği durumlarda yazıya dökülür.

Görüş farklılıkları giderilmeden denetim raporu imzalanmaz.

5.5.4. Bağımsız Denetim Kalitesini Gözden Geçirme

Şirket, belirli denetimler için denetimin kalitesine yönelik olarak, denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların tarafsız olarak değerlendirilmesini sağlayıcı nitelikte olan bir gözden geçirmeyi gerekli kılan politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

Bu politika ve prosedürler aşağıdaki unsurları gerçekleştirmek için oluşturulmuştur;

- Şirket tarafından belirlenen işletmeler ile KAYİK'lerin finansal tablolarına ilişkin tüm bağımsız denetimler için denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi
- Diğer tüm tarihi finansal bilgilere ilişkin bağımsız denetimlerden, sınırlı bağımsız denetimlerden, diğer güvence denetimlerinden ve ilgili hizmetlerden hangilerinin kalitesinin gözden geçirilmesi gerektiğini belirlemek için kullanılacak kıstasları ortaya koymak

Bu politika ve prosedürler denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, yapılan bu gözden geçirme çalışmaları denetim ekibinin etik, bağımsızlık, dürüstlük, tarafsızlık, mesleki standartlara uygun ve güvenilir olup olmadığına ilişkin tespitleri içermesi dolayısıyla ve denetim raporlarının makul güvenceyi sağlayıp sağlamadığının kontrolünü oluşturması sebebiyle önem taşımaktadır.

Denetim için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi dışındaki başka bir Sorumlu Denetçi denetimin kalitesini gözden geçirmek için görevlendirilir. Bu Sorumlu Denetçi rapor imzalanmadan önce gözden geçirmelerini tamamlar.

Finansal tabloların bağımsız denetimine ilişkin bağımsız denetim kalitesini gözden geçirme aşağıdaki hususları içerir;

- a) Bağımsız denetim ekibinin özellik arz eden bağımsız denetim işleriyle ilgili olarak Şirket'in bağımsızlığı konusundaki değerlendirmeleri,
- b) Bağımsız denetim sırasında tespit edilen önemli riskler, bağımsız denetim ekibinin değerlendirmeleri ve cevapları da dahil olmak üzere risk değerlendirmeleri,
- c) Önemlilik ve önemli riskler konusunda alınan kararlar,
- d) Görüş farklılıkları nedeniyle danışma gerektiren durumlarda, bu hizmetten yararlanılıp yararlanılmadığı ve ulaşılan sonuçlar,
- e) Bağımsız denetim sırasında tespit edilen düzeltilmiş ve düzeltilmemiş yanlışlıkların niteliği ve önemi,
- f) Müşterinin yönetimine, yönetimden sorumlu kişilere veya diğer düzenleyici otoritelere iletilecek hususlar,
- g) Gözden geçirme için seçilen çalışma kağıtlarının önemli kararları ve ulaşılan sonuçları gösterir nitelikte olup olmadığı ve
- h) Bağımsız denetim raporlarının uygunluğu.

Finansal tabloların bağımsız denetiminin kalite kontrolüne ilişkin olarak yukarıda belirtilen hususların tamamı veya bir kısmı, finansal bilgilerin bağımsız denetiminin kalite kontrolüne ilişkin incelemede de aranır.

Denetlenen finansal tablolarının bağımsız denetiminde Sorumlu Denetçi,

- ✓ Bağımsız denetimin kalitesini gözden geçirecek başka bir Sorumlu Denetçi'nin atandığından emin olmak,
- ✓ Bağımsız denetim kalitesinin kontrolü aşamasında ortaya çıkanlar dahil, bağımsız denetim esnasında ortaya çıkan önemli hususları Bağımsız denetimin kalitesini gözden geçirecek başka bir Sorumlu Denetçi ile tartışmak
- ✓ Bağımsız denetim kalitesinin kontrolü tamamlanana kadar bağımsız denetim raporunu imzalamamak

zorundadır.

Sorumlu Denetçi denetimin yürütülmesi sırasında, bağımsız denetimin kalitesini gözden geçiren kişiyle, vardığı bir yargının denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından kabul görmesi amacıyla, istişarede bulunabilir. Bağımsız Denetim Kalitesini kontrolden geçirmeye yetkili Sorumlu Denetçi'nin tavsiyeleri ve düzeltme istekleri bağımsız denetim için atanan Sorumlu Denetçi tarafından kabul edilip dikkate alınmaz ve düzeltilmez ise bu husus Kaliteden sorumlu Yönetim Kurulu Başkanına bildirilir ve Şirket politika ve prosedürlerine göre çözüme kavuşturulur. Bu tür bir istişare, görüş farklılıklarının denetimin daha geç bir aşamasında tespit edilmesini önler ve tavsiye veya düzeltmeler sonuçlandırılmadan denetim raporu imzalanamaz.

Bağımsız denetimin kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçi tarafsızlığını kaybederse veya gerekli özeni göstermediği durumlarda, denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin veya denetimle ilgili olarak istişare edilecek kişinin yerine denetim şirketi içinden veya dışından uygun yeterliğe sahip başka bir kişi Kalite Güvence Sisteminden sorumlu Yönetim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilir.

Bağımsız denetimin kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçinin tarafsızlığını korumak için Şirket aşağıdaki politikaları benimsemiştir;

Denetimin kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçi;

- Bağımsız Denetim için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi tarafından seçilmez ve bağımsız denetimin kalitesinden sorumlu diğer Sorumlu Denetçi Kalite Güvence sisteminden de sorumlu olan Yönetim Kurulu Başkanı tarafından atanır,
- Gözden geçirme süresince denetimin yürütülmesinde yer almaz,
- Denetim ekibi adına karar almaz,
- Müşteri ile iletişime geçmez,
- Tarafsızlığını tehdit edecek diğer hususların ortaya çıkmamasına dikkat eder.

Bu gözden geçirme işleminin yapıldığı diğer bağımsız denetim işlerinde de Sorumlu Denetçiler yukarıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür.

Böyle bir kalite kontrol gözden geçirme prosedürünün gerekli olmadığı bağımsız denetimin başlangıç aşamalarında da, denetimden sorumlu olan Sorumlu Denetçinin muhtemel kontrol ihtiyacını fark etme sorumluluğu vardır.

Bağımsız denetim kalitesinin gözden geçirilmesi, ekip tarafından alınan önemli kararlar ile bağımsız denetim raporunun oluşumunda ulaşılan sonuçların objektif bir değerlendirmesi olup, Sorumlu Denetçi ile tartışmayı, bağımsız denetim raporunun uygun olup olmadığı göz önüne alınarak finansal bilgilerin gözden geçirilmesini içerir. Bunun yanı sıra gözden geçirme sırasında seçilen önemli kararlara ilişkin çalışma kağıtlarının incelemesi de yapılır. Gözden geçirmenin kapsamı, bağımsız denetim işinin karmaşıklığına ve bağımsız denetim raporunun gerçeği yansıtmama riskine göre değişir. Gözden geçirmenin varlığı Sorumlu Denetçinin sorumluluğunu azaltmaz.

Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve/veya devam ettirilmesi sürecinin başlangıcında denetim ekibi tarafından tamamlanan Müşteri Kabul Formu dokümanlarında riskli olarak belirlenen müşteriler, payı borsada işlem gören müşteriler ve denetimlere mutlaka denetimin kalitesini gözden geçiren kişi atanmaktadır.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Güvence Sistemi Politikaları

Bağımsız denetim kalitesini gözden geçirecek olan Sorumlu Denetçi de olması gereken kriterler aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

- Bağımsız denetim kalitesini gözden geçirmeye için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi denetim ekibinde olmamalıdır.
- Sorumlu Denetçi bağımsız, dürüst, tarafsız, mesleki standartlara ve teknik bilgiye sahip, güvenilir ve uygun mesleki davranış ilke ve kurallarına haiz olmalıdır.
- Bağımsız denetim kalitesini gözden geçirmek için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi'nin yeterli ve uygun teknik uzmanlık, deneyim ve tecrübesinin atandığı işe uygun olması gerekir. Payları borsada işlem gören şirketlerin denetim kalitesinin gözden geçirilmesi için atanan Sorumlu Denetçinin payları borsada işlem gören şirketlerin bağımsız denetim raporlarına imza atma yetkisinin olması gerekir.
- Denetlenecek Müşteriden bağımsız olmalıdır.
- Bağımsız denetim kalitesini gözden geçirmeye için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi'nin bunu yapabilmek için yeterli zamanı olmalıdır.

Denetim kalitesinin gözden geçirilmesi için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi çalışmalarını aşağıdaki şekilde belgelendirir;

- Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesi politika ve prosedürleri uyarınca Bağımsız Denetimin Kalitesini Gözden Geçiren Sorumlu Denetçi, Şirket tarafından hazırlanan (Engagement Quality Control Review Form) "İkinci Sorumlu Denetçi Gözden Geçirme Formu"nu doldurmak ve imzalamak zorundadır. İkinci Sorumlu Denetçi Gözden Geçirme Formu, tarihi belirterek imzalandıktan sonra Sorumlu Denetçiye ve denetim ekibine teslim edilmeli ve denetim ekibi bunu denetim dosyasına eklemelidir.
- İkinci Sorumlu Denetçi Gözden Geçirme Formu Etik ilkeler ve Bağımsızlık, yeni veya devam eden sözleşme, denetim ekibinin yeterliliği, görev dağılımı ve işin kabulü, bağımsız denetim standartlarına uyum, dökümantasyon, bulgulara verilen cevaplar ve genel hususlardan oluşmaktadır. Genel hususlara eğer var ise istişare ve danışmanlık vb. konular ayrıca yer verilir. Ayrıca Kalite Güvence Sistemi politikalarına uyulmadığına dair herhangi bir husus var ise genel hususlarda buna yer verilir.
- İkinci Sorumlu Denetçi Gözden Geçirme Formu denetimin kalitesini gözden geçiren gözden geçiren Sorumlu Denetçi tarafından rapor imzalanmadan önce oluşturulmalıdır. Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesi nihai denetim dosyasının birleştirme aşamasının bir parçası olarak tamamlanabilir ve imzalanabilir.
- Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme sırasında denetimin kalitesini gözden geçiren Sorumlu Denetçinin soruları veya yorumları sonucunda değiştirilen çalışma kağıtlarına ilişkin hususlar ayrıca belgelendirilmez.
- Bağımsız Denetim Kalitesini Gözden Geçiren Sorumlu Denetçi çalışma kağıtlarını inceledikten sonra paraflar. Ayrıca BDO International ve Şirket tarafından kullanılan APT yazılımında elektronik imza ile çalışmalar imzalanır.

Bu prosedürler haricinde, BDO International kuralları gereği, Danışma bölümünde belirtildiği üzere, BDO International yetkilileri, Şirket'in yapmış olduğu Bağımsız Denetimlerden örnekleri kendileri tespit ederek kalite yönünden gözden geçirirler ve Bağımsız Denetim ve Kalite standartlarına ilişkin tespitlerini yaparlar. Bu tespitler Şirket ile paylaşılır ve eksik yada geliştirilmesi gereken hususlar var ise bu tespitler ışığında Şirket tarafından giderilir.

5.5.5. Çalışma Kağıtları ve Bilgi Gizliliği

Şirket tüm çalışanlarının uyması gereken davranış kurallarına dair yönerge hazırlamıştır. Bu yönergede çalışanların Şirket politika ve prosedürlerine uyumuna ilişkin kurallar belirlenmiştir. Bu kurallardan en önemlileri ise Müşteri ve bilgi gizliliğinin korunmasına yönelik oluşturulmuştur. İlgili yönerge her çalışanın erişebileceği Network ağında mevcut olup, eğitimlerle ve duyurularla çalışanlara aktarılır.

İlgili kanun, standart ve düzenlemelerle uyumlu olarak denetim belgelerinin ve denetime ilişkin diğer kayıtların saklanması süresi üzerine resmi bir belge saklama politikası Şirket tarafından oluşturulmuştur.

Şirket'in geniş bir kapsamı olan bilgi güvenliği hakkında net politikaları vardır. Müşteri, bütün belge ve bilgilerin gizliliği ve kişisel bilgilerin idaresine yönelik politikalar IT departmanı ve Şirket yönetimi tarafından oluşturulmuştur. Bu konuyla ilgili olan eğitim de tüm Şirket çalışanları için zorunlu tutulmuştur.

Şirket çalışma kağıtlarının nihai denetim dosyalarında birleştirilmesi, gizliliği, güvenli biçimde saklanması, doğruluğu ve bütünlüğü, erişebilirliği ve geri kullanılabilirliği konusunda aşağıdaki politika ve prosedürleri belirlemiştir.

- Çalışma kağıtları denetim raporu tarihinde sonraki 60 gün içinde tamamlanır ve arşivlenir.
- Herhangi bir bağımsız denetim raporuna ilişkin olarak hazırlanmış çalışma kağıtları ile denetim sonucunu etkileyen bilgileri içeren evrak, Şirket tarafından on yıl süre ile saklanır.
- Şirket çalışma kağıtlarının ve denetim dosyalarının güvenli biçimde saklanması için arşivleme şirketi ile anlaşmıştır. Şirket çalışma kağıtlarını da elektronik ortamda ayrıca kendi bünyesinde arşivlemektedir. Ayrıca Denetim çalışmaları için kullanılan APT programı ile birlikte çalışma kağıtları ayrıca muhafaza edilmektedir.
- Şirket çalışanlarının bilgisayarlarında kayıtlı olan bilgiler APT programı ile sadece o denetim için görevlendirilen çalışan ile sınırlandırılmıştır.
- Önceki dönemlere ait çalışmalara erişim Sorumlu Denetçilerin iznine tabidir.
- Arşivlerden bilgi edinebilmek Sorumlu Denetçinin iznine bağlıdır.
- Devam eden işlerde Sorumlu Ortağın izni ile çalışma kağıtları tekrar kullanılabilir.
- Sorumlu Denetçi ve denetçiler çalışma kağıtlarının doğruluğundan, bütünlüğünden ve kontrolünden sorumludur. Sorumlu Denetçiler çalışma kağıtları tamamlandıktan sonra imzalamakla yükümlüdür.

5.6. İZLEME

İzleme süreci denetim kalitesi ve denetim ekibinin mesleki standartlara, Şirket politikalarına ve Şirket prosedürlerine uyumunu takip etmeyi ve Şirket'in bağlı bulunduğu denetim ağının gerekliliklerini sağlar.

İzleme ISQC 1 ile KKS 1'in ilgili maddelerine uyumu, bağımsız denetim standartlarına uyumu ve denetim raporlarının hazırlanması için gereken makul güvencenin doğru, tarafsız ve dürüst şekilde temin edilmesini sağlar.

Şirket ve Sorumlu Denetçi denetim çalışmalarının en yüksek standartlarda ve tüm hukuki ve idari koşullara uygun olarak yürütülmesini temin etme sorumluluğunu kabul eder.

Bu koşulu yerine getirebilmek amacıyla Sorumlu Denetçiler, her yıl, en az bir adet denetim dosyasını kalite güvence komitesine gözden geçirme "cold file review" için incelemeye sunar. Bu gözden geçirilecek denetim dosyasının hangi dosya olacağına Kalite Güvence Sistemi Komitesi aşağıdaki başlıkları dikkate alarak karar verecektir:

- Denetim müşterisinin niteliği ve faaliyetlerinin karmaşıklığı
- Yapılan denetim çalışmaları
- Sunulan denetim raporu
- Denetim çalışmaları esnasında dikkati çeken hususlar
- Denetim çalışmaları esnasında ortaya çıkan ihtilafli durumlar

Bağımsız denetimi yürüten Sorumlu Denetçi veya Bağımsız Denetim Kalitesini Gözden Geçiren Sorumlu Denetçi bu inceleme çalışmalarında yer alamaz.

Sorumlu Denetçi denetim şirketinin kalite incelemesine destek olacak ve inceleme sonuçlarını dikkate alacaktır.

Kalite Güvence Sistemi Komitesi Üyesi, izleme sürecinin sonunda tespit edilen eksikliklerin etkilerini değerlendirir ve bu eksikliklerin aşağıdakilerden hangisi olduğuna karar verir:

- a. Kalite kontrol sisteminin, Şirket'in mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına ve Şirket veya Sorumlu Denetçiler tarafından düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya
- b. Sistemik, tekrarlayan veya düzeltici adımların derhâl atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

Bu inceleme ardından bu incelemede elde edilen sonuçlar, tespit edilen eksiklikler ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeler söz konusu Sorumlu Denetçi'ye, ilgili bağımsız denetim ekibine, ve Şirket yönetimine bildirilir.

Tespit edilmiş eksikliklere yönelik düzeltici adımlara ilişkin tavsiyeler aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını içerir:

- Tek bir denetim veya tek bir personele ilişkin uygun düzeltici adımların atılması,
- Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması,
- Şirket'in politika ve prosedürlerine uygun hareket etmeyenler, özellikle bu davranışı tekrarlayanlar hakkında disiplin işlemlerinin uygulanması.

Kalite sistemi incelemesi ardından bu incelemede elde edilen sonuçlar, tespit edilen eksiklikler ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeler Sorumlu Denetçi'ye yazılı olarak bildirilir. Yapılacak bildirim aşağıdaki başlıkları kapsayacaktır:

- Uygulanan izleme prosedürlerinin açıklaması
- İzleme prosedürlerinden elde edilen sonuçlar
- İlgili hâllerde, sistemik, tekrarlayan veya diğer önemli eksikliklerin açıklanmasını ve söz konusu eksikliklerin giderilmesi veya düzeltilmesi için atılan adımlar.

Bağımsızlığa karşı tehdit olduğu tespit edildiğinde Sorumlu Denetçi bu tehditleri değerlendirir ve eğer uygun ise riski makul bir düzeye indirmek için kalite kontrolü yapan Sorumlu Denetçi'den kontrollerini acilen yapmasını ister. Sorumlu Denetçi IAASB kılavuzundaki şartları uygulayarak veya diğer Sorumlu Denetçinin denetim dosya ve çalışmalarını gözden geçirmesi yoluyla riski makul bir düzeye indirmeyi başaramadığı takdirde denetim sözleşmesinden çekilecektir.

Müşteriden Şirket'e ya da bağımsız denetim ekip çalışanlarından birine ilişkin şikayet alınması gibi istenmeyen bir durum olduğunda uygulamak için şirketin benimsemiş olduğu şikayet prosedürü bulunmaktadır.

Müşteri Sorumlu Denetçi'ye şikayet konusunu tüm detayları ile açıklamalıdır. Sorumlu Denetçi makul bir süre içinde şikayeti inceleyecek, şikayetin nereden kaynaklandığını, niteliğini ve şikayeti gidermek için mümkün olan çareleri araştıracaktır.

Sorumlu Denetçi'nin verdiği yanıtın müşteriyi tatmin etmemesi halinde, Sorumlu Denetçi denetim müşterisi ile, denetim müşterisinin önereceği çözüm yollarını tartışır. Eğer Sorumlu Denetçi müşterinin önerilerinin uygulanmasının mümkün olmadığı kanaatine varırsa, müşterisinin konuyu mesleki kuruluşlara götürme hakkı doğar.

Tüm şikayetlerin hem Şirket hem de müşteri açısından tatminkar olacak şekilde en kısa zamanda çözümlenmesi hedeflenir.

Denetim çalışanlarından biri ile doğrudan ilgili bir şikayet söz konusu ise, o çalışana kendi bildiklerini aktarabilmesi için Sorumlu Denetçi ile durumu tartışma fırsatı sağlanacaktır. Alınan şikayet Şirket'in kalite kontrol sistemi ile ilgiliyse, bu tür şikayetlerin tümü ile ilgili olarak Sorumlu Denetçi ilgili çalışanı Kalite Güvence Sistemi Komitesi üyelerinden birine yönlendirecektir.

Şirket bu tür şikayetleri gereken en makul sürede çözümlenecektir.

Ayrıca, Şirket içerisinde, BDO International kuralları gereği, Şirket'in tüm denetim ortakları Yönetici Ortak tarafından üç yıllık dönem içerisinde Sorumlu Denetçilerin ve Ortakların denetlenmesine ilişkin program çerçevesinde (Partners' Inspection Program) en az bir defa incelemeye tabi tutulur. İncelemeye seçilen denetim dosyaları denetim ekibine bir hafta önce bildirilir veya haber verilmeden seçilir. İnceleme için özellikle KAYİK müşterilerinin denetim dosyaları tercih edilir.

Yönetici Ortak değerlendirmesini değerlendirme formunu (Partners' Inspection Program Evaluation Form) kullanarak yazılı hale getirir. Daha sonra bunu incelediği kişilerle paylaşır. Bu paylaşım sonucunda gerekli görülen düzeltmeler istenirse incelenen kişi bunu yazılı ve sözlü olarak denetim ekibi ile paylaşır.

Bu formlar BDO International ile Yönetici Ortak tarafından raporlanarak paylaşılır. Formlarda dört kriter mevcuttur. Bunlar çok iyi, iyi, tatmin edici ve yetersizdir.

Sorumlu Denetçi, Yönetici Ortak tarafından verilen izleme sonuçlarını Şirket tarafından veya lisans anlaşması yaptığı BDO International'ın iç sirkülerleriyle belirlenen yöntemlere uygun olarak değerlendirir.

Sorumlu Denetçi izleme sonuçlarında yer alan eksikliklerin bağımsız denetimi etkileyip etkilemediğini ve bu duruma çözüm için Şirket tarafından alınan önlemlerin yeterli olup olmadığını değerlendirir.

Şirket'in kalite güvence sistemindeki eksiklikler belirli bir bağımsız denetim işinin bağımsız denetim standartlarına ve mevzuata uygun yapılmadığı veya bağımsız denetim raporunun gerçeği yansıtmadığı anlamına gelmemektedir.

Şirket'in tespit edilmiş eksikliklere yönelik eylem planı aşağıdaki gibidir:

- İnsan Kaynakları'ndan sorumlu kişilere iletilmesi
- Eğer var ise Kalite güvence sistemi politika ve prosedürlerinde bu eksikliklere ilişkin düzeltmeler yapılması
- Eksiklikleri tekrar edenlere uyarı verilmesi
- Meslek ilkelerine ya da yasal düzenlemelere uygunluğu tehlikeye düşürebilecek bir durumun varlığı halinde, ilgili mevzuat uyarınca gerekli bildirimlerin yapılması.

BDO International kalite ve risk yönetimi politikaları ve ilgili kanun ve düzenlemelerini ve kalite kontrol sistemiyle olan uyumluluğunun takip edilmesi, değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi için 'BDO Risk El Kitabı' oluşturmuştur. Denetim ağındaki bütün Şirketler buna tabidir. Ayrıca kalite kontrol politikalarına ilişkin yenilikler ve düzenlemeler denetim ağı içindeki her Şirket'e BDO International tarafından formlarla (Risk Issue Alert) bildirimde bulunulur. Şirket bu bildirimlerle kalite politika ve prosedürlerinde eksik olan hususları tamamlar ve yenilikleri revize eder.

BDO International, Uluslararası Risk Yönetim Komitesi (IRMC) kurmuş olup komite üye firmaların yönetici ortaklarına danışılarak CEO tarafından atanmaktadır. Atamalar 3 yıllık olup yenilenebilir. IRMC Risk Yönetimi Direktörü aracılığıyla (ki burada komite sekreteri olarak görev yapmaktadır) CEO'ya raporlama yapmaktadır. IRMC'nin ana odağı network ve üye firmalar için minimum standartları belirlemektir. Bu standartlar aşağıdaki hususları içermektedir:

- Uluslararası Baş Yöneticiye (IEO) politikaların üretilmesinde bağımsız destek sunmak
- Risk ve kalite sorunları hakkında dikkat çekmek
- Risk yönetiminin önemliliğine dair üye firmalarda dikkat çekmek
- Devamlı olarak networkde kalite için yardım ve savunma yapmak.

IEO'nun risk yönetimi fonksiyonundaki sorumluluğu ise:

- Politikaların oluşturulması ve gözlemlenmesi
- Uluslararası Kalite Güvence İncelemelerinin (IQAR) organize edilmesi ve yapılması
- Yapılacak ve devam edilecek olan aksiyonların koordinasyonu
- Müstakbel üye firma incelemelerinin yapılmasıdır.

BDO International bu kapsamda üye şirketleri 3 yıl içinde en az bir kere olmak üzere bir kalite kontrol denetiminden geçirir.

Ayrıca BDO International denetim ağında bulunabilmek için akreditasyona ilişkin uygulanması gereken politikalar mevcut olup bu politikalar özellikle kalite kontrolü içermektedir. Bu bilgiler BDO International sisteminde yıllık olarak hazırlanır ve bildirilir. Bu süreç sonucunda kalite kontrolü BDO International tarafından yapılarak akreditasyonun devamına veya sonlandırılmasına karar verilir. Bu husus ile ilgili konular BDO Network sisteminde belgelendirilir.

Şirket kalite ve risk yönetimi prosedürlerine göre, tüm izleme prosedürleri ve elde edilen sonuçları tüm Şirket ortaklarına ve diğer ilgili personele her inceleme sonunda bildirilir. Eksiklikler, hatalar ile bunlara ilişkin alınan eylem planları ve yeni uygulamalar açıklanarak uygulanma yoluna gidilir.

6. KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN BELGELENDİRİLMESİ

Şirket, bağımsızlık taahhütleri, müşterinin kabulünden denetimin sonlanmasına kadar geçen sürece ait çalışma kağıtlarının oluşturulması, performans değerlendirmeleri, bağımsız denetimin kalitesinin kontrolü ve tamamlanmış denetimlerin teftiş edilmek üzere seçilme prosedürleri gibi kalite kontrol sisteminin her unsurunun işlediğini kanıtlayan belgelerin biçim ve içeriğini oluşturur. Ayrıca, Şirket, şikayet ve iddialar ile bunlara verilen cevapların belgelendirilmesini sağlayan politika ve prosedürler oluşturmuştur.

Denetim kalite güvence sistemin iç ve dış olarak gözetimine ek olarak, denetim yapılan müşterilerden, verilen hizmetin kalitesi üzerine denetim sonrasında gönderilen Müşteri Memnuniyet Anketi bulunmaktadır. Bu ankete alınan cevaplar, Şirket Yönetim Kurulu tarafından müşteriye sağlanan hizmetin seviyesini sürekli bir biçimde öğrenmek ve iyileştirmek amacıyla gözden geçirilir. Anket sonucunda oluşan ve tespit edilen sorunlar var ise acil eylem planı oluşturur, sorunları çözmeye yönelik adımlar atılır. Bu süreç sürekli olarak takip edilir.

Kalite Güvence sistemi ile ilgili bütün politika ve prosedürlere ilişkin belgelendirme politikaları kalite güvence sisteminin ilgili bölümlerinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM
VE DANIŞMANLIK A.Ő.

KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ POLİTİKALARI

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ő., all Turkish joint stock companies and are a member of BDO International Limited, a UK Company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

İÇİNDEKİLER

1.	KAPSAM	3
2.	AMAÇ	4
3.	TANIMLAR.....	5
4.	KALYONSİS'E İLİŞKİN SORUMLULUK	7
5.	KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ'NİN YAPISI VE UNSURLARI	8
5.1	Risk değerlendirme süreci	10
5.2	Üst yönetim ve liderlik yapısı	12
5.3	Etik hükümler	14
5.4	Müşteri ilişkisinin ve belirli sözleşmelerin kabulü ve devam ettirilmesi.....	15
5.5	Denetimin yürütülmesi	16
5.6	Kaynaklar	16
5.7	Bilgi ve iletişim	23
5.8	İzleme ve düzeltme süreci	25
5.8.1	İzleme faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması	26
5.8.2	Bulguların değerlendirilmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi ve tespit edilen eksikliklerin değerlendirilmesi	30
5.8.3	Tespit edilen eksikliklere karşılık verilmesi	32
5.8.4	İzleme ve düzeltme ile ilgili devam eden iletişim	33
6.	RİSKLERE KARŞI YAPILACAK BELİRLİ İŞLER (BELİRLİ KARŞILIKLAR)	34
6.1	Kalitenin gözden geçirilmesi	34
6.2	Şikayet ve iddialar	35
7.	KALYONSİS'İN DEĞERLENDİRİLMESİ	35
8.	BELGELENDİRME	37

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.

Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

1. KAPSAM

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. ("BDO Denet" ya da "Şirket") tarafından tasarlanan, uygulanan ve işleyişi sağlanan Kalite Yönetim Sistemi, BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş. tarafından verilen TDS'ler kapsamında, aşağıdaki gibi farklı türde denetim veya hizmetlerin

- BDS'ler ve SBDS'ler kapsamında yürütülen finansal tabloların bağımsız denetimleri veya sınırlı bağımsız denetimleri;
- GDS'ler kapsamında yürütülen tarihi finansal bilgilerin bağımsız denetimleri veya sınırlı bağımsız denetimleri dışındaki güvence denetimleri (örneğin, genişletilmiş dış raporlama güvencesi veya hizmet kuruluşlarındaki kontrollere ilişkin güvence); veya
- İHS'ler kapsamında yürütülen ilgili hizmetlerin (diğer bir ifadeyle, üzerinde mutabık kalınan prosedürler ve derleme işleri).

Kalite Yönetim Standardı (KYS) 1, BDO KYS Uygulama Rehberinde bulunan Politikalara, BDO Risk Yönetimi Uygulama Rehberine, BDO Etik ve Bağımsızlık İlkleri Uygulama Rehberine, BDO Denetim Uygulama Rehberine ve diğer BDO Politikaları ve kurallarına uygun olarak kalitesinin yüksek olmasını temin etmek amacıyla denetim ekiplerinin kaliteli denetimler gerçekleştirmesini sağlayan ve destekleyen bir ortam yaratan mekanizmadır.

KYS 1: Denetim şirketi düzeyinde kalite yönetimi

KYS 1, denetim şirketi tarafından yürütülen denetimlerin kalitesini yönetmek için denetim şirketinin bir KalYönSis tasarlamasını, uygulamasını ve işleyişinin sağlanmasını zorunlu kılar.

KalYönSis, denetim ekiplerinin kaliteli denetimler yürütmesini sağlayan ve destekleyen bir ortam oluşturur.

KYS 2: Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi

Kalitenin gözden geçirilmesi, KalYönSis'in bir parçasını oluşturur. KYS 2, aşağıdakiler için belirli yükümlülükler içerecek şekilde KYS 1'i temel alır:

- Denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin atanması ve liyakati;
- Kalitenin gözden geçirilmesinin yürütülmesi; ve
- Kalitenin gözden geçirilmesinin belgelendirilmesi.

BDS 220 (Revize): Denetim düzeyinde kalite yönetimi

BDS 220, denetçinin denetim düzeyinde kalite yönetimine ilişkin sorumlulukları ile sorumlu denetçinin sorumluluklarını ele alır.

Bu Standart, finansal tabloların bağımsız denetimlerinde uygulanır.

Denetim şirketi, KalYönSis'ini tasarlamaktan, uygulamaktan ve işleyişini sağlamaktan sorumludur. KalYönSis'in yönleri denetim düzeyinde uygulanabilir ve işleyebilir, ancak denetim şirketi KalYönSis'den sorumlu olmaya devam eder. KalYönSis'in hangi yönlerinin denetim düzeyinde uygulandığı ve işlediği, denetim şirketinin ve yürüttüğü denetimlerin niteliğine ve içinde bulunduğu şartlara bağlıdır.

Bu sistem, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. tarafından yürütülen denetimlerin kalitesini nasıl yönettiğine odaklandığından, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin kaliteli denetimleri tutarlı bir şekilde yürütmesini kapsar.

2. AMAÇ

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin oluşturduğu Kalite Yönetim Sisteminin amacı Uluslararası Denetim Standartları, Türkiye Denetim Standartları, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin üyesi olduğu BDO International tarafından yayınlanmış olup dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyette bulunan tüm BDO şirketlerinde uygulanan denetim politikaları ve ilkeleri ile, ülkemizde Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGG), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Hazine Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) gibi düzenleyici kuruluşlar ve dünyada Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) ve International Federation of Accountants (IFAC) tarafından yayınlanan mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirilecek finansal tabloların bağımsız denetimi ve diğer denetimler dahil finansal bilgilere ilişkin olarak yapılan bağımsız denetimin kalitesinin kontrolüne ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektir.

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'nin oluşturduğu KalYönSis'in hedefi, BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş.'ye

- BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. ve personeline; sorumluluklarını mesleki standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirmesine ve denetimi söz konusu standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütmesine; ve
- BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş. Sorumlu Denetçisi tarafından düzenlenen raporlar içinde bulunulan şartlara uygunluğuna

ilişkin makul güvence sağlamaktır

KGK tarafından oluşturulan

KYS 1 Finansal Tabloları Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi Standardının ilk sürümü, 20 Aralık 2022 tarihli ve 13747 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 16 Ocak 2023 tarihli ve 32075 sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 1 Finansal Tabloları Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi Standardının güncellenen sürümü, 27 Aralık 2023 tarih ve 21621 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414 (1.M) sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 2 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi Standardının ilk sürümü, 20 Aralık 2022 tarihli ve 13747 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 16/01/2023 tarihli ve 32075 sayılı Resmî Gazete'de,

KYS 2 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi Standardının güncellenen sürümü, 27 Aralık 2023 tarih ve 21621 sayılı Kurul Kararıyla 31 Aralık 2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414 (1.M) sayılı Resmî Gazete'de,

yayımlanmıştır.

KYS' lerin erken uygulanmasına izin verilmiştir.

KGK tarafından, 31 Aralık 2023'e kadar KalYönSis'i KYS 1'e uygun olarak tasarlaması ve uygulanması; KYS 1'in 53 ve 54'üncü paragrafları uyarınca yapılacak KalYönSis değerlendirmesinin, 31 Aralık 2023'ü takip eden bir yıl içinde gerçekleştirilmesi gerekli görülmüştür.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

31 Aralık 2023'e kadar denetim şirketinin aşağıdakileri yapması beklenmiştir;

- (a) Kalite hedeflerini belirlemek, kalite risklerini belirlemek ve değerlendirmek ve kalite risklerine karşı yapılacak işleri (karşılıkları) tasarlamak ve uygulamak; ve
- (b) İzleme faaliyetlerini tasarlamak ve uygulamak.

Karşılıkların ve izleme faaliyetlerinin işleyişinin 31 Aralık 2023'ten itibaren başlaması gerekmektedir.

BDO Denet Bağımsız Denetim Ve Danışmanlık A.Ş., KYS 1 ve KYS 2 kapsamında KalYönSis'i 15 Aralık 2022 tarihinde oluşturmuştur ve ilk değerlendirmesini 15 Aralık 2023' te yapmıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla KYS 1 erken uygulanmış ve ayrıca KGK' nın zorunlu tuttuğu şekilde KKS 1 uygulamasına da devam edilmiştir.

3. TANIMLAR

Aşağıdaki terimler Kalite Yönetim Sistemi Politikaları'nda karşılarında belirtilen anlamlarıyla kullanılmıştır:

Denetim şirketinin kalite yönetim sistemindeki eksiklik: Eksiklik aşağıdaki durumlarda ortaya çıkar:

- (i) Kalite yönetim sisteminin hedefine ulaşmak için gerekli olan kalite hedefinin belirlenmemesi,
- (ii) Kalite riski veya risklerinin belirlenmemesi ya da uygun şekilde değerlendirilmemesi,
- (iii) Risklere karşı yapılacak iş veya işlerin uygun bir şekilde tasarlanmaması, uygulanmaması veya etkin bir şekilde işlememesi nedeniyle söz konusu işlerin ilgili kalite riskinin gerç zekleşme ihtimalini kabul edilebilir düşük bir seviyeye indirememesi veya
- (iv) Kalite yönetim sisteminin diğer yönlerinden birinin; Kalite Yönetim Sistemi Politikaları'nın hükümlerinden birinin yerine getirilmemesine neden olacak şekilde, eksik olması, uygun şekilde tasarlanmaması, uygulanmaması veya etkin bir şekilde işlememesi.

Çalışma kağıtları: Yapılan çalışmaya, elde edilen sonuçlara ve denetçinin ulaştığı sonuçlara ilişkin kayıtlardır.

Sorumlu denetçi: Denetim şirketi tarafından atanan, denetim veya hizmetten, denetim veya hizmetin yürütülmesinden ve denetim şirketi adına düzenlenen rapordan sorumlu olan ve Kurumun onayı alınmak suretiyle görevlendirilmiş denetim şirketi yöneticisi, şirketteki başka bir denetçi veya denetim üstlenen bağımsız denetçidir.

Kalitenin gözden geçirilmesi: Denetim veya hizmetin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından, denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ve bu kapsamda ulaşılan sonuçların tarafsız bir şekilde değerlendirilmesidir. Bu değerlendirme, rapor tarihinde veya öncesinde tamamlanır.

Kaliteyi gözden geçiren kişi: Denetim veya hizmetin kalitesini gözden geçirmek üzere denetim şirketi tarafından görevlendirilen sorumlu denetçi, denetim şirketindeki diğer bir bağımsız denetçi veya denetim şirketi dışından bir kişidir.

Denetim ekibi: Denetim veya hizmeti yürüten sorumlu denetçi, bağımsız denetçiler ve diğer personel ile denetim veya hizmetle ilgili prosedürleri uygulayan diğer kişilerdir. Dış uzman bu ekibe dahil değildir.

Dış teftiş: Denetim şirketinin kalite yönetim sistemine veya denetim şirketi tarafından yürütülen denetim veya hizmetlere yönelik olarak, Kamu Gözetimi Kurumu tarafından yapılan inceleme, teftiş veya soruşturmadır.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Bulgular (kalite yönetim sistemine ilişkin): İzleme faaliyetleri, dış teftişler ve diğer ilgili kaynaklardan elde edilen ve kalite yönetim sisteminin tasarımı, uygulanması ve işleyişinde bir veya daha fazla eksikliğin mevcut olabileceğini gösteren bilgilerdir.

Denetim şirketi: Bağımsız denetim kuruluşu veya bağımsız denetçi ya da kamu sektöründeki eş değeridir.

Borsada işlem gören işletme: Payları, menkul kıymetleri veya borç senetleri; tanınmış bir menkul kıymetler borsasında kote edilmiş olan veya işlem gören ya da tanınmış bir menkul kıymetler borsası veya eş değeri bir kuruluşun düzenlemelerine göre pazarlanan işletmedir.

Denetim ağına dahil şirket: Bir denetim ağı içinde yer alan denetim şirketi veya işletmedir.

Denetim ağı: Bağımsız denetim kuruluşlarının veya bağımsız denetçilerin aralarında hukuki bir bağ olup olmadığına bakılmaksızın;

- (i) İşbirliğine yönelik olan ve
- (ii) Kar veya maliyet paylaşımını hedefleyen veya ortak bir mülkiyet, kontrol veya yönetimi, ortak kalite yönetimi politikalarını ve süreçlerini, ortak bir denetim stratejisini, ortak bir marka veya unvan kullanımını ya da mesleki kaynakların önemli bir kısmını ortaklaşa kullanmayı amaçlayan, yapılanmadır.

Yöneticiler: Bir denetim veya hizmetin verilmesine ilişkin olarak denetim şirketini bağlayıcı yetkiye sahip kişilerdir.

Personel: Denetim şirketindeki yönetici ve çalışanlardır.

Mesleki muhakeme: Kalite yönetim sisteminin tasarımı, uygulanması ve işleyişine uygun olarak atılacak adımlara yönelik bilgiye dayalı kararlar alınırken; sahip olunan eğitim, bilgi ve deneyimin mesleki standartlar çerçevesinde kullanılmasıdır.

Mesleki standartlar: Kurum tarafından yayımlanan Kalite Yönetim Standartları, Bağımsız Denetim Standartları, Sınırlı Bağımsız Denetim Standartları, Güvence Denetimi Standartları, İlgili Hizmetler Standartları ve etik hükümleri içeren Türkiye Denetim Standartlarıdır.

Kalite hedefleri: Kalite yönetim sisteminin unsurlarıyla ilgili olarak denetim şirketi tarafından elde edilmek istenen sonuçlardır.

Kalite riski: Makul bir düzeyde;

- (i) Gerçekleşme ve
- (ii) Tek başına veya diğer risklerle birlikte, bir veya daha fazla kalite hedefine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileme,

olasılığı bulunan bir risktir.

Makul güvence: KYS'ler çerçevesinde yüksek ancak mutlak olmayan bir güvence seviyesidir.

Etik hükümler: Finansal tabloların bağımsız denetim ve sınırlı bağımsız denetimleri ile diğer güvence denetimleri ve ilgili hizmetlere ilişkin olarak denetçinin tabi olduğu mesleki etik ilkeler ve hükümlerdir. Etik hükümler; finansal tabloların bağımsız denetim veya sınırlı bağımsız denetimine ya da diğer güvence denetimlerine veya ilgili hizmetlere ilişkin olarak, Kurum tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar'da (Bağımsızlık Standartları Dahil) (Etik Kurallar) yer alan hükümler ile mevzuatta yer alan daha kısıtlayıcı diğer hükümlerden oluşur.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Risklere karşı yapılacak işler (kalite yönetim sistemine ilişkin): Denetim şirketi tarafından bir veya birden fazla kalite riskini ele almak amacıyla tasarlanan ve uygulanan politika veya prosedürlerdir:

- (i) Politikalar, kalite risklerini ele almak amacıyla ne yapılması ya da ne yapılmaması gerektiğine ilişkin açıklamalardır. Bu tür açıklamalar belgelendirilmiş, kurulan iletişimlerde açıkça belirtilmiş ya da atılan adımlar veya alınan kararlarla zımnî olarak ifade edilmiş olabilir.
- (ii) Prosedürler, politikaların uygulanmasına yönelik adımlardır.

Hizmet sağlayıcı (Kalite Yönetim Sistemi Politikaları kapsamında): Kalite yönetim sisteminde veya denetim veya hizmetin yürütülmesinde kullanılan bir kaynağı sağlayan, denetim şirketin dışından bir kişi veya kuruluştur. Denetim şirketinin dâhil olduğu denetim ağı, denetim ağına dahil şirketler ya da denetim ağına dâhil diğer yapı ve kuruluşlar, hizmet sağlayıcı kapsamında değildir.

Çalışanlar: Yöneticiler dışında kalan, denetim şirketi tarafından istihdam edilmiş bağımsız denetçiler, denetçi yardımcıları, teknik bilgisine başvurulacak uzmanlar ve denetime yardımcı diğer profesyonellerdir.

Kalite yönetim sistemi: Aşağıdaki hususlarda makul güvence sağlamak amacıyla denetim şirketi tarafından tasarlanan, uygulanan ve işletilen bir sistemdir:

- (i) Denetim şirketi ve personelinin sorumluluklarını, mesleki standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirdiği ve denetim veya hizmetlerin söz konusu standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü ve
- (ii) Denetim şirketi (sorumlu denetçi) tarafından düzenlenen raporların içinde bulunan şartlara uygun olduğu.

4. KALİYÖNSİS'E İLİŞKİN SORUMLULUK

KalYönSis'te kişilere verilmesi gereken görev ve sorumluluklar şunlardır;

KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verebilirlik

- İcra kurulu başkanına, yönetici ortağına (veya eşdeğerine) veya uygun hâllerde, yönetim kuruluna (veya eşdeğerine) verilir.
- KYS 1'i anlaması beklenir (paragraf 18).
- BDO Denet, KYS 1'in amacına ulaşılmasından nihai olarak sorumlu ve hesap verebilirdir.
- KalYönSis'in hedeflerine ulaşip ulaşılmadığını değerlendirmekten ve sonuçlandırmaktan sorumludur, bu da kişileri KalYönSis'den doğrudan sorumlu ve hesap verebilir durumda tutmak için önemlidir (paragraf 53-54).

KalYönSis'in işleyişine ilişkin sorumluluk

- KYS 1'i anlaması beklenir (paragraf 18).
- KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişinden sorumlu ve hesap verebilir durumdadır.

KalYönSis'in belirli yönlerinin işleyişine ilişkin sorumluluk

- Bağımsızlık yükümlülüklerine uygunluk
 - _ Bağımsızlıkla ilgili tüm konuların gözetiminden sorumludur (paragraf A36).
- İzleme ve düzeltme süreci
 - _ İzleme ve düzeltmenin gözetiminden sorumludur.
 - _ Kişinin/kişilerin eksikliklerin düzeltilmesine ilişkin gerekli adımları atması ve izleme ve düzeltme ile ilgili hususları iletmesi gerekmektedir (43-44 ve 46 ncı paragraflar)

Kalite Yönetim Sistemi Sorumlusu

Erdoğan SAĞLAM, Denetçi-Ortak

Kalite Yönetim Sistemi Komitesi

Cemalettin TURAN, Denetçi-Ortak

Haluk Erdem, Denetçi-Ortak

Mehmet Emek Kurt, Denetçi-Ortak

Denetim ve Muhasebe Kalite Yönetim Sorumlusu

Neslihan Uzun, Denetçi-Ortak

İzleme ve Düzeltme Sorumlusu

Elif Taşdemir, Denetçi

5. KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ'NİN YAPISI VE UNSURLARI

1- Risk değerlendirme süreci

Kalite yönetimine risk esaslı yaklaşımı uygularken denetim şirketinin izlemesi gereken süreçtir. Kalite hedeflerinin belirlenmesinden, kalite hedeflerinin gerçekleştirilmesine ilişkin kalite risklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesinden ve değerlendirilen kalite risklerine karşı yapılacak işlerin (karşılıkların) tasarlanması ve uygulanmasından oluşur.

2- Üst yönetim ve liderlik yapısı

Şirket kültürü, liderlik sorumluluğu ve hesap verebilirliği, organizasyon yapısı, görev ve sorumlulukların verilmesi ve kaynak planlaması ve tahsisi gibi konuları ele alır.

3- Etik hükümler

Denetim şirketi ve personeli tarafından ilgili etik hükümlerin yerine getirilmesini ele alır. Ayrıca, denetim şirketi dışındaki diğer kişilere uygulandıkları ölçüde ilgili etik hükümlerle ilgilenir.

4- Müşteri ilişkisinin ve belirli sözleşmelerin kabulü ve devam ettirilmesi

Bir müşteri ilişkisini veya belirli bir sözleşmeyi kabul etme veya devam ettirme konusunda denetim şirketinin muhakemelerini ele alır.

5- Denetimin yürütülmesi

Yönlendirme, gözetim ve gözden geçirme, danışma ve görüş ayrılıkları yolları da dahil olmak üzere, kaliteli denetimlerin tutarlı şekilde yürütülmesini teşvik etmek ve desteklemek için denetim şirketinin eylemlerini ele alır.

Denetim şirketinin, mesleki muhakeme yürütmeye denetim ekiplerini nasıl desteklediğini ve denetimin niteliği ve şartlarına uygun olduğunda, mesleki şüpheciliği nasıl uyguladığını içerir.

6- Kaynaklar

KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişini sağlamak için kaynakların zamanında temin edilmesi, geliştirilmesi, kullanılması, korunması, tahsis edilmesi ve dağıtılmasını ele alır.

Teknolojik, entelektüel ve insan kaynaklarını içerir ve hizmet sağlayıcıları ele alır.

7- Bilgi ve iletişim

KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişini sağlamak üzere; KalYönSis ile ilgili bilgilerin temin edilmesi, oluşturulması veya kullanılmasını ve söz konusu bilgilerin denetim şirketi içindeki ve dışındaki taraflara zamanında iletilmesini ele alır.

8- İzleme ve düzeltme süreci

Süreç,

- Denetim şirketine KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişi hakkında ihtiyaca uygun, güvenilir ve zamanında bilgi sağlar; ve
- Eksikliklerin zamanında düzeltilmesini teminen eksikliklere karşılık vermek için uygun adımlar atılmasını ele alır.

KYS 1'deki sekiz unsura ek olarak belirli konuları ele alan diğer hükümler aşağıdakilerle ilgilidir:

- KalYönSis ile ilgili sorumlulukların verilmesi;
- Denetim şirketinin tasarlaması ve uygulaması gereken belirli karşılıklar;
- Denetim şirketinin bir denetim ağına ait olduğu ve kendi KalYönSis'inde denetim ağından kaynaklanan yükümlülükleri veya denetim ağı hizmetlerini kullandığı durumlar;
- Liderlik tarafından KalYönSis'in yıllık değerlendirmesi ve liderliğin performans değerlendirmeleri; ve
- Belgelendirme.

BDO Denet, KalYönSis'in sürekli ve yinelenen bir şekilde çalışmasını ve denetimlerin niteliğine ve içinde bulunduğu şartlardaki değişikliklere karşılık vermesini amaçlamaktadır.

Ayrıca, KYS 1 doğrusal bir şekilde kurgulanmış olsa da doğrusal olarak çalışmaz. Diğer bir ifadeyle:

- KYS 1'deki çeşitli unsurların ve hükümlerin birbirleri bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır; ve
- Her unsur veya hüküm, diğer unsurları veya hükümleri etkileyebilir.

Unsurların birbirleriyle ilişki kurma ve diğer unsurları etkileme biçimleri, unsurların farklı nitelikleri nedeniyle değişebilir.

BDO Denet, KYS 1'in hükümlerine çeşitli şekillerde dahil edilmiş olan ölçeklenebilirlik ve KalYönSis'i uyarlarken aşağıdaki hususları dikkate almıştır.

- Sonuç odaklı kalite hedefleri ile kalite hedeflerine nasıl ulaşılabileceği belirlenmektedir.
- Kalite riskleri belirlenirken ve değerlendirilirken, BDO Denet'in kendi niteliği ve denetimlerinin niteliği ve içinde bulunduğu şartlarla ilgili şart, olay, durum, eylem veya eylemsizlikleri anlamaya odaklanılmaktadır.
- Kalite risklerine yönelik olarak, yalnızca sınırlı sayıda zorunlu şekilde belirli olan karşılıklardan, kendi karşılıkları tasarlanmış ve uygulanmaktadır.
- İzleme ve düzeltme süreci hükümleri ile süreçlere ilişkin olarak nelerin ele alınması beklendiği ortaya koyulmaktadır.

5.1 Risk değerlendirme süreci

BDO Denet, KYS 1 kapsamında KalYönSis'te risk esaslı bir yaklaşımla kalite hedefleri oluşturulan, kalite risklerinin belirlendiği ve değerlendirildiği ve kalite risklerini ele almak için karşılıklar tasarladığı ve uyguladığı bir risk değerlendirme sürecini yürütmektedir. Bu süreçte ayrıca kalite hedeflerinin, risklerinin ve karşılıklarının eklenmesi, değiştirilmesi gerektiğini gösteren bilgileri sürekli olarak değerlendirir ve belirler.

Kaliteyi yönetmeye yönelik proaktif ve sürekli yaklaşım göz önüne alınır, kalite hedefleri oluşturmak, kalite risklerini belirlemek ve değerlendirmek ve karşılıkları tasarlamak ve uygulamak için kullanılan bilgiler, KalYönSis'inden gelen bilgileri içerir. Bunlar;

- Dahili veya harici bir kaynaktan kaynaklanabilen, "bilgi ve iletişim" unsuru aracılığıyla üretilen bilgiler; ve
- BDO Denet'in izleme ve düzeltme sürecinin çıktılarıdır.

Üst yönetim ve liderlik yapısı, etik hükümler, müşteri ilişkilerinin ve belirli bir sözleşmenin kabulü ve devam ettirilmesi, denetimin yürütülmesi, kaynaklar, ve bilgi ve iletişim unsurları için kalite hedefleri oluşturulur.

Kalite hedefleri, ulaşıldığında, toplu halde KalYönSis'in hedeflerine ulaşmayı başarır. Sonuç olarak, unsurlar arasındaki kalite hedefleri birbiriyle ilişkili ve bağlantılıdır. Bir unsurdaki bir hedef, başka bir unsurdaki bir kalite hedefiyle örtüşebilir, onunla ilişkili olabilir, onu destekleyebilir veya onun tarafından desteklenebilir.

Kalite risklerini belirlemek ve değerlendirmek, kalite hedeflerine ulaşmada nelerin yanlış gidebileceğine dikkat çeker. Sonuç olarak, kalite risklerini ele almada etkili olan karşılıkları tasarlama ve uygulama konusunda BDO Denet'e yardımcı olur. Ayrıca, kaliteyi ele alma ve geliştirme konusunda BDO Denet'in kaynaklarını daha verimli ve etkin kullanmasına yardımcı olur.

Tüm riskler kalite riskleri olarak kabul edilemez. Kalite hedeflerine ulaşmada en büyük etkiye sahip olan risklere odaklanmayı amaçlanmaktadır.

Risk,

- riskin makul düzeyde bir gerçekleşme olasılığı ve
- riskin, tek başına veya diğer risklerle birlikte, bir veya daha fazla kalite hedefine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileme için makul bir düzeyde olasılığı

kriterlerinin her ikisini de karşıladığında kalite riski olarak nitelendirilir.

Kalite risklerinin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde izlenen süreç öncelikle, kalite hedeflerine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileyebilecek olan, BDO Denet ve denetimleriyle ilgili çeşitli şart, olay, durum, eylem veya eylemsizlikleri anlamaya odaklanır. Özellikle, kalite hedeflerine ulaşılmasını olumsuz yönde neyin etkileyebileceğini anlaşılmaması gerekmektedir.

Kalite risklerini belirlerken aşağıdakileri dikkate alınır:

- Şart, olay, durum, eylem veya eylemsizliklerin kalite hedeflerine ulaşılmasını nasıl ve ne ölçüde etkileyebileceği;

ve

- Kalite risklerinin gerçekleşme olasılığı. Bu, riskin bir kalite riski eşliğini karşılayıp karşılamadığını belirlemek için gereklidir.

Kalite risklerinin değerlendirilmesi; şart, olay, durum, eylem veya eylemsizliklerin kalite hedeflerini ve gerçekleşme olasılığını nasıl ve ne ölçüde etkilediğinden de etkilenir. Sonuç olarak, kalite risklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi eş zamanlı olarak gerçekleştirilebilir.

Kalite risklerini iki ayrı adım olarak belirlemek ve değerlendirmek seçebilir.

Süreç şu şekilde özetlenmektedir;

- Kalite hedeflerine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileyebilecek şart, olay, durum, eylem veya eylemsizlikleri anlama (Risk, şart, olay, durum, eylem veya eylemsizliklerin; kalite hedeflerine ulaşılmasında olumsuz yönde etki olması)
- Kalite riskleri belirleme ve değerlendirme
- Hangi risklerin aşağıdakilere ilişkin makul bir olasılığının bulunduğu değerlendirme;
 - (i) Gerçekleşme ve
 - (ii) Tek başına veya diğer risklerle birlikte, bir veya daha fazla kalite hedefine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileme
- Ele alınan kalite riskleri (Değerlendirme, bir veya daha fazla kalite hedefine ulaşılması üzerindeki etki ve gerçekleşme durumunun değerlendirilmesidir)

Kalite risklerini ele almak için uygun şekilde tasarlanan ve uygulanan karşılıklar, kalite riskinin gerçekleşme olasılığını azaltır ve böylece kalite hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olur. Kalite risklerini doğru bir şekilde ele almak için, kalite risklerine verilen değerlendirmelerin nedenlerini düşünülür. Karşılığı tasarlanırken, özellikle karşılığın niteliği, zamanlaması ve kapsamı ile ilgili olduğu için, birçok etken dikkate alınır.

Dikkate alınan nitelik etkenleri;

- Kalite riskinin önleyici faaliyet, tespit edici faaliyet veya her ikisinin bileşimi yoluyla daha iyi ele alınıp alınmayacağı,
- Teknoloji içeren bir karşılığın kalite riskini ele almada daha etkin bir yol olup olmayacağı,
- Karşılığı desteklemek için hangi kaynaklara ihtiyaç duyulacağı, örneğin özel bilgi veya uzmanlık veya hangi bilgilerin gerekli olduğu
- Denetim düzeyinde uygulanmasının gerekip gerekmediği gibi, karşılığı kimin uygulayacağı.

Dikkate alınan zamanlama etkenleri;

- Kalite riskinin, periyodik veya devam eden bir faaliyet şeklindeki bir karşılıkla daha iyi ele alınıp alınmayacağı,
- Karşılık periyodik ise, kalite riskini etkin bir şekilde ele almak için ne sıklıkla gerçekleşmesi gerektiği.

Dikkate alınan kapsam etkenleri;

- Karşılığın, kendisiyle ilgili olan tüm olaylara mı yoksa yalnızca belirli olaylara mı (örneğin, tüm denetimlere ya da belirli denetimlere) uygulanacağı.

Kalite riskini ele almak için tek başına karşılığın yeterli olup olmadığı veya karşılıkların bir bileşiminin gerekli olup olmadığı değerlendirilir. Ayrıca, ilgili kalite risklerinin her birini etkin bir şekilde ele almak için karşılığın yeterince kesin olması koşuluyla, birden fazla kalite riskine yönelik bir karşılık tasarlanabilir ve uygulanabilir.

Karşılıklar, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli şekillerde ilişkili olabilir:

- Bir karşılık, çeşitli unsurlarda birden fazla kalite riskini ele alabilir.
- Bir karşılık, başka bir unsurdaki başka bir karşılığı destekleyebilir. Bu durum özellikle kaynaklar ile bilgi ve iletişimle ilgili karşılıklar için geçerlidir, çünkü diğer karşılıkların işleyişini desteklemek için genellikle bu unsurlara ihtiyaç duyulur.

Karşılıkların niteliği, zamanlaması ve kapsamı, BDO Denet'in ve denetimlerinin niteliği ve içinde bulunduğu şartlardan etkilenen kalite riskleri tarafından yönlendirilir. Kalite riskleri için, karşılıkların niteliği, zamanlaması ve kapsamı, BDO Denet'in içinde bulunduğu şartlara göre farklılık gösterebilir.

Kalite hedeflerinin, kalite risklerinin veya karşılıkların belirlenmesi, üstlenilmesi gereken tek seferlik bir uygulama değildir. Kalite hedeflerinin, kalite risklerinin veya karşılıkların aşağıdakilerden kaynaklı olarak değişmesi gerekebilir:

- BDO Denet'in veya denetimlerinin niteliğindeki ve içinde bulunduğu şartlardaki değişiklikler; veya
- KalYönSis'indeki eksiklikleri düzeltmek için atılan düzeltici adımlar.

Kalite hedeflerine, kalite risklerine veya karşılıklara yönelik ilaveler veya değişiklikler yapma ihtiyacına işaret eden bilgilerin tespit ettiği iki mekanizma bulunmaktadır;

- BDO Denet'in niteliği ve içinde bulunduğu şartlardaki değişikliklerle ilgili kalite hedeflerinde, kalite risklerinde veya karşılıklarda değişiklik yapma ihtiyacına işaret eden bilgileri tespit etmek için, BDO Denet'in risk değerlendirme sürecinin bir parçası olan politika veya prosedürleri bulunmaktadır
- İzleme ve düzeltme süreci, kalite hedefleri, kalite riskleri veya karşılıklar ile ilgili eksiklikler hakkında bilgi sağlar.

5.2 Üst yönetim ve liderlik yapısı

Üst yönetim ve liderlik yapısı, BDO Denet'te BDO Denet ve denetim düzeyinde kalite yönetimi açısından büyük önem arz etmektedir, çünkü kültürün ve etiğin bünyeye sindirme ve kendi kendini düzenleme şeklidir ve ayrıca kararların nasıl alındığına dair çerçeve görevi görür. Üst yönetim, kamuoyunun BDO Denet hakkındaki algısını da etkiler; etkin bir üst yönetim olmadan, kamu yararına faaliyet göstermeyen bir şirket olarak görülebilir.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

BDO Denet'in kültürü aracılığıyla kaliteye olan bağlılığına ilişkin yeni ve geliştirilmiş hükümler BDO Denet'in kültürünün bir parçası olarak, aşağıdakileri de ele almaktadır:

- BDO Denet'in kamu yararı rolü;
- Mesleki etik, değer ve tutumların önemi;
- KalYönSis kapsamındaki denetimlerin veya faaliyetlerin yürütülmesi ve beklenen davranışlarıyla ilgili kalite açısından tüm personelin sorumluluğu; ve
- BDO Denet'in finansal ve operasyonel öncelikleri de dahil olmak üzere BDO Denet'in stratejik karar ve eylemleri bağlamında kalite.

Bu hükümler, liderliğin davranış ve kaliteye bağlılığını ve kalite için hesap verebilirliğini, BDO Denet'in organizasyon yapısını ve görev, sorumluluk ile yetki dağıtımını, kaynak ihtiyaçları ile finansal kaynakları da içeren kaynak planlamasını, tahsisini ve dağıtımını ele alır.

BDO Denet genelinde kaliteye bağlılığı yerleştirmek, aşağıdakiler gibi bir dizi mekanizma ve eylem yoluyla başarılabılır:

Üst yönetimin etik değerlere bağlılığı

- Dağıtılması gereken sorumlulukları ve bunların kimlere verilmesi gerektiğini belirleyen hükümler;
- Liderliğin KYS 1'i anlama sorumluluğu;
- Liderliğin kaliteye ilişkin sorumluluğu ve hesap verebilirliği;
- KalYönSis'in etkinliğini değerlendirme ve hakkında sonuca varma konusunda liderliğin sorumluluğu; ve
- Liderliğin performans değerlendirmeleri.
- Tutarlı, düzenli ve açık iletişim yoluyla güven oluşturmak.
- Kaliteye yönelik adımlar ve bu adımların etkinliği konusunda BDO Denet içinde şeffaflık sağlamak.

gibi hükümler aracılığıyla üst yönetimin etik değerlere bağlılığı ele alınır.

Tüm personelin kaliteye bağlılığı

- KalYönSis kapsamındaki denetimlerin veya faaliyetlerin yürütülmesi ve beklenen davranışlarıyla ilgili kalite açısından tüm personelin sorumluluğunu güçlendirmek; ve Kaynakların bir parçası olarak; personelden eylem ve davranışları aracılığıyla kaliteye bağlılık göstermesi, görevlerini yerine getirmek için uygun yetkinliği geliştirmesi ve sürdürmesi ve zamanında değerlendirmeler, ücretlendirme, terfi ve diğer teşvikler yoluyla hesap verebilir ve yetkili olarak tutulmaları beklenmektedir.

gibi kalite hedefleri aracılığıyla personelin eylem ve davranışları ve kaliteye bağlılıkları ele alınır.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Tüm personelin kaliteye bağlılığına ilişkin olarak BDO Denet'in attığı adımlar şöyledir;

- Davranış kuralları oluşturmak.
- Kalitenin nasıl ölçüleceğini tanımlamak ve kaliteyle ilgili ölçümleri, ücret ve terfi üzerindeki etkilerle birlikte personel değerlendirmelerine dahil etmek.
- Kaliteyi pekiştiren personel için gelişim fırsatları oluşturmak

BDO Denet'in finansal ve operasyonel öncelikleri de dahil olmak üzere, BDO Denet'in stratejik karar ve eylemlerine kaliteyi yerleştirmek

Kalite yönetimi, BDO Denet'in ayrı bir işlevi değildir. Etkili olması için kaliteye bağlılık gösteren bir kültürün BDO Denet'in stratejisi, operasyonel faaliyetleri ve iş süreçleri ile bütünleştirilmesi gerekir. KalYönSis, Finansal ve operasyonel öncelikleri de dahil olmak üzere, kalitenin tanınması gereken stratejik karar ve eylemlerini ele alan bir kalite hedefi içerir. Stratejik karar ve eylemler; iş stratejisini, finansal hedefleri, kaynakların nasıl yönetildiğini, pazar payının büyümesini, sektör uzmanlığını veya yeni hizmet tekliflerini içerebilir.

BDO Denet'in amaç ve değerlerini belirlemek ve bunların kaliteyi tanınması sağlanarak kalite BDO Denet'in stratejik karar ve eylemlerine dahil edilir.

Zor veya ihtilafli konularda istişareyi teşvik eden ve istişarenin önemini ve faydasını pekiştiren, istişareyi ele alan politika veya prosedürler ile kalitenin önemi vurgulanarak ve müşteri ilişkilerinin ve belirli sözleşmelerin kabulü ve devam ettirilmesine ilişkin kararları desteklemek için güçlü bir sistem uygulanarak BDO Denet'in kaliteye ilişkin tavrına katkıda bulunarak KalYönSis'in diğer yönlerinin kaliteye bağlılığı güçlendirilir.

5.3 Etik hükümler

KalYönSis, bağımsızlıkla ilgili olanlar da dahil olmak üzere, etik hükümlere uygun olarak sorumlulukların yerine getirilmesine yönelik kalite hedefleri oluşturmak üzere ilke-bazlı yükümlülüklerle göre uyarlanmıştır. Yalnızca bağımsızlıkla ilgili olanlara değil, tüm etik hükümlere artan düzeyde odaklanılır. KalYönSis'in BDO Denet dışındaki diğer kişi ve şirketlere (denetim ağı, denetim ağına dahil şirketler ile bunlardaki veya hizmet sağlayıcılardaki kişiler) uygulanan etik hükümleri ne ölçüde ele alması gerektiğine ilişkin netlik ve KalYönSis bağlamında ilgili etik hükümlerin kapsamına ilişkin geliştirilmiş bir açıklık söz konusudur.

BDO Denet dışındaki diğer kişilerin (denetim ağı, denetim ağına dahil şirketler, denetim ağındaki veya denetim ağına dahil şirketlerdeki kişiler veya hizmet sağlayıcılar) KalYönSis'deki denetimlerin veya çeşitli faaliyetlerin yürütülmesine dahil olabileceği göz önüne alındığında, BDO Denet'in diğerleri için geçerli olan etik hükümleri ele alma sorumluluğu vardır.

BDO Denet'in, yalnızca BDO Denet ve BDO Denet'in denetimleri bağlamında diğerleri için geçerli olan etik hükümlerden sorumlu olduğuna dikkat edilmelidir. Diğerleri, BDO Denet ile ilgili olmayan diğer etik hükümlere de tabi olabilir.

BDO Denet denetimlerine ve KalYönSis için yürüttüğü faaliyetlere kimlerin dahil olduğunu ve etik hükümlerin bu kişileri nasıl etkileyebileceğini değerlendirir.

Diğerlerinin etik hükümleri yerine getirmesini ele almak için BDO Denet tarafından tasarlanan ve uygulanan karşılıklar, muhtemelen, BDO Denet'in etik hükümleri yerine getirmesini ele almak için BDO Denet tarafından tasarlanan ve uygulanan karşılıklardan farklı olacaktır.

BDO Denet personeli, etik hükümler konusunda düzenli eğitime tabi tutulur.

Hizmet sağlayıcılar için, BDO Denet, sözleşme şartlarına belirli etik hükümleri (örneğin, sır saklama hükümlerini) dahil eder. Birim denetçileri dahil olduğunda (denetim ağı içinde veya dışında), etik hükümler topluluk denetimi talimatlarına dahil edilir ve bazı durumlarda topluluk Denetçisi olara BDO Denet, birim denetçilerine ilave eğitim verilmesinin uygun olduğuna karar verebilir.

5.4 Müşteri ilişkisinin ve belirli sözleşmelerin kabulü ve devam ettirilmesi

KalYönSis, müşteri ilişkilerinin ve belirli sözleşmelerin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik kalite hedefleri oluşturmak üzere ilke-bazlı yükümlülükler göre uyarlanmıştır. Müşteri ilişkilerini ve belirli sözleşmeleri kabul etmeye veya devam ettirmeye karar verirken denetim şirketinin muhakemelerine odaklanılmaktadır. KalYönSis, BDO Denet'in; denetimin niteliği ve içinde bulunduğu şartlar ile müşterinin dürüstlüğü ve etik değerleri (yönetim ve uygun olduğunda üst yönetimden sorumlu olanlar dahil) hakkında bilgi edinilmesine yönelik genişletilmiş ve bir müşteri ilişkisini veya belirli bir sözleşmeyi kabul etme veya devam ettirme konusunda karar verme bağlamında BDO Denet'in finansal ve operasyonel önceliklerini ele alan hükümleri içermektedir.

BDO Denet'in kabul ve devam ettirmeyi ele alan politika veya prosedürleri:

- Denetimin niteliği ve içinde bulunduğu şartlar ile müşterinin dürüstlüğü ve etik değerleri (yönetim ve uygun olduğunda üst yönetimden sorumlu olanlar dahil) hakkında toplanması gereken bilgileri belirler. Bazı durumlarda, politika veya prosedürler ayrıca bilgilerin nereden alınması gerektiğini de önerir veya belirtir.
- BDO Denet'in denetimi mesleki standartlara ve mevzuata uygun olarak yürütüp yürütemeyeceğini belirlemede dikkate alınacak faktörleri belirler.
- BDO Denet tarafından yürütülebilecek denetim türlerini belirtir (veya yasaklar) ve belirli türdeki işletmeler için denetim yapılmasını yasaklar.
 - BDO Denet, belirli bir konu üzerinde denetim yapmak için uygun uzmanlığa sahip olmadığına, belirli bir konu üzerinde güvence denetimi yapılmasını yasaklar.
 - BDO Denet, belirli sektörlerde (örneğin, yüksek düzeyde istikrarsızlığa ve düzensiz işlemlere sahip gelişmekte olan sektörler) faaliyet gösteren işletmeler için finansal tabloların bağımsız denetimi gibi güvence denetimlerinin yapılmasını yasaklar.

BDO Denet, bir müşteri ilişkisini veya belirli bir sözleşmeyi kabul etme veya devam ettirme kararını uygular. BDS 220'ye göre, sorumlu denetçi, BDO Denet'in politika veya prosedürlerine uyulduğunu ve BDO Denet tarafından ulaşılan sonuçların uygun olduğunu belirler.

Yanlış veya yanıltıcı bir denetim konusu ile ilişkilendirilmenin bir sonucu olarak, BDO Denet'in bütünlüğüne yönelik bir tehdit ortaya çıkabilir. Bir sözleşmenin konusu yanlış veya yanıltıcı olduğunda, etik hükümler, BDO Denet'in durumu nasıl ele alması gerektiğine ilişkin hükümler içerebilir. Ayrıca, KYS 1'in 34(d) paragrafı, BDO Denet'in, bir müşteri ilişkisini veya belirli bir sözleşmeyi kabul ettikten veya devam ettirdikten sonra, bunları yapmadan önce öğrenmiş olması halinde müşteri ilişkisini veya sözleşmeyi reddetmesine sebep olabilecek bir bilgiyi edinmesi durumunda, denetim şirketinin bu durumu ele almasını gerektirir.

5.5 Denetimin yürütülmesi

KalYönSis, denetimin yürütülmesini ele alan kalite hedefleri oluşturmaya yönelik kalite hedefleri oluşturmak üzere ilke-bazlı yükümlülükler göre uyarlanmıştır. İlke-bazlı hükümler arasında istişare, görüş ayrılıkları ve toplantının ele alınması, çalışma kâğıtlarının saklanması ve muhafazası konuları yer almaktadır. Böylece bir sorumlu denetçi bir denetimin kalitesini yönetme ve kaliteye ulaşma ve denetim boyunca yeterli ve uygun şekilde denetime dahil olma konusundaki genel sorumluluğu da dahil olmak üzere, denetim ekiplerinin denetimle bağlantılı sorumlulukları vardır. Denetimlerin niteliği ve içinde bulunduğu şartlar ve denetim ekiplerine tahsis edilen veya sağlanan kaynaklar dikkate alındığında neyin uygun olduğuna odaklanılır, denetim ekipleri yönlendirilir ve gözetimi yapılır ve yürütülen çalışma gözden geçirilir. KalYönSis uygun mesleki muhakemede bulunulması ve denetim türüne uygun olduğunda mesleki şüphecilik kullanan denetim ekipleri olmasını ele alır.

BDO Denet; yönlendirme, gözetim ve gözden geçirme, istişare ve görüş ayrılıklarıyla ilgili karşılıklar dahil olmak üzere, denetimin yürütülmesi ile ilgili diğer kalite hedefleriyle ilgili mesleki muhakeme ve mesleki şüphecilik ele almak üzere karşılıklar tasarlar ve uygulayar. Ayrıca, kalitenin gözden geçirilmesi, BDO Denet tarafından mesleki muhakeme ve mesleki şüphecilik ele almak için tasarlanan ve uygulanan karşılıklardandır.

KalYönSis'in diğer yönleri, uygun mesleki muhakeme ve mesleki şüphecilik uygulamaları konusunda denetim ekiplerini desteklemek için

- BDO Denet'in kaliteye olan bağlılığını gösteren bir kültürü yerleştirmek için güçlü adımlar atılır
- Kalite için sorumluluk ve hesap verebilirlik üstlenen ve eylem ve davranışlarıyla kaliteye olan bağlılığını gösteren liderlik yapısı kurulmuştur.
- İnsan kaynakları, teknolojik kaynaklar ve finansal kaynaklar dâhil olmak üzere, denetimlere uygun kaynakların tahsisi sağlanır.
- Mesleki muhakeme ve mesleki şüphecilik ihtiyacını doğuran koşullar hakkında denetim ekipleri için uyarılar oluşturulmuş ve bu durumlarda denetim ekiplerine rehberlik sağlamak dahil olmak üzere, uygun entelektüel kaynaklar geliştirilmektedir.
- İşlerini yapmak ve sorumluluklarını yerine getirmek için yeterli zamana sahip olmalarını sağlamak da dahil olmak üzere, personelin denetimlere atanması yönetilir.
- Sözleşmeleri kabul etme ve devam ettirme konusunda, örneğin, BDO Denet'in denetimi yürütmek için uygun kaynaklara sahip olup olmadığını ve BDO Denet'in diğer işleri göz önüne alındığında, BDO Denet'in denetimi üstlenmek için yeterli zamanı olup olmadığını değerlendirmek gibi uygun kararlar verilir.
- Uygun eğitimler verilir.

5.6 Kaynaklar

KalYönSis'in işleyişini ve denetimlerin yürütülmesini sağlamak için teknolojik ve entelektüel kaynaklara duyulan ihtiyacı belirlenmektedir. KalYönSis'in işleyişi ile ilgili faaliyetleri gerçekleştirmek veya sorumlulukları yerine getirmek için yetkin ve kabiliyetli insan kaynaklarına sahip olmak ve KalYönSis dahilindeki faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kişiler atanmaktadır. BDO Denet'in KalYönSis'i işletecek veya denetimleri yürütecek personele sahip olmadığı durumlarda, dış kaynaklardan (diğer bir ifadeyle denetim ağından, denetim ağına dahil başka bir şirketten veya bir hizmet sağlayıcıdan) kişi alma ihtiyacı değerlendirilmektedir. Personel kalite ve hesap verebilirlik taahhüdü veya zamanında değerlendirmeler, ücretlendirme, terfi ve diğer teşvikler yoluyla tanınır. hizmet sağlayıcılardan alınan kaynakların KalYönSis'de ve denetimlerin yürütülmesinde kullanım için uygun olması değerlendirilir.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Kaynaklar unsuru, KalYönSis'in tasarımını, uygulamasını ve işleyişini sağlar. Buna göre, kaynaklar unsurunun birçok yönü diğer unsurlarla örtüşebilir ve bunları destekleyebilir. Finansal kaynaklar da KalYönSis'in önemli bir yönüdür ve teknolojik, entelektüel ve insan kaynakları elde etmek için gereklidir. Finansal kaynakların yönetimi ve tahsisinin liderlikten güçlü bir şekilde etkilendiği göz önüne alındığında, finansal kaynaklar üst yönetim ve liderlik yapısı aracılığıyla ele alınmaktadır.

"İnsan kaynakları" terimi, BDO Denet'in KalYönSis'de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılabileceği kişilerin çeşitliliğini kapsar.

Denetim ekipleri, denetim şirketi içindeki veya dışındaki kişiler (örneğin birim denetçilerini) içerebilir.

"Personel" terimi kullanıldığında, BDO Denet'teki kişileri ifade eder.

"Kişi" veya "Kişiler" terimi kullanıldığında, kullanıldığı bağlamda yorumlanması amaçlanmıştır. Belirli bir kişiye, belirli bir grup kişiye veya BDO Denet'in KalYönSis'ine veya denetimlerin yürütülmesine dahil olan tüm insan kaynaklarına (diğer bir ifadeyle BDO Denet'teki kişiler ve denetim şirketi dışındaki kişilere) atıfta bulunabilir.

BDO Denet içindeki kişiler;

Personel - BDO Denet'teki yönetici ve çalışanlardır. Çalışanlar; BDO Denet tarafından istihdam edilen uzmanlar dahil profesyonellerdir. BDO Denet'in içerisindeki diğer yapılarda yer alan yöneticileri ve çalışanları içerir.

BDO Denet dışındaki kişiler;

KalYönSis'de ve denetimlerin yürütülmesinde kullanılan BDO Denet dışındaki kişiler; Denetim ağı içerisindeki kişiler, hizmet sağlayıcı tarafından istihdam edilen kişilerdir.

Aşağıdaki hükümler, Kalite Yönetim Sistemi Politikaları'nın bazı durumlarda KalYönSis'de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılan tüm kişilere nasıl uygulanabileceğini ve diğer durumlarda yalnızca bazı kişilere nasıl uygulanabileceğini göstermektedir:

KalYönSis'de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılan tüm kişiler

- Denetim ekibinin sorumlulukları, yönetimi, denetim ekibinin ve çalışmalarının yönlendirilmesi, gözetimi ve gözden geçirilmesi, mesleki muhakemenin ve görüş ayrılıklarının uygulanması.
- BDO Denet'in ve yürüttüğü denetimlerin tabi olduğu etik hükümlere tabi olan diğer kişiler bağlamında etik hükümler.
- Kişilerin dış kaynaklardan elde edilmesi.
- KalYönSis dahilindeki faaliyetleri gerçekleştirmek üzere denetim ekibi üyelerinin ve kişilerin görevlendirilmesi.
- BDO Denet ve denetim ekipleri arasında bilgi paylaşımı.
- İzleme faaliyetlerini yürüten kişiler.
- KalYönSis kapsamında görevlendirilen denetim ekiplerine ve diğer kişilere izleme ve düzeltme ile ilgili konuları iletme.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Yalnızca denetim şirketindeki kişiler (diğer bir ifadeyle personel)

- KalYönSis kapsamında denetimlerin yürütülmesinde veya faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde personelin kaliteye ilişkin sorumluluğu ve personelden beklenen davranışlar.
- BDO Denet şirketi ve personelin tabi olduğu etik hükümler.
- Personelin işe alınması, geliştirilmesi ve kadroda tutulması.
- Personelin kaliteye bağlılığı.
- Personelin bilgi alışverişinde bulunma sorumluluğu.
- Bağımsızlık hükümlerine uyulduğunun doğrulanması.

Yalnızca KalYönSis’de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılan denetim şirketi dışındaki kişiler

- Denetim şirketinin ve yürüttüğü denetimlerin tabi olduğu etik hükümlere tabi olan diğer kişiler bağlamında etik hükümler.
- Kişilerin dış kaynaklardan elde edilmesi.

BDO Denet’in KalYönSis’de ya da denetimin yürütülmesinde BDO Denet dışındaki kişilerden faydalanması durumunda, söz konusu kişilerin eylemlerini ele alan farklı politika veya prosedürler tasarlanamıştır. Kalite denetimlerinin tutarlı bir şekilde yürütülmesi amacıyla, yeterli zamanın verilmiş olması dahil olmak üzere, uygun yetkinlik ve kabiliyete sahip denetim ekibi üyeleri görevlendirilir.

BDO Denet, personeli için tasarladığı ve uyguladığı politika veya prosedürler aşağıdakileri ele alır:

- Aşağıdakileri takip etmek için gereken süreç ve sistemler:
 - _ Denetimler ve denetim zamanlaması;
 - _ Personel; seviyeleri, eğitimleri, deneyimleri ve tatil günleri dâhil;
 - _ Personelin görevlendirildiği denetimler; ve
 - _ Ortaklar ve kıdemli personel için genel müşteri portföyleri.
- Sorumlu denetçinin veya denetim ekibinin başka bir kıdemli üyesinin, denetimde görevlendirilecek personel veya denetimdeki personel ihtiyaçlarındaki değişiklikler için nasıl bir talepte bulunduğu

BDO Denet, denetim şirketi dışındaki kişiler için tasarladığı ve uyguladığı politika veya prosedürler aşağıdakileri ele alır:

- Denetim ağına dahil bir şirketten veya hizmet sağlayıcıdan, görevlendirilen kişiler hakkında ihtiyaç duyulan bilgiler (örneğin, seviyeleri, eğitimleri ve deneyimleri);
- Denetim ağına dahil bir şirket veya hizmet sağlayıcısı tarafından görevlendirilen kişilerin, görevlendirildikleri işi yapmak için uygun yetkinlik ve kabiliyete (ve zamana) sahip olup olmadığının belirlenmesinde dikkate alınması gereken faktörler; ve
- Denetim ekibi üyelerinin yetkinlik ve kabiliyetiyle ilgili sıkıntıların nasıl çözüleceği

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Denetim ağına dahil bir şirket veya hizmet sağlayıcı ile etkileşimin denetim düzeyinde gerçekleşmesi muhtemel olduğu göz önüne alındığında, yukarıda belirtilen politika veya prosedürlerin sorumlu denetçi tarafından uygulanır.

Birim denetçileri aşağıdaki şekilde görevlendirilebilir:

- Müşteri veya birim yönetimi, birim denetçisini atayabilir (örneğin, mevzuattan kaynaklanan veya diğer nedenlerle birimin bağımsız denetimini yürütmek üzere bir birim denetçisi atanmış olabilir).
- BDO Denet veya BDO Denet adına sorumlu denetçi, birim denetçisini arayıp bulabilir, diğer bir ifadeyle:
 - BDO Denet, bir sözleşmeyi kabul etmeye veya devam ettirmeye karar verirken bir birim denetçisine olan ihtiyacı belirleyebilir; veya
 - Sorumlu denetçi, topluluk denetimini planlarken ve yürütürken bir birim denetçisine duyulan ihtiyacı belirleyebilir ve BDO Denet'in politika veya prosedürleri, sorumlu denetçi BDO Denet adına birim denetçisini arayıp bulabilir.

Birim denetçisinin nasıl belirlendiğine veya görevlendirildiğine bakılmaksızın, BDO Denet'in sorumluluğu aşağıdakilere karar vermektir:

- Birim denetçisinden alınan kaynakların (diğer bir ifadeyle; kişiler) kullanım için uygunluğu; ve
- Birimde görevlendirilen kişilerin, kaliteli bir denetimi tutarlı şekilde yerine getirmek için yeterli zaman dahil olmak üzere uygun yetkinlik ve kabiliyete sahip olduğu

Birim denetçilerinin uygunluğu ve bunların yetkinlik ve kabiliyetleri KalYönSis'te aşağıdaki hükümler aracılığıyla ele alınır;

BDO Denet ile aynı denetim ağı içindeki birim denetçileri için:

- Denetim ağına dahil şirketlerin KalYönSis'leri arasında büyük ölçüde ortaklık sağlamak; ve
- Denetim ağına dahil diğer bir şirket topluluk denetçisi olduğunda, bir kişinin bir birimde çalışmak üzere görevlendirilmesi için karşılanması gereken kriterleri belirtmek. Kriterler, bir kişinin bir birimde çalışmak üzere görevlendirilebilmesi için karşılanması gereken yetkinlik ve kabiliyetleri içerir.

BDO Denet;

- Yukarıda özetlenen, denetim ağından kaynaklanan yükümlülüklerini anlar.
- Denetim ekiplerinin birim denetçisiyle (diğer bir deyişle, denetim ağına dahil diğer şirket); birimde çalışmak üzere görevlendirilen kişilerin denetim ağından kaynaklanan yükümlülüklerde belirtilen belirli kriterleri karşıladığını teyit etmek üzere politika veya prosedürler oluşturur.
- Birimde çalışmak üzere görevlendirilen kişilerin, denetimde kullanım için uygun olmaları ve uygun yetkinlik ve kabiliyetlere sahip olmaları için herhangi bir ilave gereksinimi karşılaması gerekip gerekmediğini değerlendirmeleri için denetim ekiplerine yönelik politika veya prosedürler oluşturur.
- Denetim ağının denetim ağına dahil şirketler genelindeki izleme faaliyetlerinin genel sonuçları hakkında alınan bilgileri ve bu bilgilerin denetim ağına dahil diğer şirketler

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

tarafından görevlendirilen kişilerin BDO Denet'in topluluk denetimlerinde kullanılmasının uygun olmayabileceğini gösterip göstermediğini değerlendirir.

- Denetim ağının denetim ağına dahil şirketler genelindeki izleme faaliyetlerinin genel sonuçları hakkında denetim ağından gelen bilgileri denetim ekiplerine iletir.
- Sorumlu denetçinin; birimde iş yapan denetim ağına diğer dahil şirkete ilişkin veya işi yapmak için görevlendirilen kişilerin yetkinliği ve kabiliyeti hakkında endişeleri olduğunda, aşağıdakiler dahil olmak üzere, söz konusu durumu ele almak için politika veya prosedürler oluşturur:
 - Sorumlu denetçinin konuyu BDO Denet'e, denetim ağına dahil diğer şirkete, işletmenin üst yönetiminden sorumlu olanlara veya birim yönetimine iletmesini zorunlu kılmak;ve
 - Konunun çözülememesi durumunda, ilave kaynaklar sağlamak veya sorumlu denetçinin birimde yürütülen çalışmanın yönlendirme, gözetim ve gözden geçirilmesini artırmasını zorunlu kılmak.

BDO Denet ile aynı denetim ağının dışından birim denetçileri:

- Sorumlu denetçi tarafından aşağıdakiler hakkında edinilmesi gereken bilgileri belirlemek:
 - Birim denetçisi olarak atanan diğer denetim şirketi; örneğin sektördeki deneyimleri, piyasadaki itibarı, diğer denetim şirketi ile önceki deneyimleri ve geçirdiği incelemelerin sonuçları hakkında kamuya açıklanan bilgiler; ve
 - Diğer denetim şirketi tarafından birimde çalışmak üzere görevlendirilen kişilerin yetkinliği ve kabiliyetleri.

Topluluk denetimine ilişkin talimatlar aracılığıyla kişilerin yetkinlik ve kabiliyetleri hakkında bilgi talep edilir.

- Sorumlu denetçinin aşağıdakilere karar verirken dikkate alması gereken kriterleri belirlenir:
 - Diğer denetim şirketinin birimdeki işin yapılmasında kullanıma uygundur; ve
 - Diğer denetim şirketi tarafından birimde çalışmak üzere görevlendirilen kişiler, kaliteli iş yapmak için yeterli zaman dahil olmak üzere uygun yetkinlik ve kabiliyetlere sahiptir.
- Diğer denetim şirketinin kullanıma uygun olmadığı veya görevlendirilen kişilerin yeterli zaman dahil olmak üzere uygun yetkinlik ve kabiliyete sahip olmadığı durumlarda, sorumlu denetçinin aşağıdakiler dahil olmak üzere, söz konusu durumları nasıl ele alması gerektiği ele alır:
 - Sorumlu denetçinin konuyu BDO Denet'e, diğer denetim şirketine, işletmenin üst yönetiminden sorumlu olanlara veya birim yönetimine iletmesini zorunludur; ve
 - Konunun çözülememesi durumunda, ilave kaynaklar sağlamak veya sorumlu denetçinin birimde yürütülen çalışmanın yönlendirme, gözetim ve gözden geçirilmesini artırması zorunludur.

Teknolojik kaynaklar bir denetim şirketi içinde birden fazla amaca hizmet edebilir ve bazıları KalYönSis ile ilgili olmayabilir. aşağıdaki teknolojik kaynaklar KalYönSis'in hedefleriyle ilgili olanlardır;

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

KalYönSis'in tasarlanması, uygulanması veya işletilmesinde kullanılan teknolojik kaynaklar

- Bağımsız izleme ile müşteri kabulü ve devamlılığı için BT uygulamaları.
- KalYönSis'i izlemek için kullanılan BT uygulamaları
- Süreyi kaydetmek ve personelin izin süresini takip etmek için BT uygulamalar
- Eğitimi desteklemek ve personelin performans değerlendirmeleri için BT uygulamaları
- Bütçeleme için BT uygulamaları (finansal kaynakların planlanması ve dağıtımı)
- Çalışma kağıtlarını saklamak ve sürdürmek için BT uygulamaları
- İstişareleri kaydetmek ve takip etmek için BT uygulamaları

Denetimlerin yürütülmesinde denetim ekipleri tarafından kullanılan teknolojik kaynaklar

- Çalışma kağıtlarını hazırlamak ve derlemek için kullanılan BT uygulamaları
- Entelektüel kaynaklar için kullanılan BT uygulamaları (örneğin, politika kılavuzları ve metodolojiler)
- Excel'de Excel ve makroların kullanımı da dahil olmak üzere, otomatikleştirilmiş araç ve teknikler olarak kullanılan BT uygulamaları

BT uygulamalarının etkin şekilde çalışmasını sağlamak için gerekli teknolojik kaynaklar

- KalYönSis'in işletilmesinde veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılan BT uygulamalarını destekleyen işletim sistemleri ve veri tabanları.
- BT uygulamalarının çalışmasını destekleyecek donanım (örneğin, ağ sistemleri ve dizüstü bilgisayarlar gibi kullanıcı donanımları)
- İşletim sistemine ve BT uygulamalarına erişimi yönetmek için BT sistemleri (diğer bir ifadeyle parola uygulamaları)

Denetim ekiplerinin BT uygulamalarına gereğinden fazla güvenmesi ve BT uygulamaları verilerini yanlış işlemesi, hatalı verileri işlemesi veya her ikisini birden yapması, özellikle uygun şekilde mesleki şüpheciliği kullanmakla ilgili olmak üzere, denetimin yürütülmesiyle ilgili kalite risklerine yol açabilir; güvenlik ihlalleri, müşteri verilerine yetkisiz erişime neden olabilir. Bu durum, etik hükümlerle ilgili kalite risklerine, diğer bir ifadeyle bilgi gizliliği ihlallerine yol açabilir. Buna göre, kalite risklerini belirlerken ve değerlendirirken, BDO Denet kendi kaynaklarını anlar.

Denetim ekipleri, bir denetimle ilgili denetim prosedürlerini uygularken Otomatik Araç ve Teknikleri ("OAT") kullanabilir. Bazı durumlarda OAT, BDO Denet tarafından temin edilebilir veya kullanımı onaylanabilir, bazı durumlarda ise OAT denetim ekibi tarafından edinilebilir. Her iki durumda da, denetim ekibi tarafından edinilmiş olsa bile, BDO Denet'in KalYönSis'in OAT'nin uygunluğunu ele alır. Uygun şekilde işlediği belirlenene ve kullanımı için kendisi tarafından onaylanana kadar BDO Denet, OAT'nin veya OAT'nin özelliklerinin kullanımını özellikle yasaklayabilir. Denetim ekibinden belirli konuları değerlendirerek denetimde kullanmadan önce OAT'nin kullanımı için uygun olduğunu belirlemesini şart koşmak gibi, denetim ekibinin BDO Denet tarafından onaylanmayan bir OAT kullandığı durumları ele alan veri girişleri, OAT'nin nasıl çalıştığı, OAT'nin çıktılarının istenilen amaca ulaşım ulaşımadığı gibi politika veya prosedürler de oluşturabilir.

BDO Denet'in ihtiyaç duyduğu tüm kaynaklara şirket içerisinde sahip olmayabileceğini ve bu nedenle hizmet sağlayıcıları kullanabileceğini kabul etmiştir. Hizmet sağlayıcılardan gelen

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

kaynaklar; BDO Denet tarafından KalYönSis’de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılan teknolojik, entelektüel veya insan kaynaklarını içerir. Bu, BDO Denet’in yer aldığı denetim ağı içinde olmayan diğer denetim şirketlerinden insan kaynaklarının (örneğin birim denetçilerinin) kullanılmasını da içerir.

BDO Denet, KalYönSis’i dışarıdan temin etmez veya KalYönSis’in sorumluluğunu dış kaynaklara bırakmaz; bunun yerine, hizmet sağlayıcılardan alınan kaynaklar, denetim şirketin Kalite Yönetim Sistemi Politikaları hükümlerini yerine getirmede yardımcı olur. Sonuç olarak, hizmet sağlayıcılardan gelen kaynakları kullanırken, denetim şirketi, kaynakların KalYönSis’de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanım için uygun olmasını sağlamaktan sorumludur.

Bir hizmet sağlayıcı BDO Denet veya denetim ekibi tarafından görevlendirilebilir. Bir hizmet sağlayıcının başka bir tarafça görevlendirildiği durumlar da olabilir (örneğin, birim yönetimi tarafından; denetim şirketinin ağına yer almayan başka bir denetim şirketinden bir birim denetçisinin görevlendirilmiş olması durumunda). Her durumda, denetim ekibi veya başka bir tarafça görevlendirilmiş olsa bile, BDO Denet’in KalYönSis’inin hizmet sağlayıcının uygunluğunu ele alması gerekir. Örneğin, hizmet sağlayıcı denetim ekibi tarafından görevlendirildiği zaman, BDO Denet, denetim ekibinin hizmet sağlayıcıyı görevlendirirken dikkate alması gereken hususları belirleyen politika veya prosedürler oluşturabilir.

BDO Denet, denetim şirketinin yer aldığı denetim ağından (diğer bir ifadeyle denetim ağından, denetim ağına dahil diğer bir şirketten veya denetim şirketinin ağındaki başka bir yapı veya kuruluştan) gelen kaynakları (teknolojik, entelektüel veya insan kaynakları) kullanıyorsa, bu kaynaklar hizmet sağlayıcılardan gelen kaynaklar olarak değerlendirilmez.

Bir hizmet sağlayıcı BDO Denet veya denetim ekibi tarafından görevlendirilebilir. Bir hizmet sağlayıcının başka bir tarafça görevlendirildiği durumlar da olabilir (örneğin, birim yönetimi tarafından görevlendirilen, denetim şirketinin ağına yer almayan başka bir denetim şirketinden bir birim denetçisi olması durumunda). Her durumda, denetim ekibi veya başka bir tarafça görevlendirilmiş olsa bile, BDO Denet’in KalYönSis’inin hizmet sağlayıcının uygunluğunu ele alması gerekir. Örneğin, hizmet sağlayıcı denetim ekibi tarafından görevlendirildiği zaman, denetim şirketi, denetim ekibinin hizmet sağlayıcıyı görevlendirirken dikkate alması gereken hususları belirleyen politika veya prosedürler oluşturabilir.

BDO Denet’in karşılıklarının niteliği, zamanlaması ve kapsamı, hizmet sağlayıcılardan alınan kaynakların

- BT uygulamasında uygun güncellemelerin olmaması sebebiyle uygulamanın güvenilmez veya kullanılamaz hale gelmesine ve dolayısıyla BDO Denet’in KalYönSis’inde veya denetimlerin yürütülmesinde kullanım için uygun olmaması,
- Müşteri verilerine erişim, özellikle veriler hizmet sağlayıcı tarafından yönetilen ve işlenen bir veri tabanında saklanıyorsa, gizlilik ihlallerinin olması

gibi teknolojik kaynaklara ilişkin

ve

- Kaynağın BDO Denet’in KalYönSis’inde veya denetimlerin yürütülmesinde kullanım için uygun olmamasıyla sonuçlanacak şekilde, görev alınan faaliyeti gerçekleştirmek için uygun yetkinlik ve kabiliyetin olmaması
- Hizmet sağlayıcı tarafından görevlendirilen kişilerle ilgili olarak görev esnasında yapılacak değişiklikler (örn. Görev değişikliği) ve yeni atanan kişilerin, faaliyetle ilgili süreklilik olmaması veya deneyim eksikliği nedeniyle uygun olmaması

gibi insan kaynaklarına ilişkin nitelikler

ve

- BT uygulamasının kullanılacağı amaca uygun olup olmadığı
- Hizmet sağlayıcının gerekli güncellemeleri sağlayıp sağlamadığı; ve
- Denetim şirketinin otomatik güncellemeleri kabul etmeme riski.
- Denetim şirketine özgü verilerin temel alınan bir veri tabanına alınması ve verilerin muhafaza edilmesi; ve
- Hizmet sağlayıcı BT uygulamasını güncellediğinde işlevler değişebileceğinden, BT uygulamasının işlevselliğiyle ilgili periyodik gözden geçirme gerektiren çeşitli seçeneklerin seçilmesi

kalite risklerinin kaynağın niteliği, BDO Denet'in, kaynağın kullanımında daha fazla önlem alma sorumluluğu gibi faktörlerden etkilenir.

Bu durumda, kalite riskleri ile güncellemelerle ilgili kalite risklerine ek olarak, BDO Denet ayrıca aşağıdakilerle ilgili kalite risklerini de belirler;

- Özel olarak geliştirilmiş uygulamaların düzgün çalışmaması
- BDO Denet'e özel verilerin hatalı bir şekilde yakalanması veya uygun şekilde muhafaza edilmemesi; ve
- Seçilen işlevsellik seçeneklerinin uygun olmaması.

BDO Denet; bir hizmet sağlayıcıdan edindiği bir kaynağın, KalYönSis'inde veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılması için uygun olup olmadığını belirlerken, hizmet sağlayıcı ve sağladığı kaynaklar hakkında çeşitli kaynaklardan bilgi edinir. Genellikle bu tür bilgilerin doğrudan hizmet sağlayıcıdan temin edilmesi gerekir.

Hizmet sağlayıcının BDO Denet'in ihtiyaç duyduğu bilgileri temin etmediği ve BDO Denet'in, hizmet sağlayıcının KalYönSis'de veya denetimlerin yürütülmesinde kullanılması için uygun olduğuna emin olmak için alternatif bilgiler elde edemediği durumlarda, denetim şirketinin alternatif bir hizmet sağlayıcı kullanması gerekir. Bazı durumlarda, BDO Denet hizmet sağlayıcı kullanmak zorunda olabilir; kaynağın uygunluğu konusunda emin olamaması durumunda ise uygun şekilde karşılık vermek üzere başka adımlar atması gerekir.

Bir hizmet sağlayıcının, BDO Denet'e, kaynak üzerindeki kontrollerinin açıklaması ve tasarımı hakkında bir güvence raporu sağladığı durumlar olabilir ve yine bazı durumlarda, bu kontrollerin işleyiş etkinliğine ilişkin güvence de içerebilir. Ancak hizmet sağlayıcıdan bir güvence raporu alınması zorunlu değildir.

5.7 Bilgi ve iletişim

KalYönSis'in tasarımını, uygulamasını ve işleyişini sağlamak için bilgi elde edilmesi, üretilmesi veya kullanılması ve bilginin iletilmesi için BDO Denet'in

- Bilgi sistemi,
- Bilgi ve iletişim bağlamındaki kültürü (diğer bir ifadeyle, personelin BDO Denet ile ve birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunma sorumluluğunun tanınması ve güçlendirilmesi)
- BDO Denet ve denetim ekipleri arasında bilgi alışverişi
- BDO Denet'in yer aldığı denetim ağı içinde ve hizmet sağlayıcılara bilgi iletme
- KalYönSis ile harici olarak diğer iletişimler, diğer bir ifadeyle mevzuat veya mesleki standartlar tarafından gerekli görüldüğünde veya şirket dışındaki tarafların KalYönSis'i anlamalarını desteklemek için kurulacak iletişimler

belirlenmiştir.

Bilgi ve iletişim unsuru, KalYönSis'in tasarımını, uygulamasını ve işleyişini sağlar. Buna göre, bilgi ve iletişim unsurunun birçok yönü diğer unsurlarla örtüşebilir.

BDO Denet, bilgi sistemi ile ilgili bir kalite hedefi oluşturur.

BDO Denet'in iletişim kurduğu ve bilgi alışverişinde bulunduğu çeşitli taraflar bulunmaktadır. Etkili bir çift yönlü iletişim, KalYönSis'in işleyişi ve denetimlerin yürütülmesi açısından büyük önem arz etmektedir. KalYönSis, BDO Denet'in iletişim kurduğu ve bilgi alışverişinde bulunduğu çeşitli taraflar olduğunu kabul eder. İletilen bilgiler ve kişilerin iletişim kurma sorumlulukları, KalYönSis veya denetimlerin yürütülmesi bağlamında üstlendikleri göreve bağlı olarak farklılık gösterir.

İletişim kurulan taraflar;

- Denetim ekibinin bir parçası ve KalYönSis'deki faaliyetlerin yönetilmesiyle ilgili olarak personel,
- Denetim ekibinin bir parçası ve alınan diğer kaynaklarla ilgili olarak hizmet sağlayıcılar,
- Denetim ekibinin bir parçası ve denetim ağından kaynaklanan yükümlülükler veya denetim ağı hizmetleriyle ilgili olarak denetim ağının içindekiler,
- Mevzuat tarafından zorunlu kılındığında veya KalYönSis'in anlaşılması için destek gerekmesi ve KalYönSis'teki belirli karşılıklarla ilgili olarak dış paydaşlardır.

KalYönSis, aşağıdakilerle ilgilenir;

- İletişim kurmak adına personelin genel sorumluluğu
- BDO Denet ve denetim ekipleri arasında bilgi alışverişi
Bu bağlamda, denetim ekipleri; personeli ve BDO Denet'in denetim ağından kişileri veya denetim ekibinin bir parçası olan bir hizmet sağlayıcısından kişileri içerir. BDO Denet'in kendi denetim ağı veya hizmet sağlayıcısı içindeki kişilerle nasıl bilgi alışverişi yaptığı, denetim şirketinin kendi personeliyle bilgi alışverişinde bulunma şekli farklı olabilir. Örneğin, BDO Denet'in kendi denetim ağı veya bir hizmet sağlayıcı içindeki birim denetçileriyle iletişimi topluluk denetçisi aracılığıyla olabilir.
- KalYönSis dahilinde faaliyet gösteren personel ile denetim şirketi ve arasında bilgi alışverişi
- Hizmet sağlayıcılardan alınan kaynaklar, denetim ağından kaynaklanan yükümlülükler veya denetim ağı hizmetleri bağlamında, BDO Denet'in denetim ağı içinde veya hizmet sağlayıcılarla iletişim kurma
- BDO Denet dışındaki diğer paydaşlarla iletişim

Bir denetim şirketinin iletişim için kullanabileceği çeşitli yöntemler vardır, örneğin doğrudan sözlü iletişim, politika veya prosedür kılavuzları, haber bültenleri, uyarılar, e-postalar, intranet veya diğer web tabanlı uygulamalar, eğitim, sunumlar, sosyal medya veya web yayınları. En uygun yöntem(ler)i ve iletişim sıklığını belirlerken denetim şirketi, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli faktörleri dikkate alabilir:

- İletişimin hedeflendiği hedef kitle; ve
- İletilen bilginin niteliği ve aciliyeti.

Bazı durumlarda, BDO Denet, iletişimin amacına ulaşmak için aynı bilgiyi birden fazla yöntemle iletmeyi gerekli görebilir. Bu gibi durumlarda iletilen bilgilerin tutarlılığı önemlidir.

BDO Denet, çeşitli dış taraflarla iletişim kurabilir. BDO Denet'in KalYönSis'i ile ilgili dış iletişim; bir şeffaflık raporunu veya denetim kalitesi raporunu, düzenleyici ve denetleyici gözetim otoriteleri veya müşterilerin yönetimi ve yönetiminden sorumlu olanları ile doğrudan görüşmeler dahil olmak üzere dış taraflarla doğrudan görüşmeleri ve denetim şirketinin web sitesinde veya sosyal medya aracılığıyla sağlanan iletişimlerini içerebilir.

BDO Denet dışındaki taraflarla kurulacak iletişim bir kalite hedefi ve belirli bir karşılık yoluyla yapılır.

Dış taraflarla iletişim, mevzuat veya mesleki standartların zorunlu kıldığı, borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimi yürütüldüğü, BDO Denet dışındaki tarafların KalYönSis'i anlamalarını desteklemek için iletişime ihtiyaç olduğu durumlarda gerekli veya uygundur.

Bu durumlarda, sırasıyla mevzuat veya mesleki standartlar tarafından belirlenen dış taraflarla, işletmenin üst yönetiminden sorumlu olanlarla, BDO Denet tarafından belirlenen dış taraflarla iletişim; mevzuat veya mesleki standartlar tarafından belirlenen bilgiler, KalYönSis'in kaliteli denetimlerin tutarlı şekilde yürütülmesini nasıl desteklediği, BDO Denet tarafından belirlenen bilgiler konularında; mevzuat veya mesleki standartlar, BDO Denet tarafından belirlenen nitelik, zamanlama ve kapsamda iletişim kurulur.

KalYönSis, BDO Denet'in paydaşları ile KalYönSis hakkında değerli ve anlayışlı bilgi alışverişini en uygun şekilde teşvik etmeyi amaçlar. Sonuç olarak, kanunda, yönetmelikte veya mesleki standartlarda harici olarak iletişim kurulmasına ilişkin herhangi bir gereklilik bulunmasa veya BDO Denet borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının denetimini yapmasa bile, BDO Denet'in en azından, şirketle iletişim kurmanın uygun olup olmadığını belirlemesi gerekir.

Türkiye'de geçerli mevzuat ve mesleki standartlar, BDO Denet'in bir şeffaflık raporu veya denetim kalitesi raporu hazırlamasını zorunlu kılar, bu durumda BDO Denet'in bu tür yükümlülüklerle uyması gerekir.

5.8 İzleme ve düzeltme süreci

İzleme ve düzeltme sürecinin

- BDO Denet'in KalYönSis'nin tasarımı, uygulaması ve işleyişi hakkında ihtiyaca uygun, güvenilir ve zamanında bilgiye sahip olması için, KalYönSis'i izlemeyi, ve
- Tespit edilen eksikliklere karşılık vermek amacıyla uygun önlemleri almayı, böylece eksikliklerin zamanında düzeltilmesini ve tekrar oluşmasını önlemeyi; uygun adımların atılması; devam eden veya tamamlanmış bir denetimde prosedürlerin ihmal edildiği veya düzenlenen bir raporun uygun olmadığı görüldüğünde, gerekirse, denetimlerle ilgili bulguların düzeltilmesini amaçlar

İzleme ve düzeltme, denetimin kalitesinin ve KalYönSis'in proaktif olarak ve sürekli şekilde iyileştirilmesini kolaylaştırır. Eksiklikleri tespit etmek ve düzeltmek yapıcı bir tutumdur ve etkili bir KalYönSis'in önemli bir parçasıdır.

BDO Denet, Kalite Yönetim Sistemi Politikaları ile KalYönSis'in bir bütün olarak izlenmesine, bulguların değerlendirilmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi ve tespit edilen eksikliklerin değerlendirilmesi için yeni bir çerçeve ve daha güçlü düzeltmeye odaklanır.

Eksiklikler ve düzeltici adımlar da dahil olmak üzere, BDO Denet'in KalYönSis'inin tasarımı, uygulanması ve işleyişi hakkındaki bilgiler, aşağıdakiler tarafından kullanılabilir:

- KalYönSis'in yıllık değerlendirmesinde denetim şirketinin liderlik yapısı.

- Denetimin kalitesini ve KalYönSis'i proaktif olarak ve sürekli bir şekilde düzeltmek için KalYönSis içinde faaliyetler atan denetim şirketi veya kişiler. Bu, bilgileri denetim kalite incelemesini gerçekleştirmek için temel olarak kullanabilecek denetim kalite incelemecilerini içerir.
- Denetimin kalitesini yönetmek ve kaliteye ulaşmak için sorumlu denetçiler.

Denetimin kalitesini yönetmek ve kaliteye ulaşmak için sorumlu denetçiler; izleme faaliyetlerini tasarlar ve uygular, bulguları değerlendirir, eksikleri tespit eder ve bu eksikleri değerlendirir, tespit edilen eksikliklere karşılık verir, iletişim kurar.

İzleme ve düzeltme sürecinin tasarımı, KalYönSis'in diğer yönlerinin nasıl tasarlandığı ve BDO Denet'in yapısı ve içinde bulunduğu şartlar dahil olmak üzere birçok faktöre bağlı olarak değişir.

İzleme ve düzeltme sürecinin, dinamik ve yinelenen bir şekilde işleyen, doğrusal olmayan bir süreç olması amaçlanmıştır.

BDO Denet'in bağımsızlıkla ilgili BT uygulamasına finansal çıkarları kaydeden personele ilişkin bulgular değerlendirilirken, izleme faaliyetlerinin BT uygulamasına erişim kontrolleri, BT uygulamasının nasıl programlandığı, programlamadaki değişikliklerin nasıl yönetildiği veya BT uygulamasında yakalanan verilerin nasıl saklandığı ve korunduğu gibi bağımsızlıkla ilgili BT uygulamasının işleyişini ele almadığı tespit edilir. Buna göre, BDO Denet, bağımsızlığı ele almak için BDO Denet'in karşılıklarının etkinliğine dair bütünsel bir görüş sağlamak için, bağımsızlıkla ilgili BT uygulamasının daha fazla izleme faaliyetine gerekli olduğuna karar verir.

5.8.1 İzleme faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması

BDO Denet, KalYönSis'i bir bütün olarak izler. Bu husus aşağıdakileri izlemeyi de içerir;

- Liderlik yapısına sorumlulukların nasıl verildiği ve KYS 1 hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği.
- BDO Denet'in risk değerlendirme sürecinin tasarımı ve işleyişi; diğer bir ifadeyle BDO Denet'in kalite hedefleri oluşturma, kalite risklerini belirleme ve değerlendirme, karşılıkları tasarlama ve uygulama ve kalite hedeflerini, kalite risklerini veya karşılıkları etkileyebilecek olan BDO Denet ve yürüttüğü denetimlerin niteliği ve içinde bulunduğu şartlardaki değişikliklerle ilgili bilgileri belirleme konusunda nasıl yol aldığı.
- Tasarım şekillerine göre düzgün çalışıp çalışmadıkları ve karşılıkların ilgili kalite risklerini etkin bir şekilde ele alıp almadıkları da dâhil olmak üzere, karşılıkların uygulanması ve işleyişi.
- BDO Denet'in izleme ve düzeltme sürecinin hedeflenen amaca ulaşım ulaşıldığı.
- BDO Denet'in denetim ağından kaynaklanan yükümlülükleri veya denetim ağı hizmetlerini nasıl ele aldığı ve KYS 1 hükümlerine uyup uymadığı.
- Liderlik yapısının KalYönSis değerlendirmesi ve KYS 1'in hükümlerini yerine getirip getirmediği.

BDO Denet, kendine özgü izleme faaliyetlerini tasarlar ve yürütür. İzleme faaliyetlerinin niteliği, zamanlaması ve kapsamı KYS 1 kapsamındaki faktörler dikkate alınarak uyarlanır.

BDO Denet'in, sorumlu denetçinin yetersiz yönlendirme, gözetim ve gözden geçirme sağlamasıyla ilgili bir kalite riski bulunmaktadır. Kalite riskinin değerlendirilmesi, topluluk denetimleri ve borsada işlem gören işletmelerin denetimleri gibi bazı denetim kategorileri için daha fazladır. BDO Denet'in bu kalite riski için tasarladığı karşılıklardan biri, sorumlu denetçinin denetim süresince denetimlere harcadığı zamanı tahmin edilen ortalamalara göre izleyen otomatik bir araçtır. Araç, harcanan zamanın çok düşük olduğunu tespit ederse, denetimin herhangi bir noktasında sorumlu denetçiye bir uyarı gönderir. Aracı izlerken, BDO Denet bir

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

uyarı raporu alır ve sorumlu denetçinin uyarıya nasıl karşılık verdiğini belirlemek için bazı seçilmiş denetimleri takip eder. BDO Denet'in seçimi (diğer bir ifadeyle, izleme faaliyetinin kapsamı), kalite riski değerlendirmesinin daha yüksek olduğu denetimlere (diğer bir ifadeyle, topluluk denetimlerine ve borsada işlem gören işletmelerin denetimlerine) odaklanır.

BDO Denet'in izleme faaliyetleri, araç tarafından kullanılan tahmini ortalamaların uygun olduğunun belirlenmesini içerir. Bunu yaparken, denetim şirketi zaman çizelgesi verilerinin araca doğru bir şekilde aktarıldığını ve aracın tahmin edilen ortalamaları belirleme algoritmalarının uygun olduğunu (izleme faaliyetinin niteliği) kontrol etmek için bir BT uzmanı kullanır. BT uzmanı bu değerlendirmeyi yıllık olarak gerçekleştirir (izleme faaliyetinin zamanlaması).

BDO Denet'in risk değerlendirme sürecinin izlenmesi:

BDO Denet'in risk değerlendirme sürecinin bir parçası olarak BDO Denet, BDO Denet'in ve çevresindeki değişiklikleri ve bunların KalYönSis'i nasıl etkileyebileceğini, özellikle yeni kalite risklerinin olup olmadığını ve bu riskleri ele almak için gereken karşılıkları istişare etmek için üç ayda bir toplanan bir komiteye sahiptir. BDO Denet'in izleme faaliyetlerinin niteliği, bir komite toplantısını gözlemlemeyi ve komitenin BDO Denet ve çevresindeki değişiklikleri belirlemek için kullandığı bilgileri anlamayı içerebilir.

BDO Denet, izleme faaliyetlerini yürüten bir personel ekibine sahiptir. Ekip sürekli izleme yaptığından, birçok faaliyet yıl boyunca düzenli aralıklarla yürütülen sürekli izleme faaliyetleri olarak tasarlanmıştır.

BDO Denet'in dahil olduğu denetim ağı, denetimlerin ve KalYönSis'in çeşitli yönlerinin yıllık olarak izlenmesini üstlenir. Mevcut gözden geçirmede denetim ağı, BDO Denet'in bağımsızlığa yönelik karşılıklarına odaklanmıştır. BDO Denet, bağımsızlığa ilişkin kendi izleme faaliyetlerinin niteliğini, zamanlamasını ve kapsamını belirlerken, denetim ağının bağımsızlık üzerindeki izleme faaliyetlerinin niteliğini ve kapsamını dikkate alır.

Bazı durumlarda devam eden izleme faaliyetleri daha uygunken, bazı durumlarda periyodik izleme faaliyetleri daha uygundur. Devam eden ve periyodik izleme faaliyetlerini birleşimi, bir bütün olarak etkin izlemeyi mümkün kılar.

Tamamlanan denetimlerin teftişi, BDO Denet tarafından yürütülen izleme faaliyetlerinden biridir. Tamamlanan denetimlerin teftişleri, denetimlere odaklanmış olsa da, denetim şirketine KalYönSis hakkında bilgi sağlar. Örneğin, teftişlerin sonuçları aşağıdakiler hakkında bilgi sağlayabilir:

- BDO Denet tarafından belirlenmemiş kalite risklerinin olup olmadığı veya kalite risklerine ilişkin değerlendirmenin değiştirilmesinin gerekip gerekmediği;
- Denetim ekiplerinin BDO Denet'in politika veya prosedürlerini (diğer bir ifadeyle karşılıkları) tasarlandığı şekilde uygulayıp uygulamadığı ve karşılıkların kalite risklerini ele almada etkili olup olmadığı;
- BDO Denet'in politika veya prosedürlerinin denetim ekipleri tarafından uygulanmasına dayalı olarak, denetim şirketinin politika veya prosedürlerinin (diğer bir ifadeyle karşılıkların) tasarımında değişiklik yapılmasının gerekip gerekmediği;
- Denetimlerin kalitesi ve kaliteye yönelik kültür ve tutum;
- Sorumlu denetçilerin, atandıkları denetimlerde kaliteyi yönetme ve kaliteye ulaşma konusundaki genel sorumluluklarını yerine getirip getirmediği; ve
- BDO Denet'e KalYönSis'in nasıl daha fazla geliştirilebileceği veya iyileştirileceği konusunda fikirler sağlayabilecek, denetim ekiplerinin olumlu sonuçlar doğuran eylemleri.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Yalnızca tamamlanmış denetimlerin teftişlerinin yürütülmesi, denetim şirketine KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişi hakkında yeterli ve zamanında bilgi sağlamayacaktır, diğer bir ifadeyle BDO Denet, izleme ve düzeltme sürecinin amacına ulaşmak için büyük olasılıkla izleme faaliyetlerinin bir bileşimine ihtiyaç duyar.

Diğer izleme faaliyeti türleri şunlardır;

- Süreç içi denetimlerin teftişleri.
- Personelin BDO Denet kültürünü nasıl algıladığını anlamak için personel ile görüşmek veya resmi anketler yapmak.
- Liderliğin iletişim ve mesajlarının tutarlılığını ve bunların BDO Denet'in değerlerini yansıtıp yansıtmadığını ve kaliteye uygun şekilde odaklanıp odaklanmadığını değerlendirmek.
- Bağımsızlık sistemleri veya bağımsız denetimler için kullanılan otomatik araçlar gibi, KalYönSis ile ilgili işlevler için kullanılan BT uygulamalarını kontrol etme ve değerlendirme.
- Otomatik uyarılar, örneğin politikalar uygulanmadığında otomatik bildirimler.
- Hizmet sağlayıcının kullanıma uygun olup olmadığının uygun şekilde dikkate alınıp alınmadığını belirlemek için hizmet sağlayıcıların istihdamını destekleyen belge ve sözleşmeleri incelemek.
- Eğitim faaliyetlerine katılım kayıtlarının kontrol edilmesi.
- Sorumlu denetçiler ve diğer üst düzey personel tarafından harcanan saatlerin zaman kayıtlarının incelenmesi ve bu saatlerin yeterliliğinin değerlendirilmesi

Bazı durumlarda, bir kalite riskini ele almaya yönelik bir karşılık, bir izleme faaliyetiyle karıştırılabilir veya benzer şekilde görünebilir. Örneğin, süreç içi denetimlerin teftişleri (izleme faaliyeti), bir kalite riskinin oluşmasını önlemek için tasarlanmış denetimin gözden geçirilmesiyle (karşılıklar) karıştırılabilir.

Denetimlerin teftişleri, politika veya prosedürlerin (diğer bir ifadeyle karşılıkların) veya KalYönSis'in diğer yönlerinin amaçlanan şekilde tasarlanıp tasarlanmadığını, uygulanıp uygulanmadığını ve işleyip işlemediğini değerlendirmek için tasarlandığı için birer izleme faaliyetidir.

Karşılıklar, kalite riskini önlemek veya kalite riskinin ortaya çıkmasına neden olacak KalYönSis'deki hata veya eksiklikleri tespit etmek ve düzeltmek için tasarlanmıştır. Kalitenin gözden geçirilmesi, denetçi raporu yayınlanmadan önce denetim ekibinin vardığı yargıları değerlendirmek için tasarlanmıştır veya BDO Denet, finansal tabloların uygun görünüp görünmediğini belirlemek üzere belirli denetimler için finansal tabloların ve çalışma kağıtlarının yayım öncesi gözden geçirmesi yapılır.

KalYönSis'i tasarlarken, BDO Denet bir faaliyetin niteliğinin ne olduğuna (diğer bir ifadeyle, bir karşılık mı yoksa bir izleme faaliyeti mi olduğuna), faaliyetin neyi başarmayı amaçladığına bağlı olarak karar verir.

- BDO Denet, kalite riskinin oluşmasını önlemek için denetimlerde uygulanmasını veya belirli bir prosedüre tabi olmasını gerektiren bir politika oluşturursa, bu muhtemelen bir karşılıktır (örneğin, BDO denet metodolojisi; belirli kriterleri karşılayan denetimlerin, denetçi raporunun yayımlanmasından önce uygunluğunun belirlenmesine yardımcı olmak amacıyla yayım öncesi gözden geçirmeye tabi olmasını gerektirir).
- BDO Denet'in, etkinliklerini belirlemek için politika veya prosedürlerin yürütülmesi hakkında bilgi toplamak üzere tasarladığı bir faaliyet, büyük olasılıkla bir izleme

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

faaliyettir (örneğin, yayım öncesi gözden geçirme kriterlerini karşılayan denetimlerin uygun şekilde söz konusu gözden geçirmeye tabi olup olmadıklarının ve yayımlanan raporların içinde bulunulan şartlara uygun olup olmadığının belirlenmesini içeren denetim teftişleri).

Tamamlanmış denetimlerin teftişi, denetimlerin ve sorumlu denetçilerin bir bileşimini seçmeye odaklanır.

- Denetimler, bu tür denetimlerle ilişkili risklere göre seçilebilir. Örneğin, BDO Denet, borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinin veya belirli sektörlerde yürütülen denetimlerin diğer denetimlerden daha sık teftişe tabi tutulması gerektiğine karar verebilir.
- Sorumlu denetçiler, kendileriyle ilişkili nedenlerle teftişe tabi olabilir. Örneğin BDO Denet, sorumlu denetçinin en son teftişe tabi tutulmasından bu yana ne kadar zaman geçtiğine, sorumlu denetçinin önceki teftişlerinin sonuçlarına veya sorumlu denetçinin deneyimine dayalı olarak sorumlu denetçileri seçebilir.

Kalite Yönetim Sistemi Politikaları'nın amacı, BDO Denet'in, birbiriyle ilişkili üç hususu dikkate alarak hangi denetimleri veya sorumlu denetçileri seçeceğine karar vermesidir:

Tüm izleme faaliyetlerinin tasarımını etkileyen faktörler

- Kalite risklerine verilen değerlendirmelerin nedenleri.
- KalYönSis'deki değişiklikler.
- Önceki izleme faaliyetlerinin sonuçları ve önceden tespit edilen eksikliklere yönelik düzeltici adımların etkili olup olmadığı.
- Şikayet ve iddialar dahil olmak üzere diğer ihtiyaca uygun bilgiler, dış teftişlerden elde edilen bilgiler ve hizmet sağlayıcılardan alınan bilgiler.

Denetim şirketi tarafından üstlenilen diğer izleme faaliyetleri

- Teftiş için seçilecek tamamlanmış denetimler.
- Teftiş için hangi sorumlu denetçilerin seçileceği.
- Teftiş için bir sorumlu denetçinin ne sıklıkta seçileceği.
- Teftiş yürütürken denetimin hangi yönlerinin dikkate alınması gerektiği.

Sorumlu denetçilerin seçim döngüsü

Sorumlu denetçinin seçim döngüsü BDO Denet tarafından belirlenir ve aşağıdakiler gibi faktörlere göre değişebilir:

- BDO Denet'in yürüttüğü denetim türleri.
- BDO Denet'in büyüklüğü ve sorumlu denetçi sayısı.
- BDO Denet'in yürüttüğü diğer izleme faaliyetleri.

Etkili bir izleme ve düzeltme süreci olmadan, denetim şirketi eksikliklerin olup olmadığını tespit edemeyebilir ve bunları düzeltemeyebilir. Buna göre, denetim şirketinin, hedeflenen amacına ulaşım ulaşmadığını belirlemek için izleme ve düzeltme sürecini izlemesi önemlidir; diğer bir ifadeyle:

- KalYönSis'in tasarımı, uygulanması ve işleyişi hakkında ihtiyaca uygun, güvenilir ve zamanında bilgi sağlamak; ve
- Tespit edilen eksikliklere karşılık vermek için, eksikliklerin zamanında düzeltilmesini sağlayacak şekilde uygun adımların atılması.

İzleme ve düzeltme sürecinin izlenmesi döngüsel bir süreç olarak tasarlanmamıştır. BDO Denet'in izleme ve düzeltme sürecini nasıl izlediği, diğer bir ifadeyle denetim şirketinin faaliyetlerinin niteliği, zamanlaması ve kapsamı, aşağıdakiler dâhil bir dizi faktörden etkilenebilir:

- BDO Denet'in izleme ve düzeltme sürecinin nasıl tasarlandığı; ve
- BDO Denet'in niteliği ve içinde bulunduğu şartlar.

İzleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişi veya kişiler aşağıdakileri değerlendirir:

- Düzeltici faaliyetler, tespit edilen eksiklikleri ve bunlarla ilgili kök nedenleri ele almak ve bunların uygulanıp uygulanmadığını belirlemek için uygun şekilde tasarlanır; ve
- Önceden tespit edilen eksiklikleri düzeltmek için uygulanan düzeltici faaliyetler etkilidir.

Bu değerlendirme, BDO Denet tarafından düzeltme sürecini izlemek için kullanılan bilgilerin bir parçasını oluşturabilir. Bununla birlikte, BDO Denet'in, izleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişi veya kişilerin bu değerlendirme sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini izlemesi gerekmektedir.

Denetimlerin teftişlerini yürütecek kişi; denetim ekibi üyesi veya kaliteyi gözden geçiren kişi olmaz. Bir kişinin izleme faaliyetini yürütmek için uygun yetkinlik, kabiliyet ve tarafsızlığa sahip olup olmadığını etkileyen faktörler şunlardır;

- Yürütülen izleme faaliyetinin niteliği.
- Özel ve karmaşık olup olmadığı ve özel uzmanlık gerektirip gerektirmediği dâhil olmak üzere, izlenen dayanak denetim konusunun niteliği.
- Dayanak denetim konusunun niteliği ve ilgili muhakeme düzeyi göz önüne alındığında, dayanak denetim konusunu uygun şekilde izlemek için gereken tarafsızlığın kapsamı.
- Dayanak denetim konusuyla ilgili ayrıca yürütülen diğer izleme faaliyetleri.
- Dayanak denetim konusunu uygun şekilde izlemek için gereken yetki (örneğin, liderliğin eylem ve davranışlarını izleyen kişinin yetkisinin, eğitime katılımı izleyen kişinin yetkisinden daha büyük olması gerekebilir).

5.8.2 Bulguların değerlendirilmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi ve tespit edilen eksikliklerin değerlendirilmesi

İzleme ve düzeltmenin temel amacı, KalYönSis'in etkili olup olmadığını belirlemek için KalYönSis hakkında zamanında bilgi edinmek ve bu bilgilere karşılık vermek için uygun adımları atmaktır. Sonuç olarak, eksikliklerin düzeltilmesi için, denetim şirketinin eksiklikleri tespit etmek üzere sahip olduğu bilgileri zamanında değerlendirmesi esastır. Eksiklikler varsa, BDO Denet'in bu eksikliklerin ne kadar önemli veya yaygın olduğunu anlaması gerekir.

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

Eksikliklerin mevcut olup olmadığını tespit ederken, BDO Denet bir bulgunun veya birlikte değerlendirildiğinde bulgular bileşiminin, aşağıdaki gibi eksiklik tanımını karşılayıp karşılamadığını değerlendirir. Bu kapsamda, KYS 1'in zorunlu kıldığı bir kalite hedefi oluşturulup oluşturulmadığı veya yalnızca kısmen mi oluşturulduğu; KalYönSis'in amacına ulaşmak için ihtiyaç duyulan ilave bir kalite hedefi oluşturulup oluşturulmadığı değerlendirilmiş olur. Bu zorunlulukların yerine getirilmemesi;

- Bir kalite riski belirlenmemiş olduğu veya
- Belirlenmemiş bir kalite riski uygun şekilde değerlendirilmemiş olduğu

kalite risklerini ortaya çıkarır. Eksik bir kalite riski veya uygun şekilde değerlendirilmemiş bir kalite riski, bir karşılığın olmamasına, uygun şekilde tasarlanmamasına veya uygun şekilde uygulanmamasına da yol açabilir.

Bu risklere karşılık olarak, bir karşılık veya karşılıklar bileşimi; karşılıklar uygun şekilde tasarlanmadığı, uygulanmadığı veya etkin bir şekilde işlemediği için, ilgili kalite riskinin oluşma olasılığını kabul edilebilir düşük bir seviyeye indirmeyebilir. Eksik, uygun olmayan şekilde tasarlanmış veya uygun olmayan şekilde uygulanan tüm karşılıklar eksiklik değildir. Gerçekte, kalite riskini kabul edilebilir düşük bir seviyeye indirmeyen bir karşılık veya karşılıklar bileşimi, denetim şirketinin kalite hedefine ulaşamamasına neden olabilir.

KalYönSis'in başka bir yönü yoktur, uygun şekilde tasarlanmamıştır veya etkin bir şekilde işlememektedir.

Her bulgu eksiklik değildir. Bir bulgunun eksiklik olup olmadığını değerlendirirken, BDO Denet mesleki muhakemede bulunur ve aşağıdakileri dikkate alabilir:

- İlgili oldukları KalYönSis'in kalite hedefleri, kalite riskleri, karşılıklar veya diğer yönleri bağlamında bulgunun (veya bulgular bileşiminin) görece önemi.
- Bulgularla ilgili nicel ve nitel faktörler

Bulgular, bir veya daha fazla eksikliğin var olabileceğini gösteren bilgilerdir. Ancak, izleme faaliyetleri, dış teftişler veya diğer ilgili kaynaklar, KalYönSis hakkında aşağıdakiler gibi diğer gözlemleri ortaya çıkaran bilgiler sağlayabilir:

- KalYönSis'in kalitesi veya etkinliği bağlamında olumlu sonuçlara yol açan eylem, davranış veya koşullar; veya
- Hiçbir bulgunun kaydedilmediği benzer durumlar (örneğin, hiçbir bulgunun kaydedilmediği denetimlerin, bulguların kaydedildiği denetimlere benzer bir niteliği vardır).

Bu husus BDO Denet'in diğer gözlemleri aşağıdaki amaçlarla kullanması açısından önemlidir:

- Tespit edilen eksikliklerin kök nedenlerinin araştırılmasına yardımcı olmak (örneğin, işlerin neden iyi gittiği ile işlerin eksikliğe yol açacak şekilde neden iyi gitmediği karşılaştırılarak).
- BDO Denet'in daha kapsamlı olarak destekleyebileceği veya uygulayabileceği uygulamaları belirlemek (örneğin, tüm denetimlerde).
- BDO Denet'in KalYönSis'i geliştirmesi için fırsatları vurgulamak.

BDO Denet'in, KalYönSis için en büyük riski oluşturan eksikliklere odaklanarak, tespit edilen eksikliklere karşılık vermek amacıyla düzeltici adımların niteliğini, zamanlamasını ve kapsamını yönlendirir tespit edilen eksikliklerin ciddiyetini ve yaygınlığını değerlendirmesi zorunlu olduğu ve liderlik yapısının KalYönSis'e ilişkin değerlendirmesini etkileyeceği için tespit edilen eksikliklerin ciddiyetini ve yaygınlığını değerlendirmesi zorunludur.

Ayrıca, tespit edilen eksikliklerin ciddiyeti ve yaygınlığı, bağımsız denetim ekiplerinin BDS 220 hükümlerine uygunluk konusunda BDO Denet'in politika veya prosedürlerine bağlı olup olmadığını veya ne ölçüde bağlı olduğunu etkiler.

Eksikliklerin ciddiyetini ve yaygınlığını değerlendirmek için BDO Denet:

- Tespit edilen eksikliklerin kök nedenlerini araştırır; ve
- Tespit edilen eksikliklerin tek başına ve toplu halde KalYönSis üzerindeki etkisini değerlendirir.

Tespit edilen eksikliklerin kök nedenlerini araştırmak, eksikliğe neden olan şartları anlamaya odaklanır. Eksikliklerin ciddiyetini ve yaygınlığını değerlendirmeye yardımcı olmak için BDO Denet kavrayış sağlamanın yanı sıra, eksikliğe neyin neden olduğunu bilmek, BDO Denet'in onu uygun şekilde düzeltmesine yardımcı olur.

Kök neden prosedürlerinin niteliği, zamanlaması ve kapsamı, tespit edilen eksikliklerin niteliği ve olası ciddiyeti ve BDO Denet'in niteliği ve içinde bulunduğu şartlar da dahil olmak üzere bir dizi faktöre bağlı olarak değişir.

Kök nedenlerin araştırılmasını yürüten kişiler, eksikliğe neden olan temel şartları doğru bir şekilde anlamak için gereken prosedürlerin niteliği, zamanlaması ve kapsamını belirlerken mesleki muhakemede bulunurlar. Eksikliklerin kök nedenlerini araştırırken, BDO Denet, KalYönSis'in birden çok unsuru veya yönü arasında bulunabilen, birden çok kök nedeni olan bir eksikliği ve aynı kök nedenden etkilenen çoklu eksiklikleri belirler.

BDO Denet, olumlu sonuçların kök nedenlerini de araştırmaya karar verebilir çünkü bunu yapmak, BDO Denet'in KalYönSis'i iyileştirmesi veya daha da geliştirmesi için çeşitli fırsatlar ortaya çıkarabilir.

KalYönSis'in bütünlük doğası göz önüne alındığında, bulguların değerlendirilmesi, eksikliklerin tespit edilmesi ve tespit edilen eksikliklerin ciddiyetinin ve yaygınlığının değerlendirilmesi (değerlendirme süreci) yinelenen nitelikte olup, doğrusal olmayan bir süreçtir. Ayrıca, bulgularla ilgili tüm bilgiler BDO Denet'e eş zamanlı olarak sağlanmayacaktır - diğer bir ifadeyle izleme faaliyetleri devam ediyor olabilir ve BDO Denet'in bulgular, eksiklikler ve kök nedenler ile ilgili önceden yapmış olduğu yargılarını sorgulayabilecek yeni bilgiler ortaya çıkabilir. Buna göre, dinamik ve duyarlı bir değerlendirme süreci oluşturmak, eksikliklerin proaktif olarak ve zamanında düzeltilmesini kolaylaştırır.

5.8.3 Tespit edilen eksikliklere karşılık verilmesi

BDO Denet'in tespit edilen eksikliklere karşılık vermek için uygun önlemleri alması gerekmektedir.

BDO Denet bunu, tespit edilen eksikliklerin, tekrar oluşmasını önlemek için zamanında düzeltilmesi; ve düzeltici adımların etkinliğinin değerlendirilmesi ve etkili olmaması durumunda daha fazla adım atılması yollarıyla yapar.

Bu sürecin bir parçası olarak BDO Denet; denetimlerin yürütülmesi sırasında gerekli prosedürlerin atıldığı veya düzenlenen raporların uygunsuz olabileceği denetimler olduğunda, denetimlerle ilgili bulguları da ele alır.

BDO Denet'in liderlik yapısı, KalYönSis'i değerlendirirken tespit edilen eksikliklere karşılık vermek için atılan adımları dikkate alır. Düzeltici adımların etkinliği, KalYönSis'in genel değerlendirmesini ve KalYönSis'in hedeflerine ulaşmış olup olmadığına ilişkin liderlik yapısının verdiği sonuçları etkiler.

BDO Denet tarafından tasarlanan ve uygulanan düzeltici adımların, altta yatan kök nedene karşılık verecek mahiyette olması zorunludur. Ayrıca, eksiklik ne kadar ciddi ve yaygın, düzeltici adımları tasarlamak ve uygulamak için o kadar hızlı olunması gerekmektedir. Bazı

örneklerde, bir eksikliği düzeltmek için düzeltici adımları uygun şekilde tasarlamak ve uygulamak zaman alabilir veya düzeltici adımların istenen etkiye sahip olması zaman alabilir. Bazı durumlarda, BDO Denet, istenen düzeltici adımları tam olarak tasarlanıp uygulanabilene kadar eksikliği düzeltmek için geçici düzeltici adımlara sahiptir.

Düzeltilici adımlar, ilave kalite hedefleri oluşturmayı içerebilir veya uygun olmadıkları belirlendiği için kalite riskleri veya karşılıkları eklenebilir veya değiştirilebilir. Kalite hedefleri, kalite riskleri ve karşılıkları hakkında izleme ve düzeltme sürecinden elde edilen bilgiler, denetim şirketinin risk değerlendirme sürecinde dikkate alınmalıdır.

İzleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişi; düzeltici adım KalYönSis’de tam olarak çalışmak için yeterli bir süre çalıştıktan sonra (böylece etkili olup olmadığı belirlenebilecektir), değerlendirmenin bu bölümünü üstlenir. Bazı durumlarda, bu süre kısa olabilirken, diğer durumlarda, etkili olup olmadığının değerlendirilebilmesi için düzeltici adımın bir süre işleyişini sürdürmesi gerekebilir.

Bulgular (bir eksikliği gösterebilecek), temeldeki denetimleri etkilemiş olabilir. BDO Denet çabalarını eksikliklerin tekrar oluşmasını önlemek için düzeltici adımları tasarlamaya ve uygulamaya odaklandığından, tüm bulguların düzeltilmesi gerekli değildir. Ancak bulgular, denetimin/denetimlerin yürütülmesi sırasında gerekli prosedürlerin atlandığı bir denetimin/denetimlerin olduğunu veya düzenlenen raporun uygun olmayabileceğini gösterdiğinde, BDO Denet’in aşağıdaki gibi ilave adımlar atması beklenir:

- İlgili mesleki standartlara ve mevzuata uymak için uygun adımların atılması. Örneğin, atlanan prosedürler uygulanabilir, konu yönetimle veya üst yönetimden sorumlu olanlarla müzakere edilebilir veya BDO Denet içinde istişare yapılabilir.
- Raporun uygun olmadığı değerlendirildiğinde, denetim şirketi, sonuçları değerlendirebilir ve yasal danışmanlık alıp almamayı düşünmek de dahil olmak üzere, uygun adımı atabilir.

5.8.4 İzleme ve düzeltme ile ilgili devam eden iletişim

İzleme ve düzeltme sürecinden elde edilen bilgiler KalYönSis boyunca kullanılır ve ayrıca denetim ekipleri tarafından da faydalanılır.

- Liderlik yapısı, bilgileri; personele ne iletileceğini belirlemek, kişileri sorumluluklarından hesap verebilir tutmak veya kilit konuları zamanında belirlemek için KalYönSis’in yıllık değerlendirmesinde bir dayanak olarak kullanır.
- KalYönSis içinde görevlendirilen kişiler, bilgileri KalYönSis ile ilgili işlevlerini yerine getirmek için kullanırlar.
- Denetimin kalitesini gözden geçiren kişiler, bilgileri; özellikle bilgi, denetim ekipleri tarafından yapılan önemli yargıları içeren alanlarla ilgili olduğunda, denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinde bir dayanak olarak kullanır.
- Sorumlu denetçiler, bilgileri; denetim ekibinin, denetimi yürütürken politika veya prosedürlere bağlı olup olmayacağını veya denetim düzeyinde daha fazla karşılığın gerekli olduğu alanları belirlemek için kullanırlar.

İzleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişi, KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme sorumluluğu verilen kişi; ve KalYönSis’in işleyişinden sorumlu olan kişi ile iletişim kurar.

BDO Denet, KalYönSis kapsamındaki faaliyetlere atanan kişilerle ve denetim ekipleriyle iletişimi denetim ekiplerinin ve diğer kişilerin sorumluluklarına uygun olarak hızlı ve uygun adımlar atmalarını sağlamak için gerekli olduğu ölçüde kuracaktır.

İletişimde bildirilen konular

- Yürütülen izleme faaliyetlerinin tanımı;
- Tespit edilen eksiklikler ve bu tür eksikliklerin ciddiyeti ve yaygınlığı; ve
- Düzeltici adımlardır.

BDO Denet, KalYönSis içinde görevlendirilen denetim ekiplerinin ve kişilerin davranışlarını etkileyebilecek olan, eksikliklerin neden oluştuğuna ilişkin farkındalığı ve anlayışı artırmak için tespit edilen eksikliklerin kök nedenlerini iletebilir. BDO Denet ayrıca, denetim ekiplerinin daha kapsamlı olarak uygulayabileceği uygulamaları gösteren olumlu sonuçları da iletebilir.

BDO Denet, izleme ve düzeltme sürecinden elde edilen bilgileri harici olarak aşağıdakilere iletebilir:

- Denetim şirketinin denetim ağı;
- Hizmet sağlayıcılar;
- Borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimini yürütürken üst yönetimden sorumlu olanlar; veya
- Diğer dış paydaşlar.

6. RİSKLERE KARŞI YAPILACAK BELİRLİ İŞLER (BELİRLİ KARŞILIKLAR)

Risk değerlendirme sürecinde açıklandığı üzere, BDO Denet'in tasarlaması ve uygulaması gereken, risklere karşı yapılacak belirli işleri (karşılıkları) içerir. Belirli karşılıklar, kapsamlı değildir ve tüm kalite risklerini tam olarak ele almaz.

Hangi denetimlerin kalitenin gözden geçirilmesine tabi olması gerektiğini ele alan politika veya prosedürler oluşturulmuştur. Etik hükümlere uyuma yönelik tehditleri ve etik hüküm ihlallerini ele alan politika veya prosedürler, tüm etik hükümleri ele alır. Ayrıca, özellikle önlemlere ilişkin güncellenmiş hükümler başta olmak üzere, hükümler Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar ile uyumlu hale getirilmiştir.

Bağımsızlık hükümlerine uygunluğun teyidini alma yükümlülüğü, BDO Denet'in bağımsızlıkla ilgili politika veya prosedürleri yerine bağımsızlık hükümlerine atıfta bulunacak şekilde uyarlanmıştır.

Şikayet ve iddiaları ele alan politika veya prosedürler, şikayet ve iddiaların alınmasına, soruşturulmasına ve çözülmesine daha fazla odaklanacak şekildedir.

Sözleşmenin kabulü ve devamına ilişkin belirli hususları ele alan politika veya prosedürler netliğe kavuşturulmuş ve BDO Denet'in, mevzuat tarafından bir müşteri ilişkisini veya belirli bir sözleşmeyi kabul etmek zorunda olduğu durumları da ele almasını zorunlu kılacak şekilde genişletilmiştir.

6.1 Kalitenin gözden geçirilmesi

Kalitenin gözden geçirilmesi, kalite risklerine yönelik olarak denetim şirketi düzeyinde bir karşılıktır. Kalitenin gözden geçirilmesi, denetim düzeyinde, kaliteyi gözden geçiren kişi tarafından denetim şirketi adına yürütülür. BDO Denet KYS 2'ye uygun olarak kalitenin gözden geçirilmesinin ele alınması için ve belirli denetimler için bir kalitenin gözden geçirilmesinin zorunlu kılınmasını sağlayan politika veya prosedürler oluşturulmuştur.

Hangi denetimlerin kalitenin gözden geçirilmesine tabi olması gerektiği, bir kişinin kalitenin gözden geçirilmesini yürütebilmesi için liyakat kriterleri ve kaliteyi gözden geçiren kişinin atanması, kalitenin gözden geçirilmesinin yürütülmesi ve belgelendirilmesi belirlenmiştir.

BDO Denet, kalite risklerine karşılık olarak, kalitenin gözden geçirilmesi olmayan farklı gözden geçirmeler de tasarlayıp ve uygulayabilir. Örneğin, bağımsız denetimleri gözden geçirmek üzere, denetim şirketi, ciddi riskleri ele almak amacıyla denetim ekibinin müteakip denetim prosedürlerinin gözden geçirilmesini veya denetim şirketi içinde uzmanlaşmış teknik uzmanlığa sahip kişiler tarafından belirli konuların gözden geçirilmesini zorunlu tutabilir. Bazı durumlarda, söz konusu gözden geçirmeler, kalitenin gözden geçirilmesine ilave olarak gerçekleştirilebilir.

6.2 Şikayet ve iddialar

Şikayet ve iddiaları almak, araştırmak ve çözmekle görevlendirilen kişinin, görevini yerine getirmek için yeterli zaman dahil olmak üzere uygun yetkinlik ve kabiliyete sahip olması gerektiği anlamına gelir.

Şikayet ve iddiaları alma, araştırma ve çözüme rolünü yerine getirmek için uygun yetkinlik ve kabiliyetler aşağıdakileri içerebilir:

- BDO Denet içinde deneyim, bilgi ve uygun yetki; ve
- KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiler ile doğrudan iletişim hattı.

7. KALYÖNSİS'İN DEĞERLENDİRİLMESİ

KalYönSis'i değerlendirmek için KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişi(ler) için hükümler içerir. Değerlendirmeye dayalı olarak, kişi(ler)in KalYönSis'in hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığı konusunda bir sonuca varması gerekmektedir.

Değerlendirme belirli bir zamanda yapılır ve sonuç, KalYönSis'in aşağıdakilere ilişkin makul bir güvence sağlayıp sağlamadığına odaklanır:

- BDO Denet ve personelinin; sorumluluklarını mesleki standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirdiği ve denetimi söz konusu standartlara ve mevzuat hükümlerine uygun yürüttüğü; ve
- Denetim şirketi (sorumlu denetçi) tarafından düzenlenen raporların içinde bulunan şartlara uygun olduğu.

Değerlendirme bugüne odaklanmış olsa da, KalYönSis'in hedeflerine ulaşıldığına dair makul bir güvence sağlayıp sağlamadığını belirlemek için temel olarak KalYönSis'in belirli bir süre boyunca nasıl performans gösterdiğine ilişkin bilgileri kullanır.

Değerlendirme BDO Denet içerisindedir; BDO Denet'in, KalYönSis'in etkinliği hakkında bağımsız bir güvence alması gerekmemektedir.

KalYönSis'in değerlendirilmesi aslında bir öz değerlendirme olmasına rağmen, KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişinin/kişilerin sorumluluk ve hesap verebilirliğini güçlendirmek önemlidir. KalYönSis değerlendirmesinin sonucu, liderlik yapısının sorumluluklarını nasıl yerine getirdiğinin göstergesi olabilir ve bu nedenle liderlik yapısının performans değerlendirmelerini üstlenmede önemli bir değerlendirmedir.

KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiler değerlendirmeyi üstlenmesine rağmen, BDO Denet kişiyi/kişileri kendilerine verilen görevden sorumlu ve hesap verebilir tutarak, değerlendirmeden sorumlu olmaya devam eder. Diğer bir deyişle, BDO Denet, kişiyi değerlendirmeyi yapmaktan sorumlu tutarak, değerlendirmenin üstlenilmesini sağlamakla yükümlüdür.

BDO Denet'in izleme faaliyetlerinin bir parçası olarak BDO Denet, liderlik yapısının KalYönSis değerlendirmesini ve KYS 1'in hükümlerini yerine getirip getirmediğini izleyebilir. Değerlendirme yapılmadığında veya değerlendirme uygun şekilde tasarlanmadığında, uygulanmadığında veya işleyişi sağlanmadığında bir eksiklik ortaya çıkabilir.

KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişi(ler)e değerlendirmeyi yaparken başkaları tarafından yardım edilebileceğini, ancak kişinin/kişilerin değerlendirmeden sorumlu ve hesap verebilir olmaya devam ettiğini kabul eder.

KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiye/kişilere BDO Denet'in izleme ve düzeltme sürecine ilişkin iletilen bilgiler, genellikle değerlendirmeyi gerçekleştirmek için gereken bilgileri sağlayabilir.

KalYönSis'in değerlendirmesine dayanarak, KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişinin/kişilerin KalYönSis'in hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığına karar vermesi gerekir.

Kişiler KalYönSis hakkında sonuca varırken aşağıdakileri dikkate alabilir:

- Tespit edilen eksikliklerin ciddiyeti ve yaygınlığı ve KalYönSis'in hedeflerine ulaşılması üzerindeki etkisi
- Düzeltici adımların BDO Denet tarafından tasarlanıp tasarlanmadığı, uygulanıp uygulanmadığı ve değerlendirme zamanına kadar atılan düzeltici adımların etkili olup olmadığı
- Tespit edilen eksikliklerin KalYönSis üzerindeki etkisinin uygun şekilde düzeltilip düzeltilmediği

Düzeltilen adımlar tasarlanıp uygulandıktan sonra, etkinliği daha çabuk ortaya çıkabilir veya etkinliğinin ortaya çıkması için düzeltici adımın bir süre daha işlemesi gerekebilir. İzleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişinin/kişilerin, düzeltici adımların aşağıdaki şekilde olup olmadığını değerlendirmesini zorunlu kıldığından, düzeltici adım atılmasının zaman alabileceği gerçeğini kabul eder. Tespit edilen eksiklikleri ve bunlarla ilgili kök nedenleri ele almak ve bunların uygulanıp uygulanmadığını belirlemek için uygun şekilde tasarlanmıştır; ve daha önceden tespit edilen eksiklikleri düzeltmek için uygulanan adımlar etkilidir.

KalYönSis'in değerlendirilmesi için dayanak oluşturan bilgiler, izleme ve düzeltme sürecinin işleyişinden sorumlu olan kişi/kişiler tarafından iletilen bilgileri içerir. Bu tür bilgiler, üstlenilen düzeltici adımların değerlendirilmesine ilişkin bilgileri içerebilir. Bu nedenle, değerlendirme zamanına kadar atılan düzeltici adımların etkili olup olmadığını değerlendirirken, KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiler aşağıdakileri yapabilirler:

- Gerçekleştirilen düzeltici adımların değerlendirilmesinden elde edilen bilgileri kullanma;
- Kısa bir süredir devam edenler de dahil olmak üzere, uygulanmakta olan düzeltici adımların etkinliği hakkında mevcut olabilecek diğer bilgileri göz önünde bulundurma;

veya

- Uygulanması biraz zaman alabilecek bir düzeltici adımla ilgili olarak, aşağıdakiler gibi çeşitli hususları dikkate alma:
 - Tespit edilen eksikliklerin niteliği ve düzeltici adımın ilgili olduğu kök nedenler;
 - Tespit edilen eksikliklerin ciddiyeti ve yaygınlığı;
 - Düzeltici adımın uygulanmasındaki zamanlama, düzeltici adımın planlanan işleyiş zamanlaması ve zamanlamanın, ele alınması gereken tespit edilen eksikliklerin ve ilgili kök nedenlerin aciliyetiyle orantılı olup olmadığı;
 - Etkinlik için planlanmış veya beklenen ara hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı;

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş. Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

- İstenen düzeltici adım tümüyle tasarlanıp uygulanırken alınan geçici veya ara dönem önlemlerin etkisi; veya
- BDO Denet tarafından uygulanan benzer düzeltici adımların etkili olup olmadığı.

BDO Denet'in, hangi sonuca varıldığına bağlı olarak, daha fazla adım atması gerekebilir.

Eksikliklerin ciddiyetini ve yaygınlığını değerlendirirken mesleki muhakeme gereklidir.

Düzeltilici adımların denetim şirketi tarafından tasarlanıp tasarlanmadığı ile uygulanıp uygulanmadığını ve değerlendirme zamanına kadar atılan düzeltici adımların etkili olup olmadığını değerlendirirken mesleki muhakeme gereklidir.

Tespit edilen eksikliklerin KalYönSis üzerindeki etkisinin uygun şekilde düzeltilip düzeltilmediğinin değerlendirilmesinde mesleki muhakeme gereklidir. Bu gibi durumlarda, tespit edilen eksikliklerin etkisinin ne dereceye kadar düzeltildiğini ve bunun KalYönSis'in etkinliğine ilişkin sonucu nasıl etkilediğini değerlendirirken mesleki muhakemeye ihtiyaç duyulur.

Değerlendirmenin belirli bir zamanda ve yılda en az bir kez yapılmasını zorunludur. Değerlendirmenin yapıldığı tarih, BDO Denet'in içinde bulunduğu şartlara bağlı olabilir ve BDO Denet'in mali yıl sonu veya yıllık izleme döngüsünün tamamlanması ile çakışabilir. Bazı durumlarda, BDO Denet veya KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiler, değerlendirme yılda bir yapılmasındansa daha sık yapılmasının uygun olduğuna karar verebilir.

KalYönSis'i değerlendirirken, BDO Denet aşağıdakileri dikkate alır:

- KalYönSis'i bir bütün olarak izlemek için tasarlanmış izleme faaliyetlerinden elde edilen bilgiler (diğer bir ifadeyle, denetim düzeyinde hedeflenmeyen faaliyetler).
- Denetimlerin teftişine ilişkin izleme faaliyetlerinden elde edilen bilgiler. Denetim şirketi, mevcut standartlar kapsamında ve/veya denetim şirketinin önceki politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülen denetimlerden kaynaklanan bilgileri, eksikliklerin tespit edilmesinde ve KalYönSis'in değerlendirilmesinde kullanabilir. Örneğin, bu tür bilgiler denetim şirketini aşağıdakileri dikkate almaya sevk edebilir:
 - BDO Denet'in yeni KalYönSis'de bir konuyu nasıl ele aldığı; ve
 - BDO Denet'in bu konuyu yeni KalYönSis'de ele alma şeklinin uygun olup olmadığı.

BDO Denet'in aşağıdakilere ilişkin periyodik performans değerlendirmeleri yapması zorunludur:

- KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişi(ler); ve
- KalYönSis'in işleyişinden sorumlu olan kişi/kişiler

Liderlik yapısının değerlendirilmesi, KalYönSis'in değerlendirmesini hesaba katmak için gereklidir.

8. BELGELENDİRME

KalYönSis'te belgelendirme,

- Personelin KalYönSis'i ve kendilerinden ne beklendiğinin anlaşılmasına yardımcı olur, böylece, denetimleri yürütebilmelerini ve denetim şirketinin KalYönSis'i ile ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirilmesini sağlaması
- Karşılıkların BDO Denet'in amaçladığı şekilde uygulanmasını ve işletilmesini sağlaması

BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Kalite Yönetim Sistemi Politikaları

- BDO Denet'in organizasyonel bilgiyi ve KalYönSis ile ilgili kararların neden alındığının gerekçelerini muhafaza etmesine yardımcı olması
- BDO Denet'in KalYönSis'i izlemesine yardımcı olması ve liderlik yapısının KalYönSis'i değerlendirip sonuca varabilmesi için bilgi sağlaması
- BDO Denet'in KYS 1'e ve mevzuata uygun olarak bir KalYönSis tasarladığını, uyguladığını ve işleyişini sağladığını kanıtlayarak denetim şirketi için hesap verebilirlik sağlaması
- Finansal raporlama ekosistemi için önemli bir unsur olan, BDO Denet'in KalYönSis'ini denetleme görevlerini yerine getirmede gözetim otoritelerine yardımcı olması

sebepleri ile önemlidir.

BDO Denet'in KalYönSis'i zamanla değişebilir ve gelişebilir. KalYönSis'in belgelendirmesini ve nasıl tasarlandığını saklamak, KalYönSis'in vaktiyle söz konusu tarihte nasıl tasarlandığını açıklamak için önemli olabilir.

BDO Denet tarafından belgelenmesi gereken her konu, belgelendirmenin niteliği ve kapsamı, BDO Denet tarafından yürütülen denetim türleri dahil olmak üzere bir dizi faktöre bağlı olduğu ve değişiklik göstereceği için kesin olarak belirlenmez.

BDO Denet'in

- KalYönSis ve denetimlerin yürütülmesine ilişkin görev ve sorumlulukların anlaşılması da dahil olmak üzere, personelin KalYönSis'i tutarlı bir şekilde anlamasını destekleme
- Karşılıkların tutarlı bir şekilde uygulanmasını ve işleyişini destekleme
- KalYönSis için nihai sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü verilen kişiler tarafından KalYönSis'in değerlendirilmesini desteklemek için karşılıkların tasarımı, uygulanması ve işleyişine dair kanıt sağlama

ilkelerini yerine getirebilmesi için belgelendirme yapması zorunludur.

Bu ilkeleri uygulamanın ötesinde, BDO Denet'in belirli konuları ele alan çalışma kağıtları hazırlamasını zorunludur. Bu husus, BDO Denet'in risk değerlendirme süreciyle ilgili olarak aşağıdakilerin belgelendirilmesi zorunluluğunu içerir:

- Kalite hedefleri
- Kalite riskleri; ve
- Karşılıkların tanımı ve karşılıkların kalite risklerini nasıl ele aldığı.

BDO Denet'in kalite risklerine nasıl karşılık verdiğini belgelendirirken, kalite risklerine ilişkin yapılan değerlendirmenin (diğer bir ifadeyle, bir veya birden fazla kalite hedefine ulaşılması üzerindeki etkisine ve gerçekleşmesine ilişkin) gerekçelerini belgelendirebileceğini önermektedir.

Kalite hedefleri, kalite riskleri ve karşılıkların belgelendirilmesinin ayrıntı düzeyi ve biçimi, eksikliklerin kök nedenlerinin araştırılması da dahil olmak üzere, eksikliklerin tespit edilmesi ve değerlendirilmesinde denetim şirketine yardımcı olabilir. Özellikle, belgelendirme açıksa, denetim şirketinin eksikliklerin nerede ortaya çıktığını, bunların ilgili kalite hedeflerine ulaşılmasını nasıl etkilediğini, eksikliğin ciddiyetini ve yaygınlığını ve eksikliği düzeltmek için gereken düzeltici adımları belirlemesini sağlayabilir.